

Львівський державний університет внутрішніх справ

Кримінальний процес

(досудове розслідування)

Альбом схем

Львів
2023

УДК 343.13(447)(075.8)

К 82

Рекомендовано до друку та розміщення в електронних сервісах ЛьвДУВС
Вченою радою Львівського державного університету внутрішніх справ
(протокол від 30 серпня 2023 р. № 2)

Рецензенти:

Віталій КУЧЕР,

завідувач кафедри теорії права, конституційного
та приватного права, кандидат юридичних наук, доцент;

Микола ШИКОРЯК,

слідчий відділу розслідування особливо тяжких злочинів
СУ ГУНП у Львівській області, кандидат юридичних наук

Кримінальний процес (досудове розслідування) : альбом
К 82 схем / Р. І. Благута, Ю. А. Коміссарчук, М. М. Майстренко,
І. І. Татарин, А. Я. Хитра. Львів : Львівський державний
університет внутрішніх справ, 2023. 208 с.

ISBN 978-617-511-388-2

Навчальна дисципліна «Кримінальний процес» є однією з обов'язкових для вивчення у вищих навчальних закладах III і IV рівнів акредитації під час підготовки здобувачів вищої освіти у галузі знань «Право» за спеціальністю «Право».

У процесі підготовки матеріалів враховано специфіку викладання цієї дисципліни у відомчих навчальних закладах. Схеми охоплюють теоретичні питання, які вивчають на практичних та семінарських заняттях з тематики досудового розслідування під час кримінального провадження. Використання схем при опрацюванні відповідних тем дасть можливість здобувачам краще підготуватись до теоретичного опитування, а також логічно правильно побудувати свою відповідь.

Для курсантів, студентів, слухачів, аспірантів, ад'юнктів та викладачів вишів і факультетів юридичної спрямованості усіх форм навчання. Може бути корисним для працівників судових і правоохоронних органів.

The educational discipline «Criminal process» is one of the mandatory subjects for study in higher educational institutions of the III and IV levels of accreditation during the training of students of higher education in the field of knowledge «Law» with the specialty «Law».

During the preparation of the materials, the authors took into account the specifics of teaching this discipline in departmental educational institutions. Schemes cover theoretical issues that are studied during practical and seminar classes on the subject of pre-trial investigation during criminal proceedings. The use of schemes during the study of relevant topics will enable applicants to better prepare for the theoretical survey, as well as logically correctly structure their answer.

For cadets, students, trainees, post-graduate students, adjuncts and teachers of universities and legal faculties of all forms of education. May be useful for judicial and law enforcement officials.

УДК 343.13(447)(075.8)

© Благута Р. І., Коміссарчук Ю. А., Майстренко М. М.,
Татарин І. І., Хитра А. Я. 2023

© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2023

ISBN 978-617-511-388-2

Зміст

ВСТУП.....	4
Тема 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	6
Тема 2. ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ.....	55
Тема 3. СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ.....	70
Тема 4. НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ.....	125
Тема 5. ЗУПИНЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	155
Тема 6. ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ. ПРОДОВЖЕННЯ СТРОКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ. ОСОБЛИВОСТІ СПЕЦІАЛЬНОГО ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВООПОРУШЕНЬ. ОСОБЛИВОСТІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ.....	169
Тема 7. ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	195

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Кримінальний процес» є однією з обов'язкових для вивчення у вищих навчальних закладах III і IV рівнів акредитації під час підготовки здобувачів вищої освіти у галузі знань «Право» за спеціальністю «Право».

Альбом схем є продовженням попереднього видання, що охоплювало питання загальної частини кримінального процесуального закону та присвячене питанням інституту досудового розслідування.

Потреба у підготовці цієї праці зумовлена необхідністю поглиблення знань у сфері основних інститутів кримінального процесуального права України, розуміння системи та логічних зв'язків між елементами основних понять загальних положень порядку кримінального провадження, статусу суб'єктів кримінального процесу, що спричинено вивченням навчальної дисципліни «Кримінальний процес» у Львівському державному університеті внутрішніх справ відповідно до навчальної програми.

Мета викладання навчальної дисципліни «Кримінальний процес» полягає в оволодінні здобувачами вищої освіти глибокими теоретичними знаннями щодо діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду з розкриття та розслідування кримінальних правопорушень (злочинів та кримінальних проступків), їх судового розгляду, виконання судових рішень, а також формування практичних навичок правильного застосування кримінального процесуального закону при проведенні процесуальних дій, прийнятті та оформленні процесуальних рішень.

У процесі підготовки матеріалів авторами враховано специфіку викладання цієї дисципліни у відомчих навчальних закладах. Схеми охоплюють теоретичні питання, які вивчають на практичних та семінарських заняттях загальної частини кримінального процесуального права. Використання схем при опрацюванні відповідних тем дасть можливість здобувачам краще підготуватись до теоретичного опитування, а також логічно правильно побудувати свою відповідь.

Структурно посібник охоплює сім тем:

Тема 1. Загальні положення досудового розслідування.

Тема 2. Повідомлення про підозру.

Тема 3. Слідчі (розшукові) дії.

Тема 4. Негласні слідчі (розшукові) дії.

Тема 5. Зупинення досудового розслідування.

Тема 6. Закінчення досудового розслідування. Продовження строку досудового розслідування. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків.

Тема 7. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Аби успішно засвоїти вивчений матеріал, опрацьовуючи схеми, до кожної теми запропоновано самостійно дати відповіді на контрольні запитання та скористатись рекомендованою літературою.

Посібник дасть змогу поглибити знання з кримінального процесу, без засвоєння вузлових теоретичних та практичних проблем якого неможливо стати кваліфікованим слідчим, дізнавачем, працівником оперативних підрозділів, прокурором або суддею.

Тема 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Зміст освітнього матеріалу

Початок досудового розслідування. Досудове розслідування злочинів і кримінальних проступків. Підслідність. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування. Місце проведення досудового розслідування. Строки досудового розслідування. Розгляд клопотань під час досудового розслідування. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування.

Продовження строку досудового розслідування. Загальні положення продовження строку досудового розслідування. Порядок продовження строку досудового розслідування. Задоволення клопотання про продовження строку досудового розслідування. Відмова у задоволенні клопотання про продовження строку досудового розслідування.

Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень. Загальні положення спеціального досудового розслідування. Клопотання слідчого, прокурора про здійснення спеціального досудового розслідування. Розгляд клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування. Вирішення питання про здійснення спеціального досудового розслідування. Порядок вручення процесуальних документів підозрюваному при здійсненні спеціального досудового розслідування.

Особливості досудового розслідування кримінальних проступків. Особливості початку досудового розслідування у формі дізнання. Процесуальні джерела доказів у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки. Затримання уповноваженою службовою особою особи, яка вчинила кримінальний проступок. Вилучення речей і документів. Особливості повідомлення про підозру. Порядок продовження, зупинення строків дізнання. Запобіжні заходи під час досудового розслідування кримінальних проступків. Слідчі (розшукові)

дії під час досудового розслідування кримінальних проступків. Особливості закінчення дізнання. Клопотання прокурора про розгляд обвинувального акта у спрощеному провадженні.

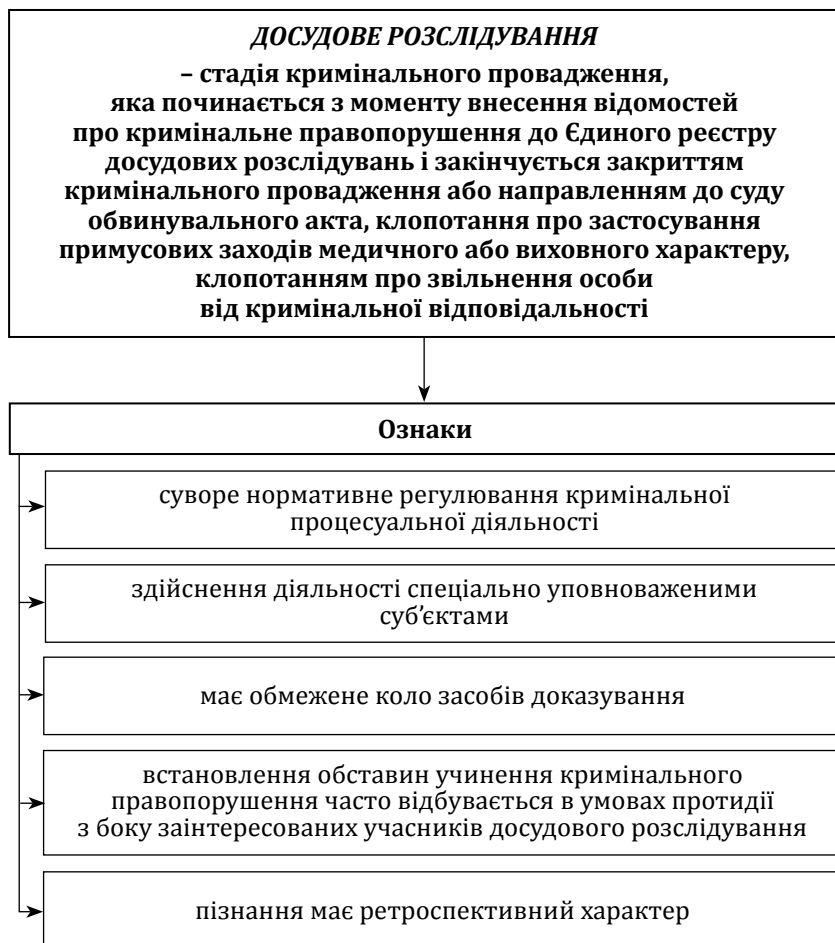

Схема 1.1

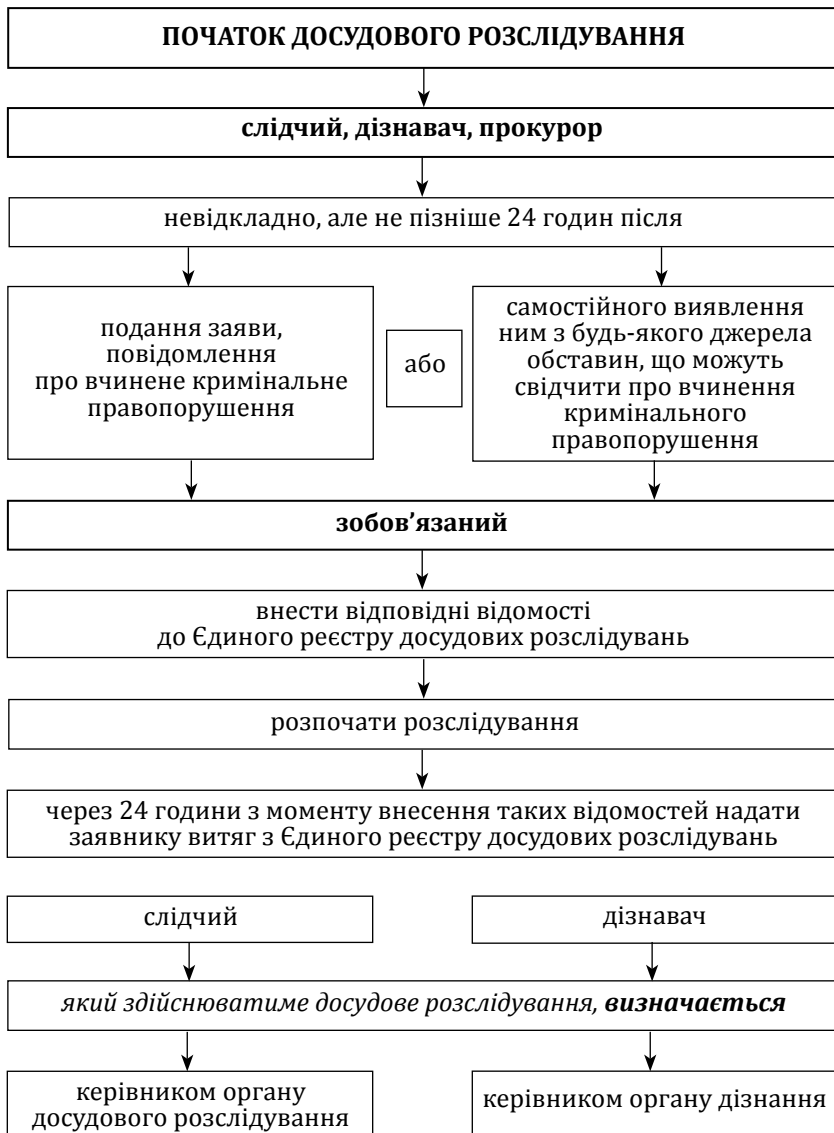

Схема 1.2

Схема 1.3

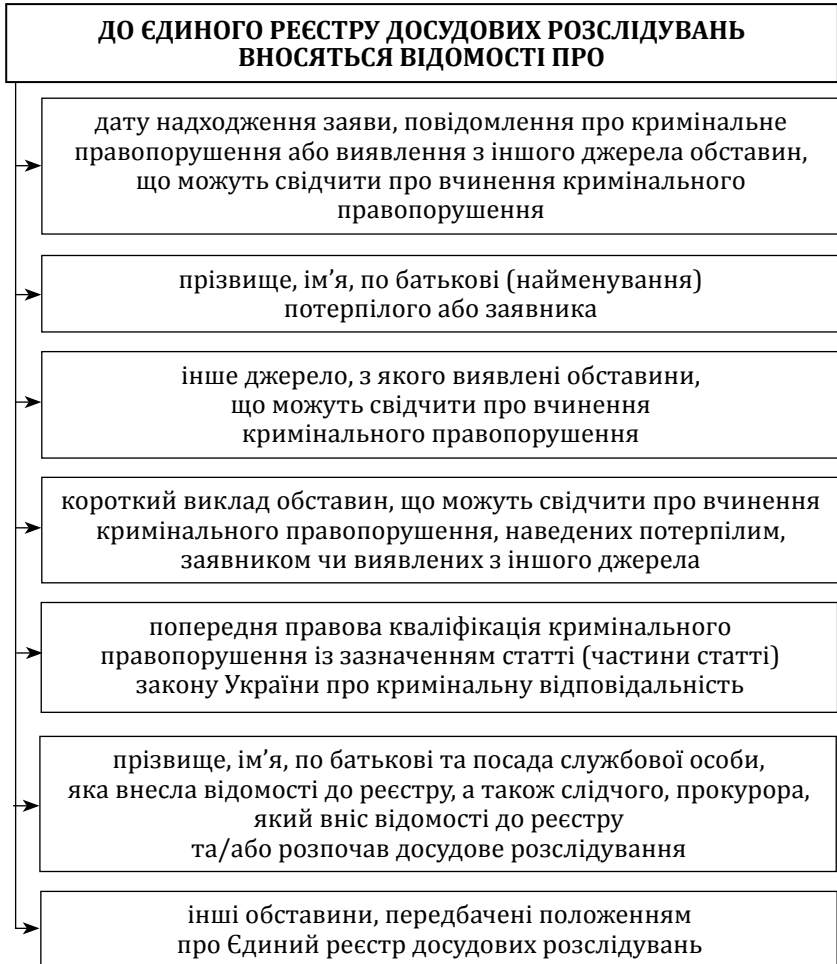

Схема 1.4

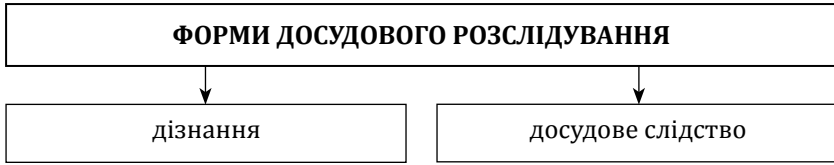

Схема 1.5

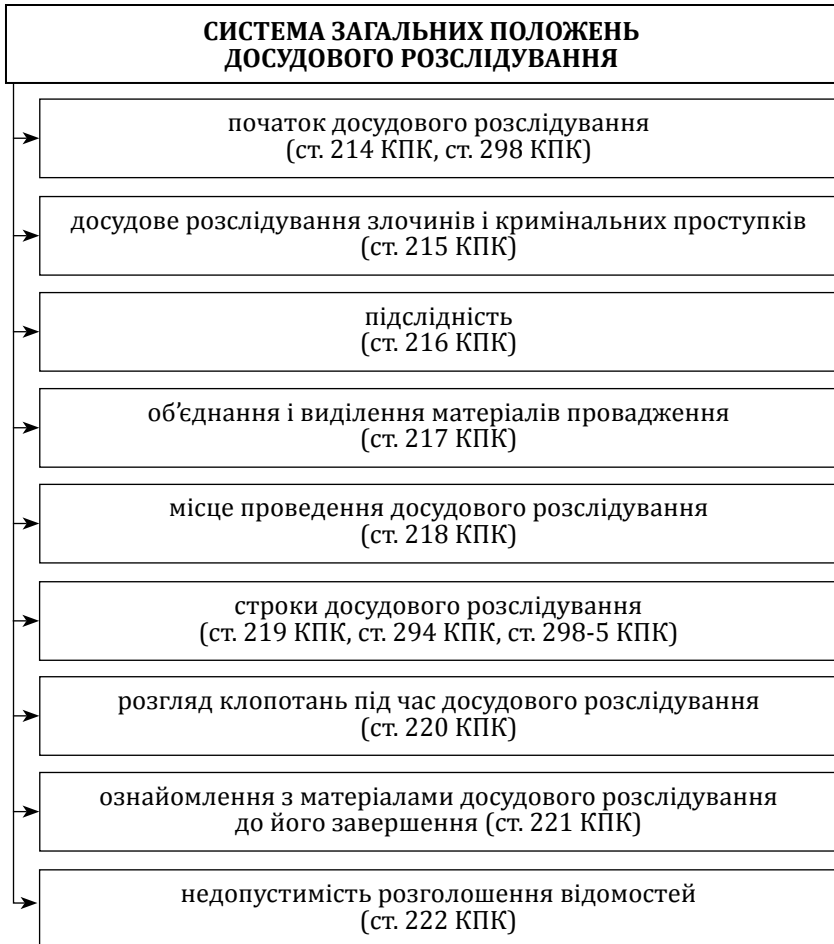
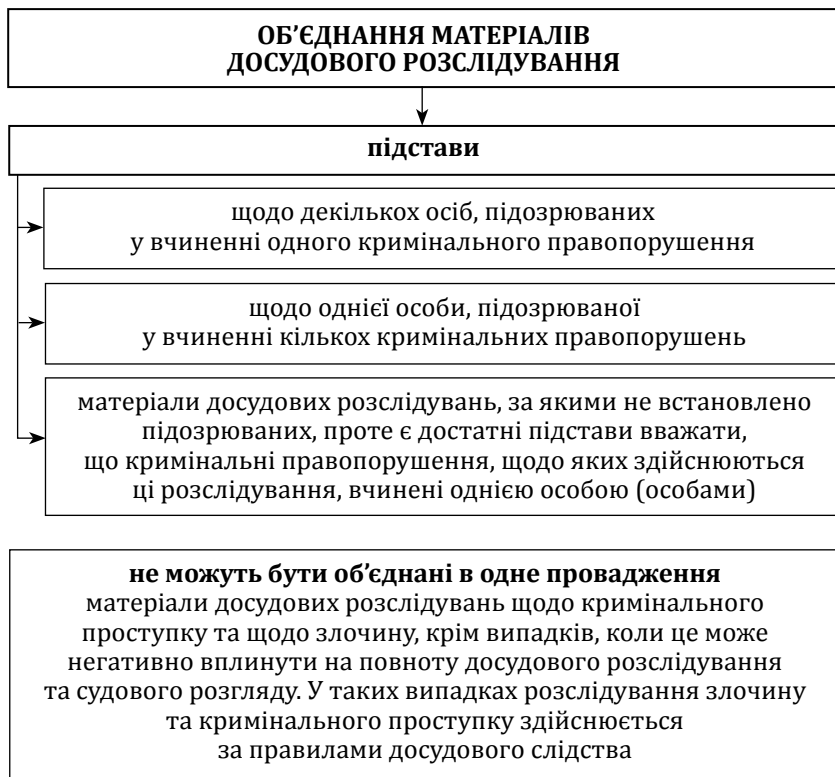

Схема 1.6

Схема 1.7

Схема 1.8

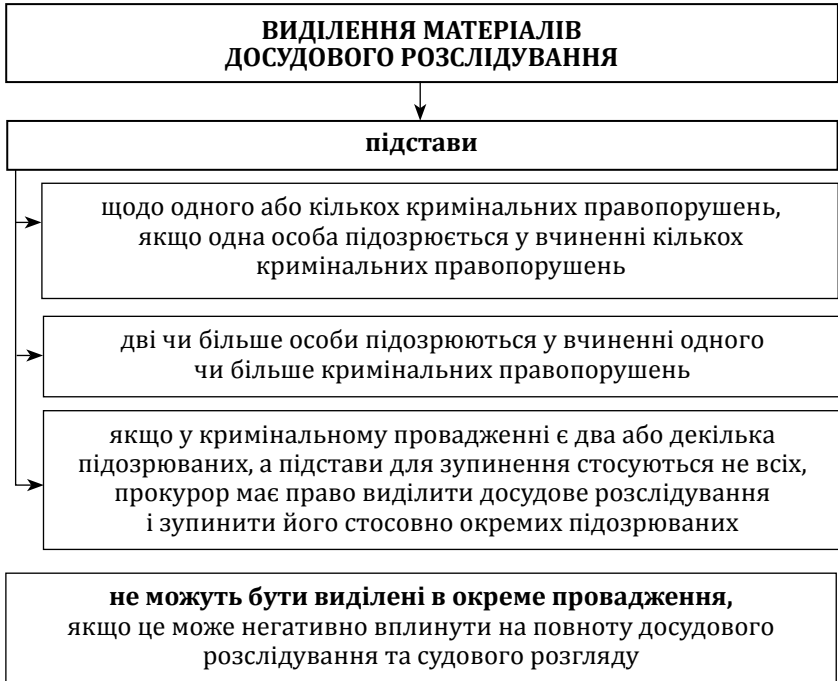

Схема 1.9

Схема 1.10

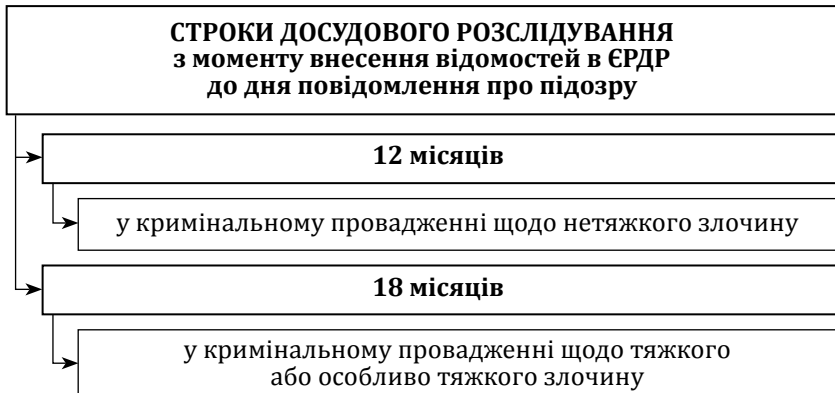

Схема 1.11

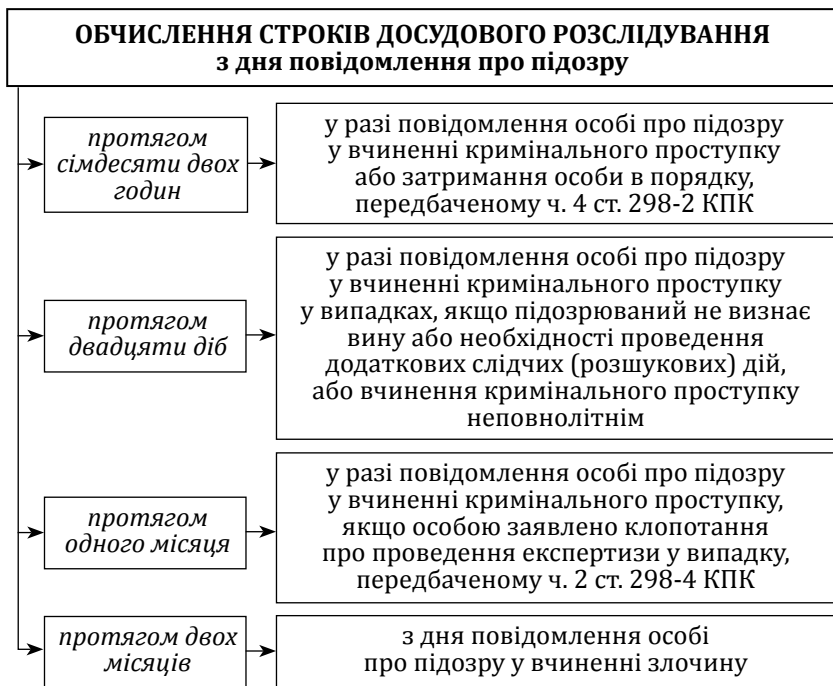

Схема 1.12

Схема 1.13

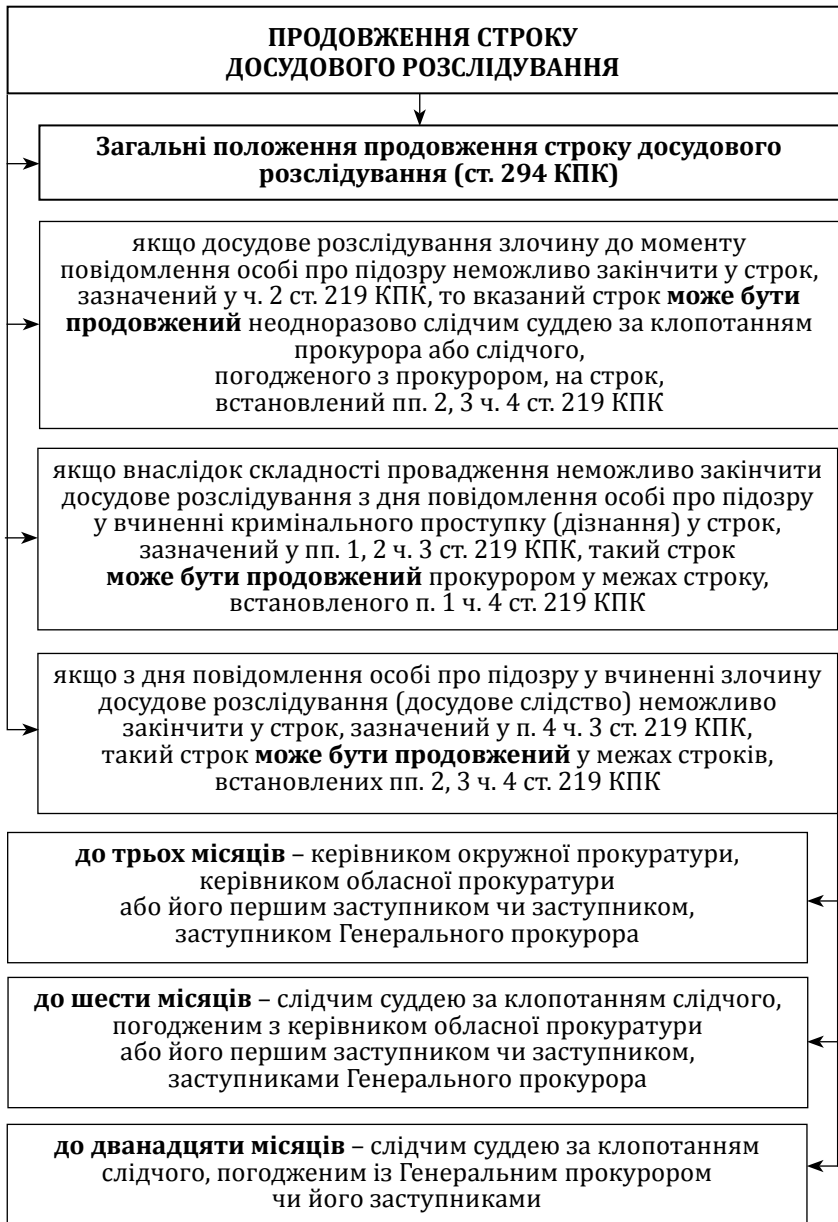

Схема 1.14

Схема 1.15

Схема 1.16

**ПОРЯДОК ПРОДОВЖЕННЯ СТРОКУ
ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ПРОКУРОРОМ
(ст. 295 КПК)**

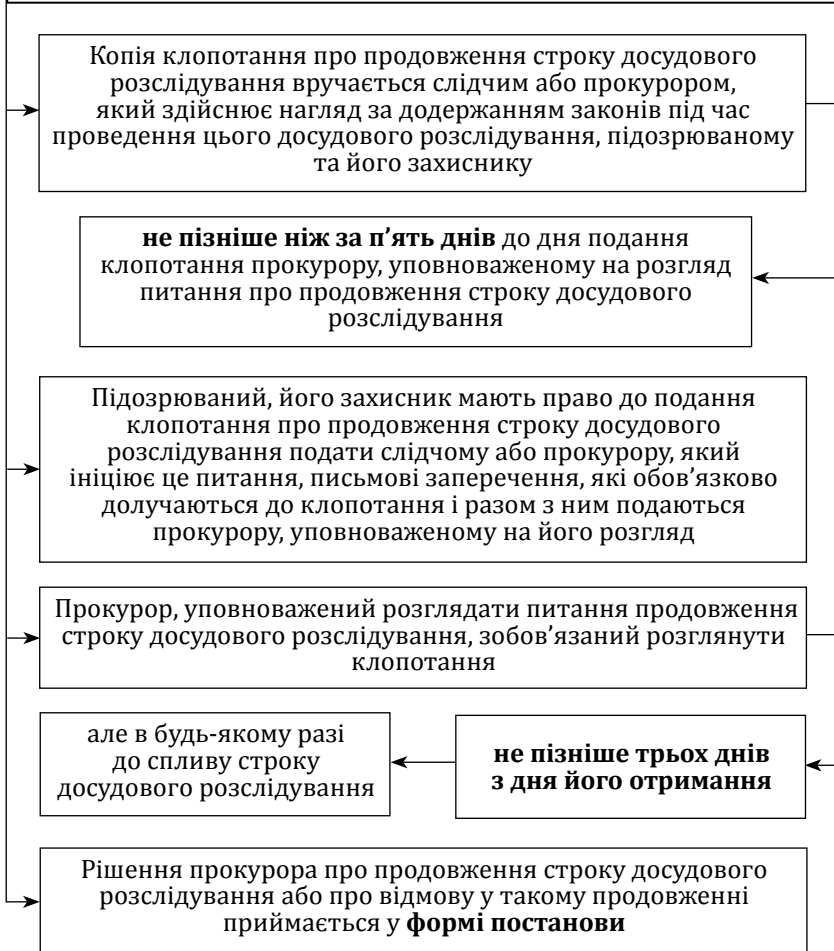

Схема 1.17

Схема 1.18

**ПОРЯДОК ПРОДОВЖЕННЯ СТРОКУ
ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ПРОКУРОРОМ
(ст. 295 КПК)**

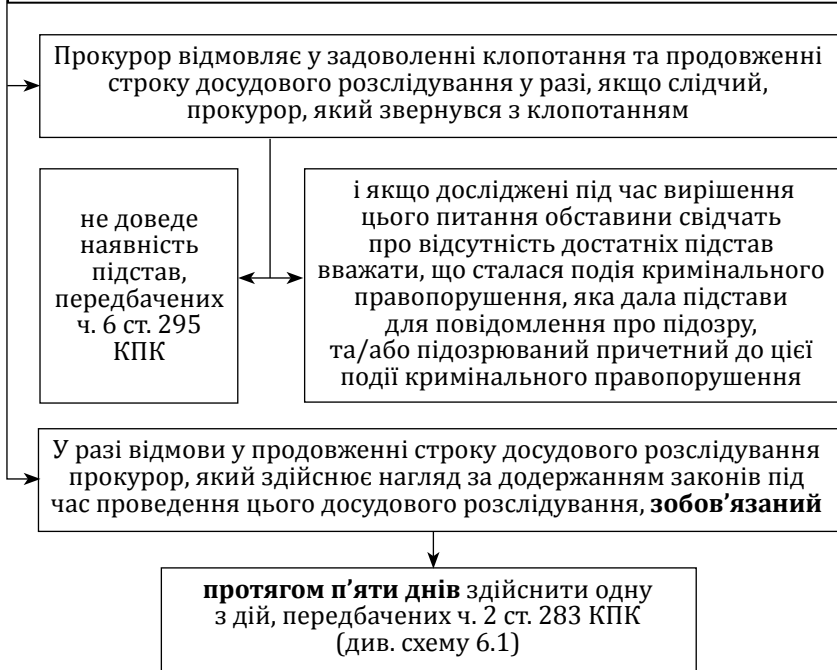
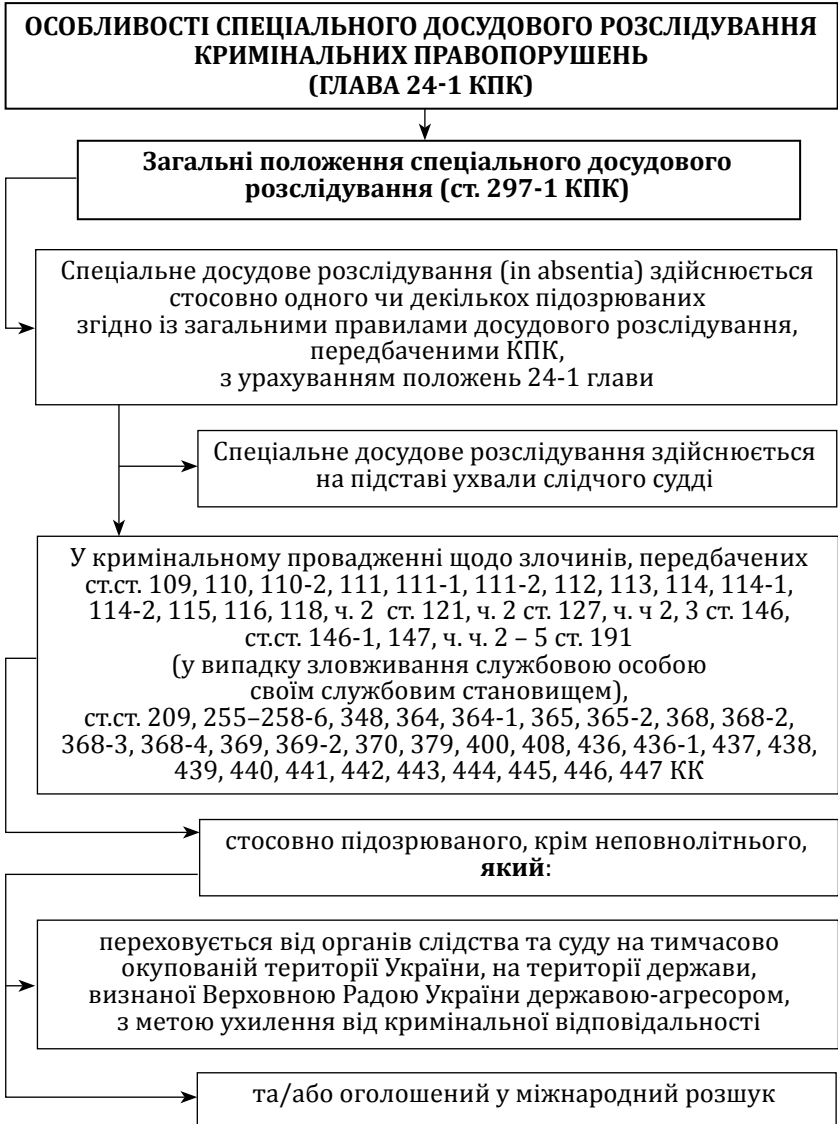

Схема 1.19

Схема 1.20

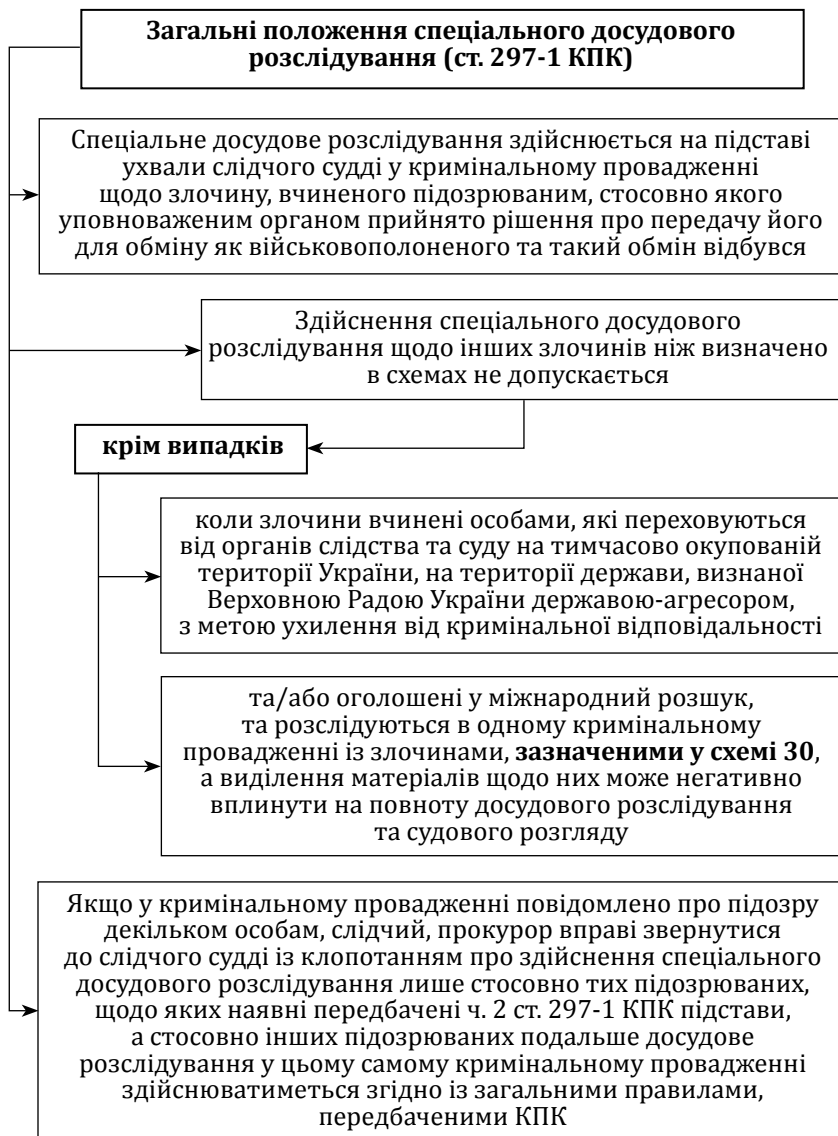

Схема 1.21

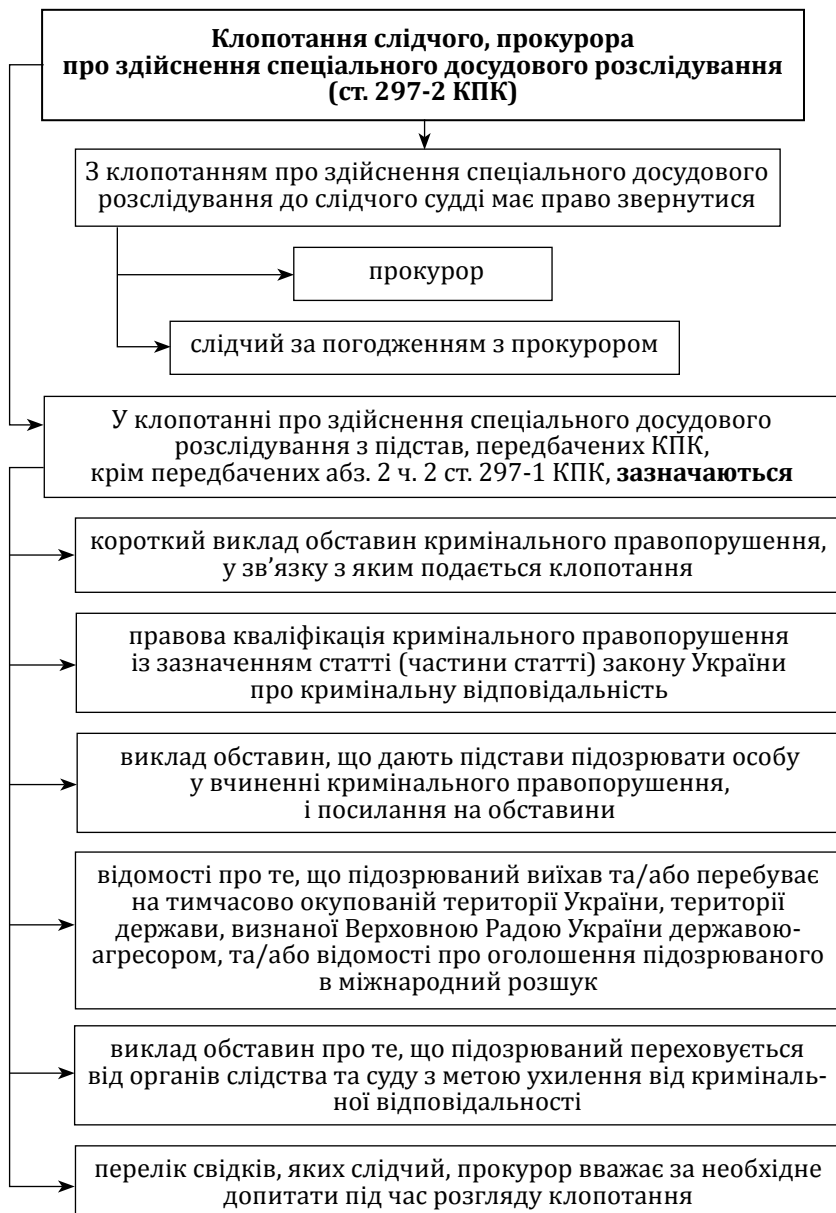

Схема 1.22

Схема 1.23

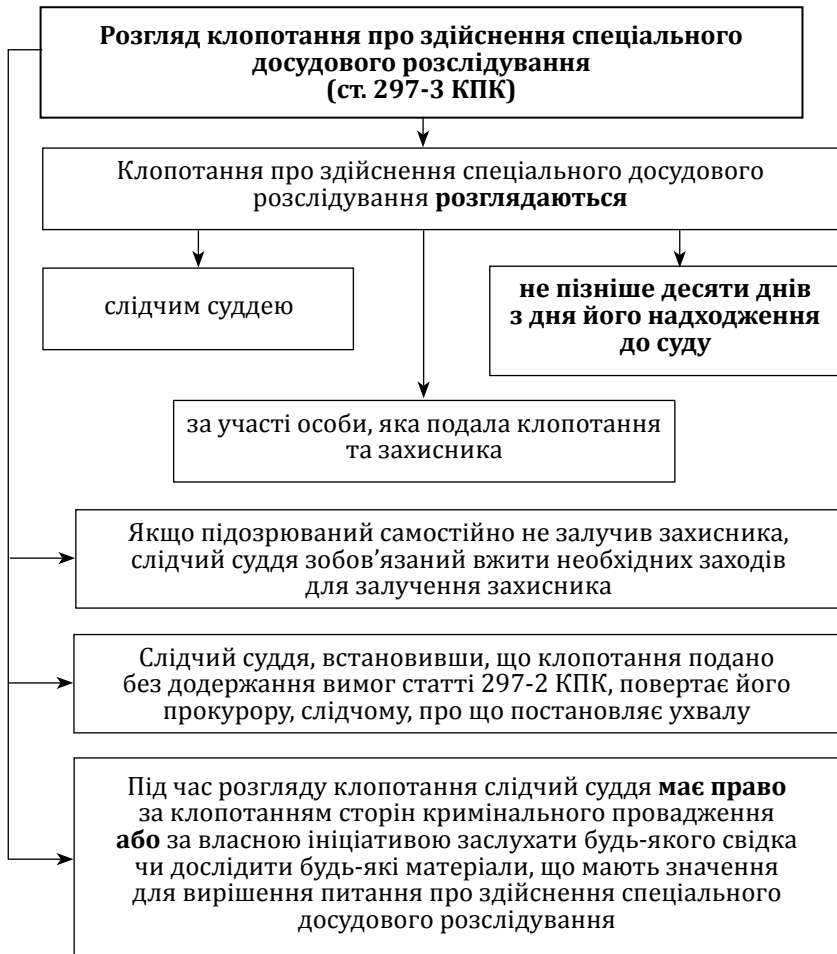

Схема 1.24

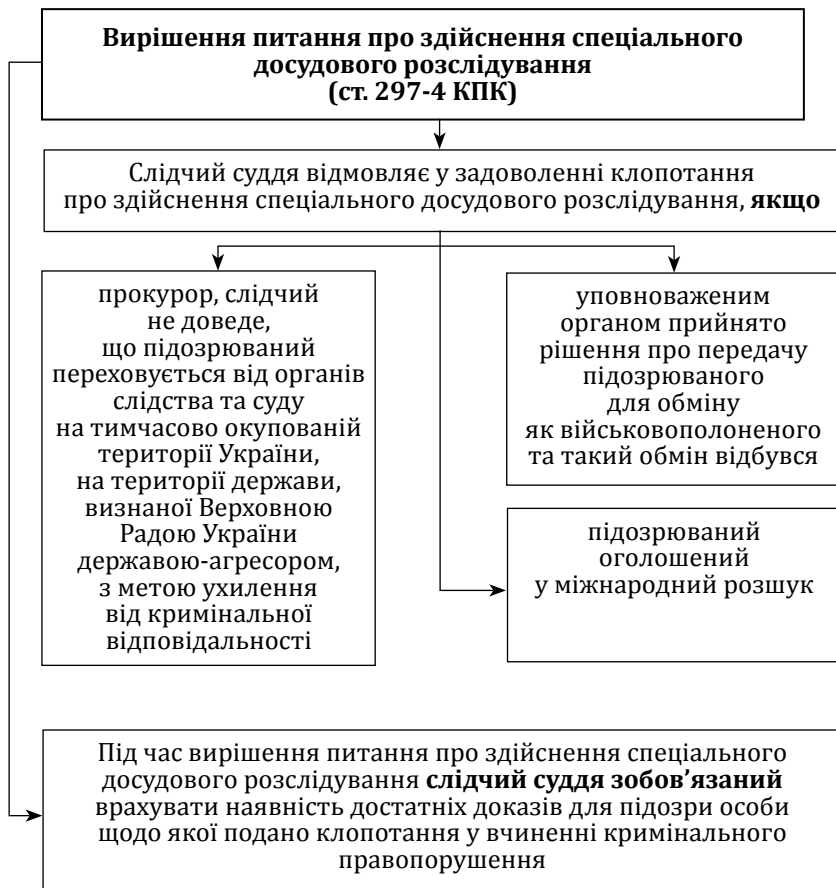

Схема 1.25

Схема 1.26

Схема 1.27

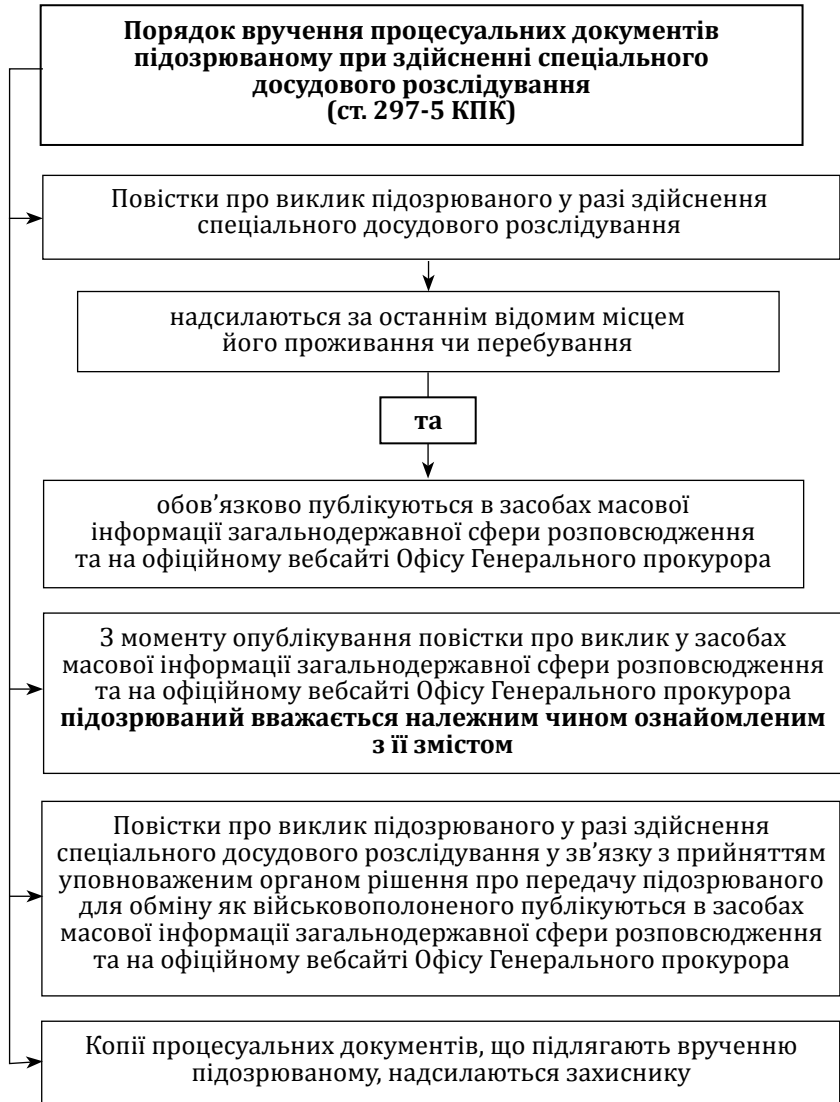

Схема 1.28

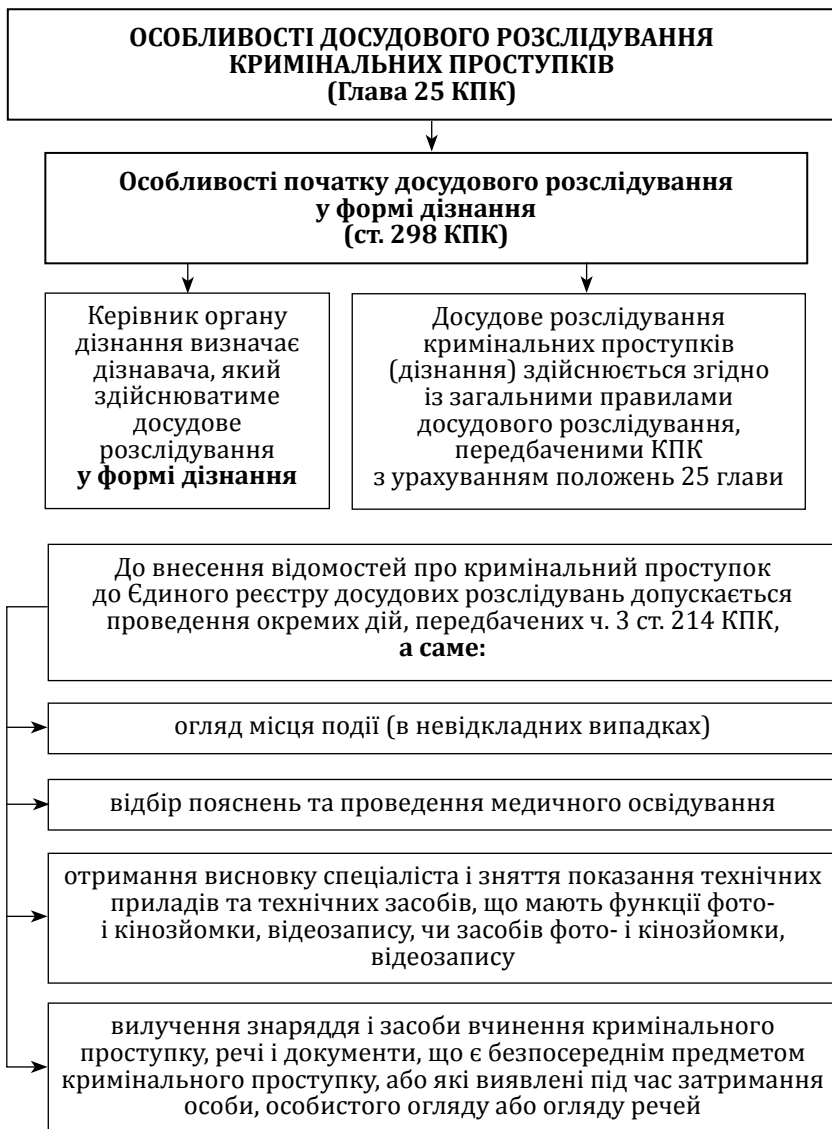

Схема 1.29

Схема 1.30

**Затримання уповноваженою службовою особою особи,
яка вчинила кримінальний проступок
(ст. 298-2 КПК)**

Уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні кримінального проступку, у випадках, передбачених пп. 1, 2 ч. 1 ст. 208 КПК, **та лише за умови, що ця особа**

відмовляється виконувати законну вимогу уповноваженої службової особи щодо припинення кримінального проступку або чинить опір

під час безпосереднього переслідування після вчинення кримінального проступку не виконує законних вимог уповноваженої службової особи

намагається залишити місце вчинення кримінального проступку

перебуває у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння та може завдати шкоди собі або оточуючим

Схема 1.31

Схема 1.32

Схема 1.33

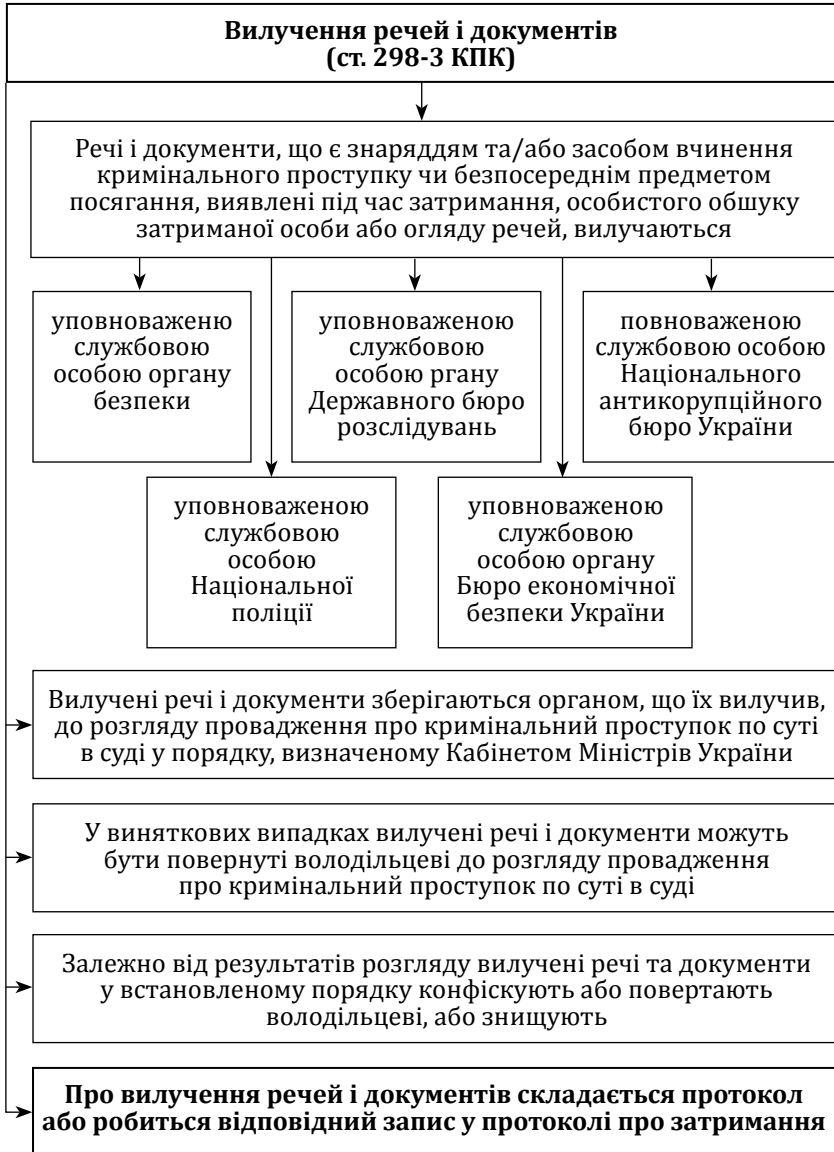

Схема 1.34

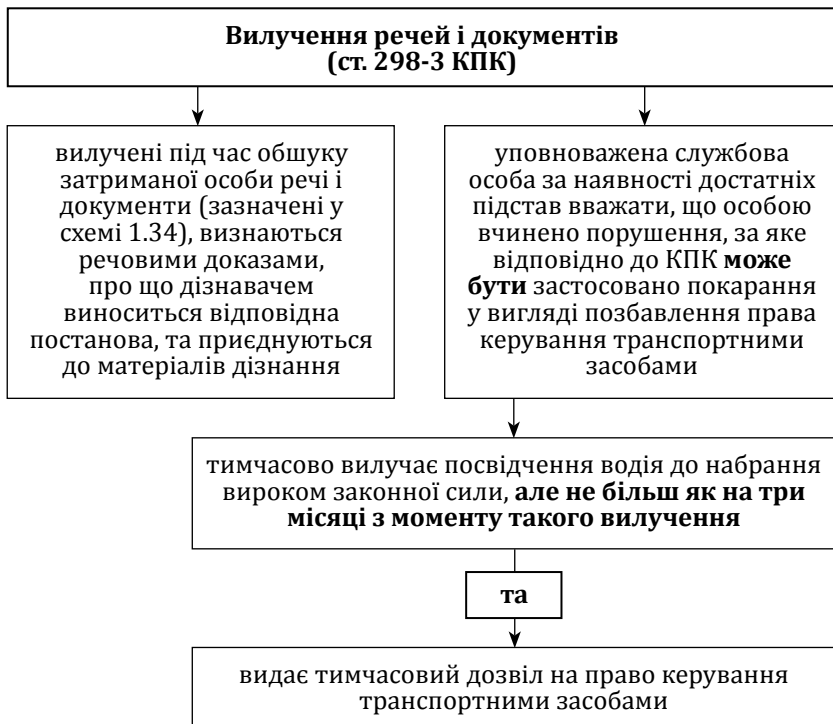

Схема 1.35

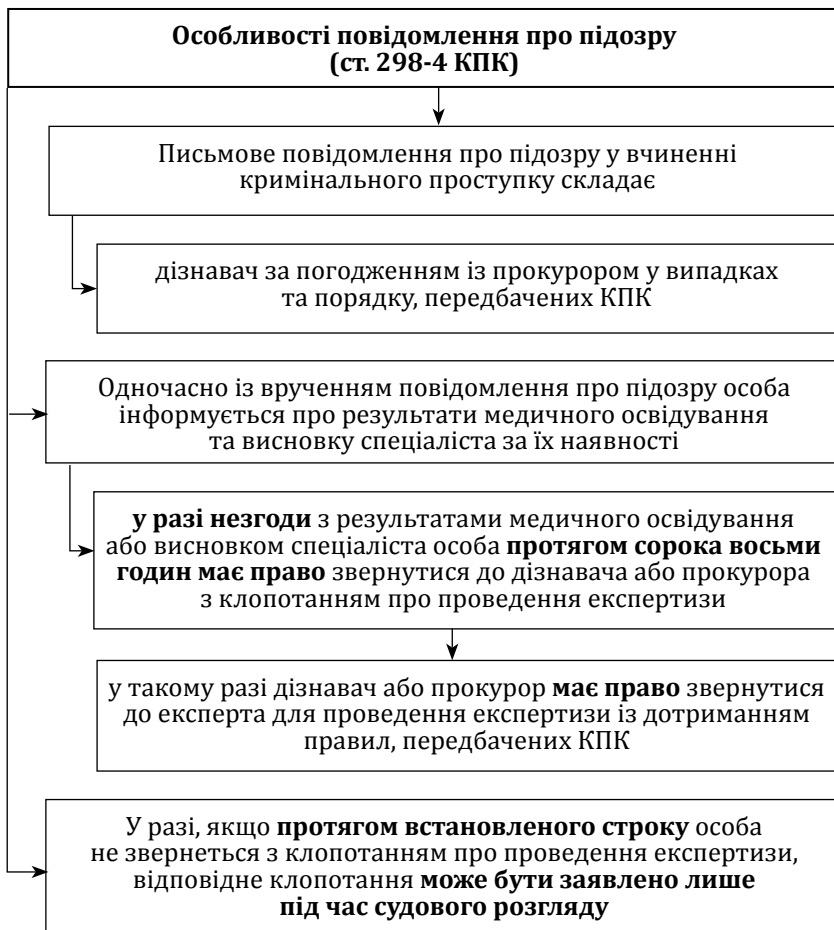

Схема 1.36

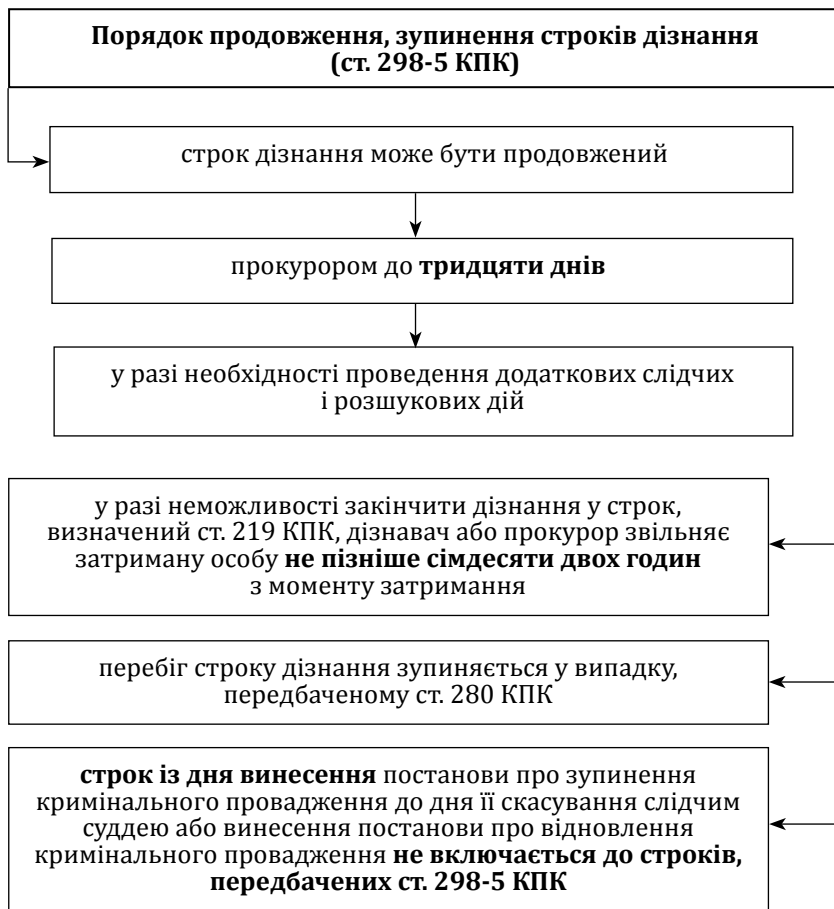

Схема 1.37

Схема 1.38

Схема 1.39

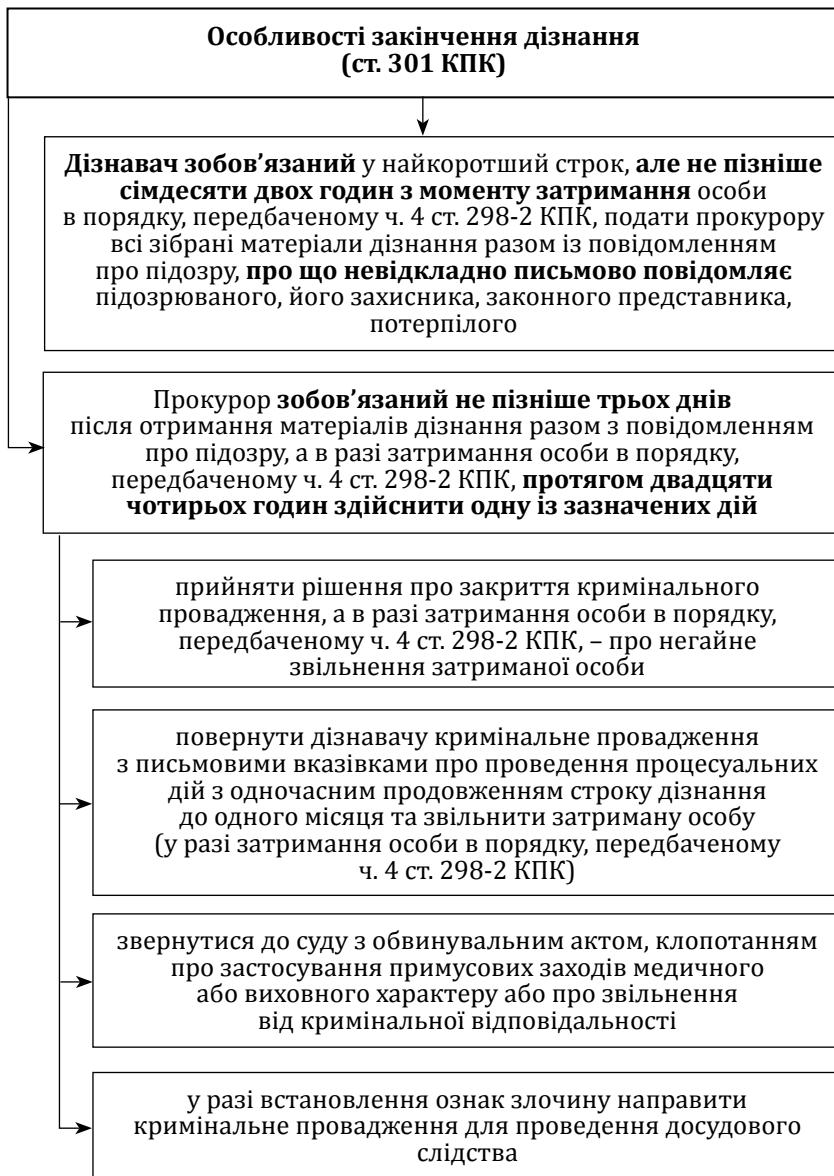

Схема 1.40

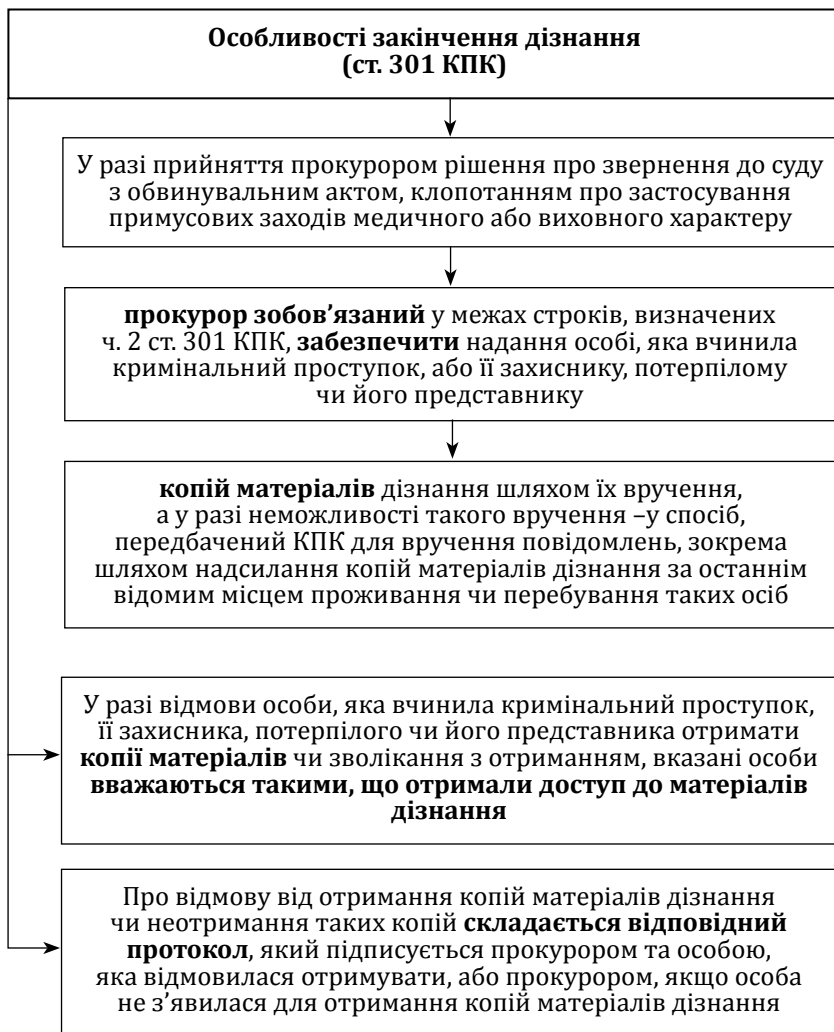

Схема 1.41

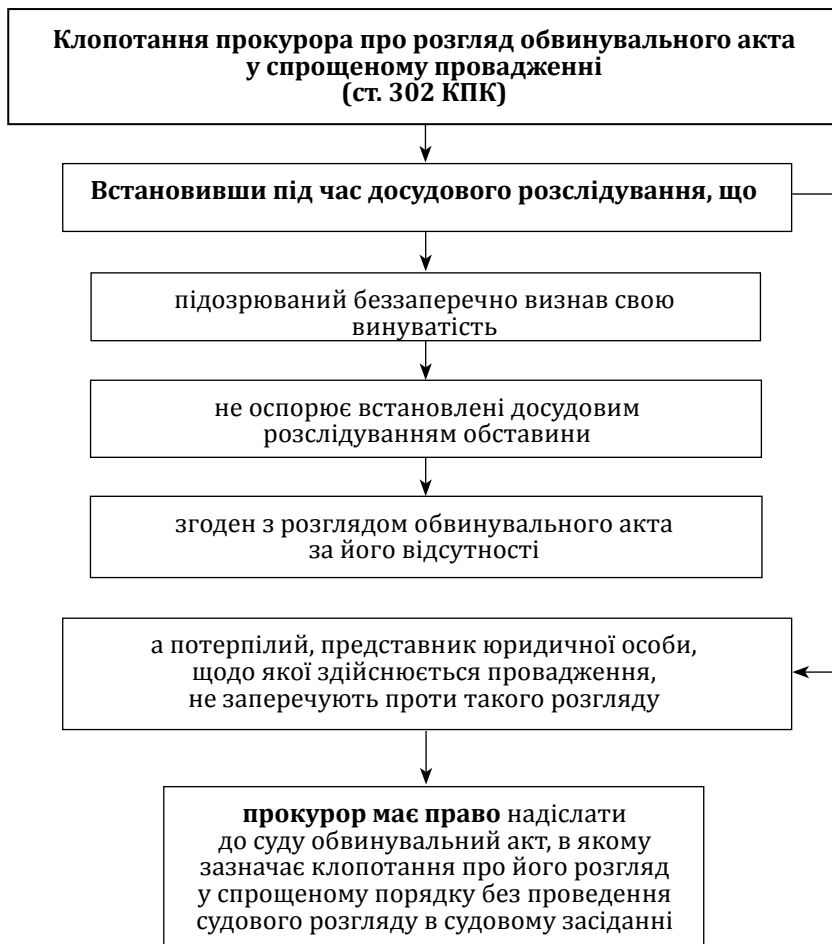

Схема 1.42

Схема 1.43

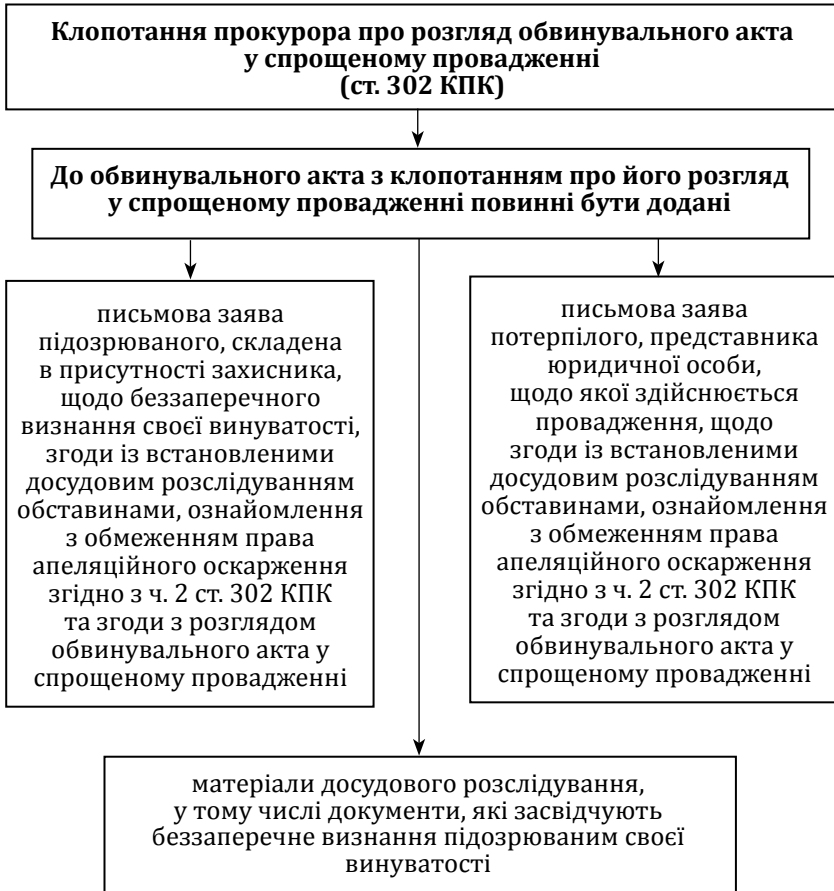

Схема 1.44

Схема 1.45

Схема 1.46

Схема 1.47

Контрольні запитання

1. Яке значення і завдання стадії досудового розслідування?
2. Назвіть органи досудового розслідування.
3. З якого моменту розпочинається досудове розслідування?
4. Назвіть форми закінчення досудового розслідування.
5. Які є форми досудового розслідування та в чому їх відмінність?
6. Назвіть особливості провадження дізнання.
7. Що таке підслідність?
8. Які є види підслідності та чим вони визначаються?
9. Які є підстави об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування?

10. Які є строки досудового розслідування кримінального про-
ступку?
11. Які є строки досудового розслідування злочинів?
12. Які є строки розгляду клопотань під час досудового розсліду-
вання?
13. Хто вирішує питання про можливість та обсяг розголошення
відомостей досудового розслідування?
14. З якою метою під час досудового розслідування залучають спе-
ціаліста, перекладача та понятих?

Рекомендована література

1. Говорун Є. О. Зупинення перебігу строків досудового розслідуван-
ня. *Вчені записки таврійського національного університету імені
В. І. Вернадського*. 2021. № 1. С. 99–101.
2. Душейко Г. О. Загальні основи взаємодії оперативних працівни-
ків зі слідчими при порушенні кримінального провадження за
матеріалами оперативно-розшукової діяльності. *Науковий вісник
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*.
2012. № 4 (64). С. 503–510.
3. Денисовський М. Д., Томчук І. О., Колінько С. Ю. Поняття та зна-
чення інституту оскарження ухвал слідчого судді під час досу-
дового розслідування у кримінальному процесі. *Південноукраїн-
ський правничий часопис*. 2021. № 2. С. 141–144.
4. Дорошенко Ю. І., Бахмацька А. С. Роль прокурора щодо забез-
печення розумності строків на стадії досудового розслідуван-
ня. *Теоретичні та практичні аспекти розвитку науки та освіти
(част. II) : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів,
10–11 квіт. 2021 р.)*. Львів, 2021.
5. Жовтан П. В., Капіца А. А. Оскарження розумних строків під час
досудового розслідування. *Південноукраїнський правничий часо-
пис*. 2021. № 1. С. 181–185.
6. Климчук М. П. Виконання доручень, як форма взаємодії слідчих
та оперативних підрозділів у кримінальному провадженні. *Вісник
кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 54–58.
7. Козій В. В. Підстави для об'єднання та виділення кримінальних
проваджень у контексті засади законності. *Вісник Запорізького
національного університету. Юридичні науки*. 2014. № 4 (2).
С. 289–297.
8. Козій В. В. Поняття об'єднання й виділення кримінальних прова-
джень за законодавством України. *Право і суспільство*. 2015. № 3
(2). С. 168–173.

9. Козій В. Преюдиціальність судових рішень при застосуванні виділення кримінальних проваджень у законодавстві України. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2016. № 2. С. 78–83.
10. Комарницька О. Б. Щодо недотримання розумних строків у кримінальному провадженні під час досудового розслідування. *Часопис цивільного і кримінального судочинства*. 2014. № 4. С. 85–95.
11. Лобойко Л. Реалізація норм чинного КПК України щодо досудового провадження: окремі аспекти. *Право України*. 2013. № 11. С. 22–32.
12. Мазурок О. Я. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами під час розслідування фактів безвісного зникнення особи. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. Вип. 1. С. 117–120.
13. Михайленко В. В. Процесуальні зловживання під час досудового розслідування в кримінальному провадженні. *Кримінальне судочинство: сучасний стан та перспективи розвитку* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 28 трав. 2021 р.). Київ, 2021. С. 38.
14. Омаров А. А. Поняття «підслідність» у кримінальному провадженні: проблема визначення. *Право і суспільство*. 2015. № 6.2. С. 211–214.
15. Осмолян В. А. Розгляд процесуально-правових питань щодо можливості проведення слідчих (розшукових) дій після закінчення «граничних» строків досудового розслідування. *Університетські наукові записки*. 2015. № 2. С. 197–203.
16. Патик А. А. Підслідність злочинів на досудовому розслідуванні за новим кримінальним процесуальним кодексом України. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2014. № 2. С. 155–164.
17. Сліпченко В. І. Особливості взаємодії оперативних та слідчих підрозділів за новим КПК України. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 4 (64). С. 539–545.
18. Суворов О. М. Поняття та форми взаємодії слідчих з оперативними підрозділами у протидії службовим злочинам корупційної спрямованості. *Вісник Академії адвокатури України*. 2014. Т. 11. № 2. С. 102–112.
19. Топчій В. В. Взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів у складі слідчо-оперативних груп. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2014. № 4. С. 138–143.
20. Топчій В. В. Передумови взаємодії слідчого й оперативного працівника органів внутрішніх справ у розкритті та розслідуванні злочинів. *Право і суспільство*. 2015. № 2. С. 286–293.

21. Туркот М. Лук'яненко Р. Особливості процесуального керівництва досудовим розслідуванням в умовах надзвичайних ситуацій та під час проведення антитерористичної операції. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2015. № 3 (41). С. 82–91.
22. Черняк Н. П. Особливості взаємодії слідчих з оперативними підрозділами при розслідуванні кримінальних правопорушень, учинених членами організованих груп та злочинних організацій. *Держава та регіони*. Серія : Право. 2014. № 4. С. 156–160.
23. Четвертак Д. Ю. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами органів внутрішніх справ при розслідуванні приховування злочинів. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2014. Вип. 14. С. 140–145.
24. Ягунов Д. В. Дотримання розумних строків на стадії досудового розслідування та захист прав потерпілого: окремі проблеми чинного кримінального процесуального законодавства та шляхи їх вирішення. *Актуальні проблеми політики*. 2014. Вип. 53. С. 332–341.
25. Шабатура М. В. Окремі аспекти об'єднання матеріалів кримінальних проваджень. *Засади функціонування кримінальної юстиції* : зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 14 травня 2021 року). Хмельницький, 2021.

Тема 2

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ

Зміст освітнього матеріалу

Поняття та зміст повідомлення про підозру. Ознаки повідомлення про підозру. Значення повідомлення про підозру. Випадки повідомлення про підозру. Зміст письмового повідомлення про підозру. Вручення письмового повідомлення про підозру. Повідомлення про підозру в умовах воєнного стану. Повідомлення про підозру окремої категорії осіб. Повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку. Зміна повідомлення про підозру.

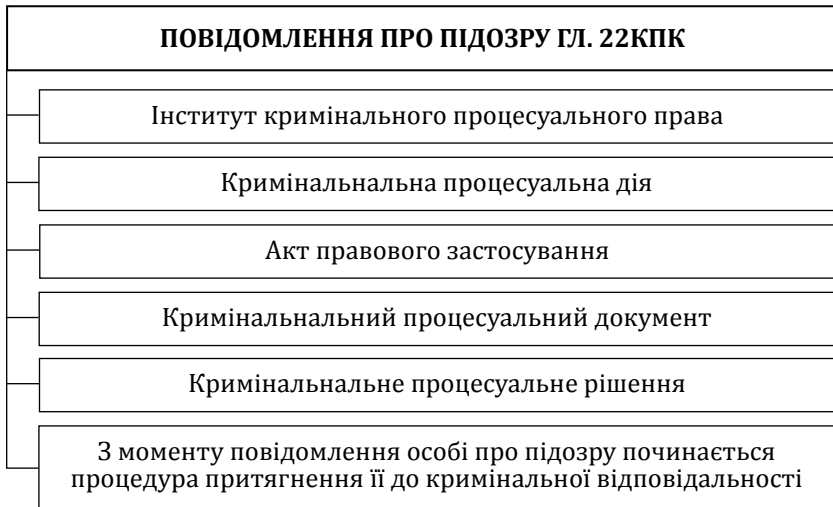

Схема 2.1

Повідомлення про підозру як інститут кримінального процесуального права – це сукупність кримінальних процесуальних норм, які регламентують порядок та підстави притягнення особи до кримінальної відповідальності під час досудового розслідування.

Повідомлення про підозру як кримінальна процесуальна дія – це здійснення компетентною посадовою особою (прокурором або за дорученням прокурора слідчим) своїх обов'язків щодо притягнення особи до кримінальної відповідальності у межах наданих кримінальним процесуальним законодавством повноважень.

Повідомлення про підозру як акт правового застосування – це правовий акт прокурора, або за його погодженням слідчого чи дізнавача, що визначає права, обов'язки та відповідальність особи (підозрюваного), яка притягується до кримінальної відповідальності.

Повідомлення про підозру як кримінальний процесуальний документ – це матеріальний об'єкт, що містить у зафіксованому вигляді інформацію про притягнення особи до кримінальної відповідальності за учинення кримінального правопорушення, оформлений згідно з нормами КПК і має юридичну силу.

Повідомлення про підозру як кримінальне процесуальне рішення – це розумова діяльність прокурора, слідчого та дізнавача із визначення майбутнього правового статусу особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, та визначення подальшого руху кримінального провадження.

Схема 2.2

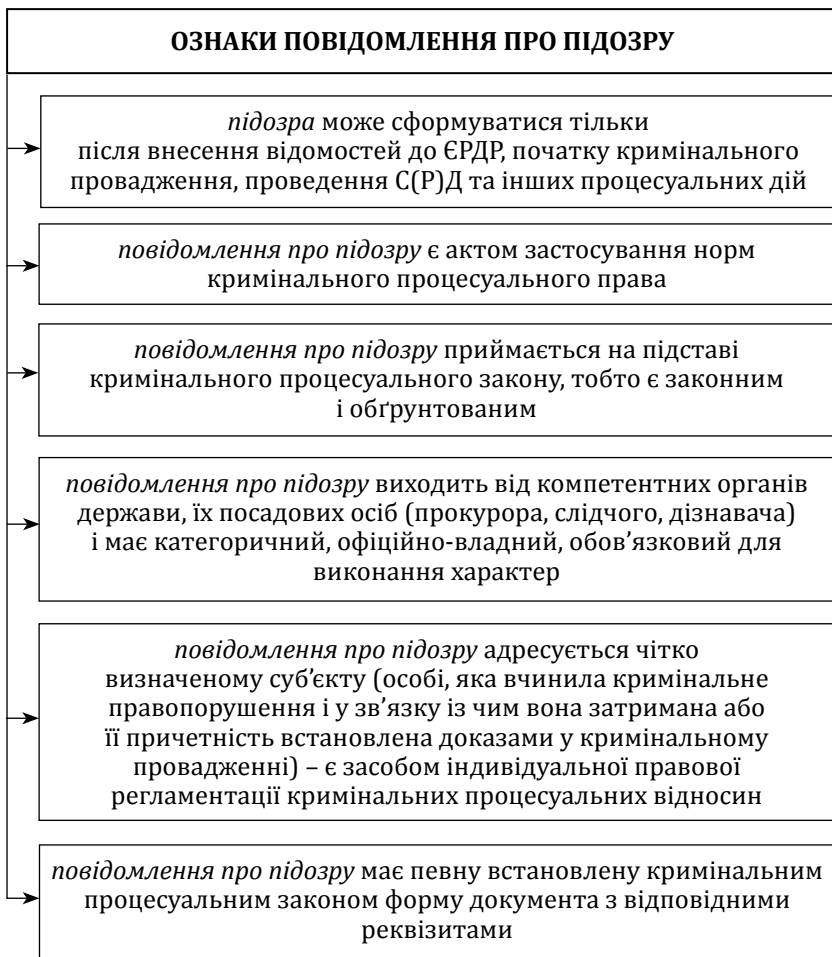

Схема 2.3

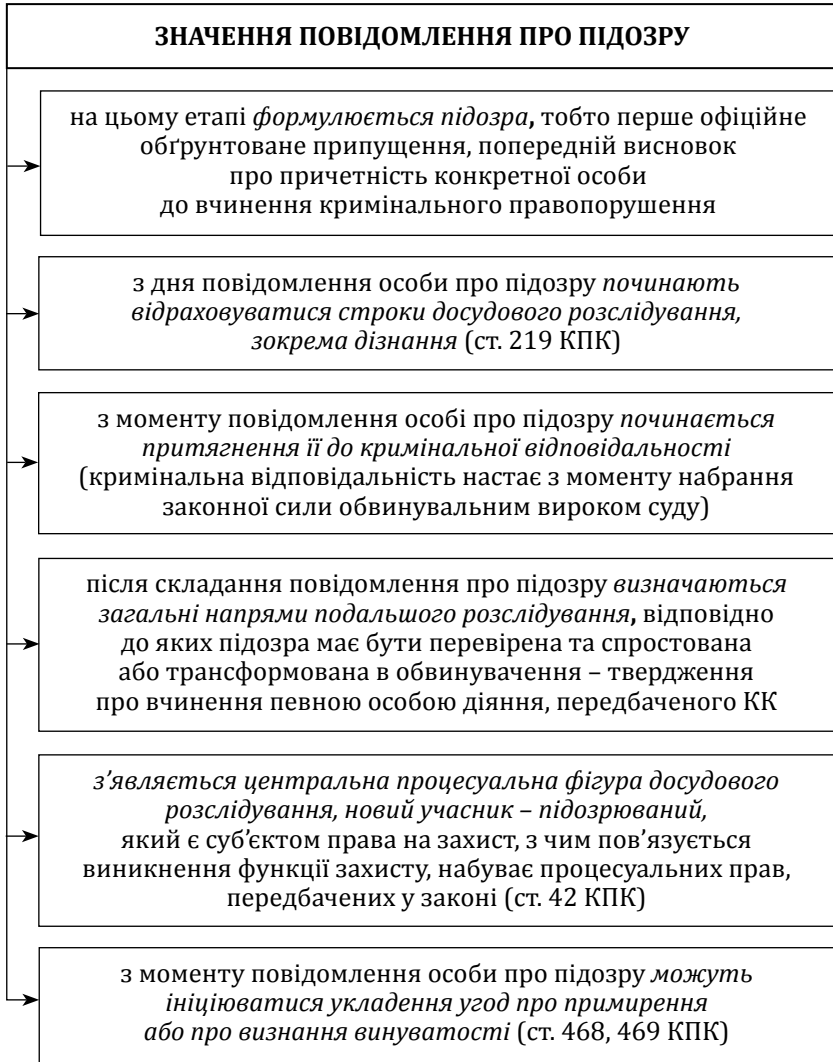

Схема 2.4

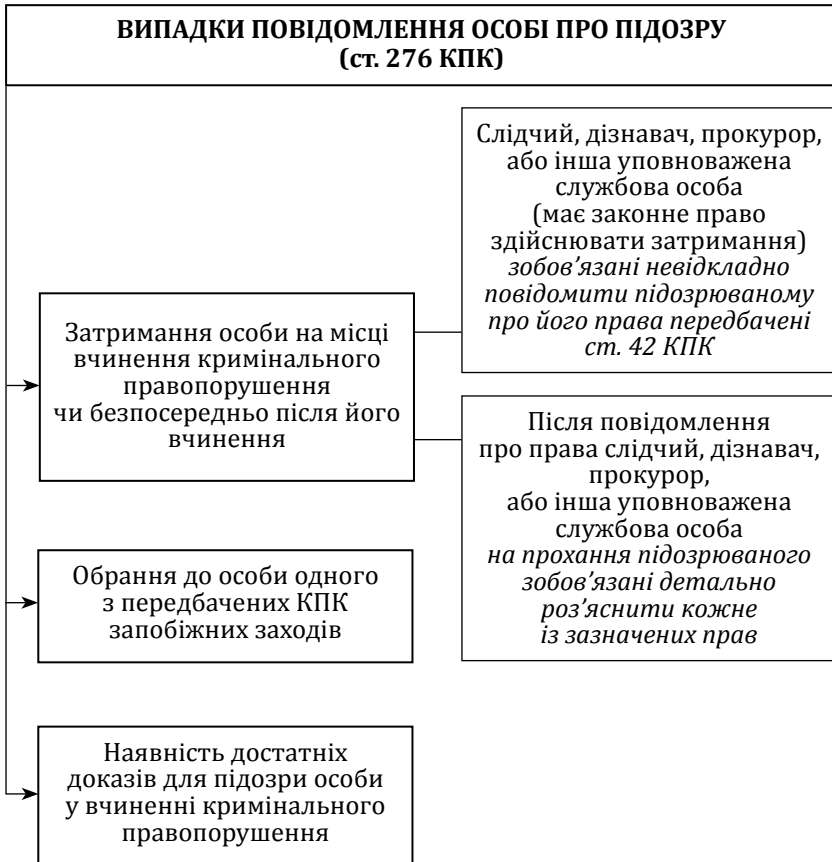
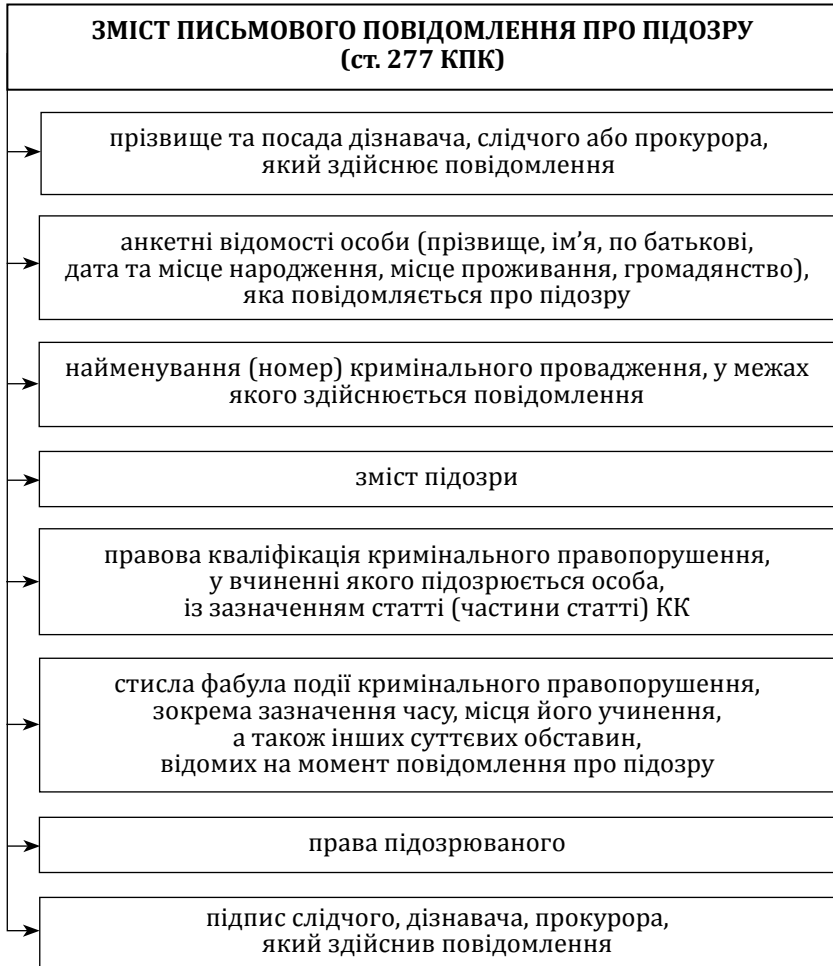

Схема 2.5

Схема 2.6

Схема 2.7

Схема 2.8

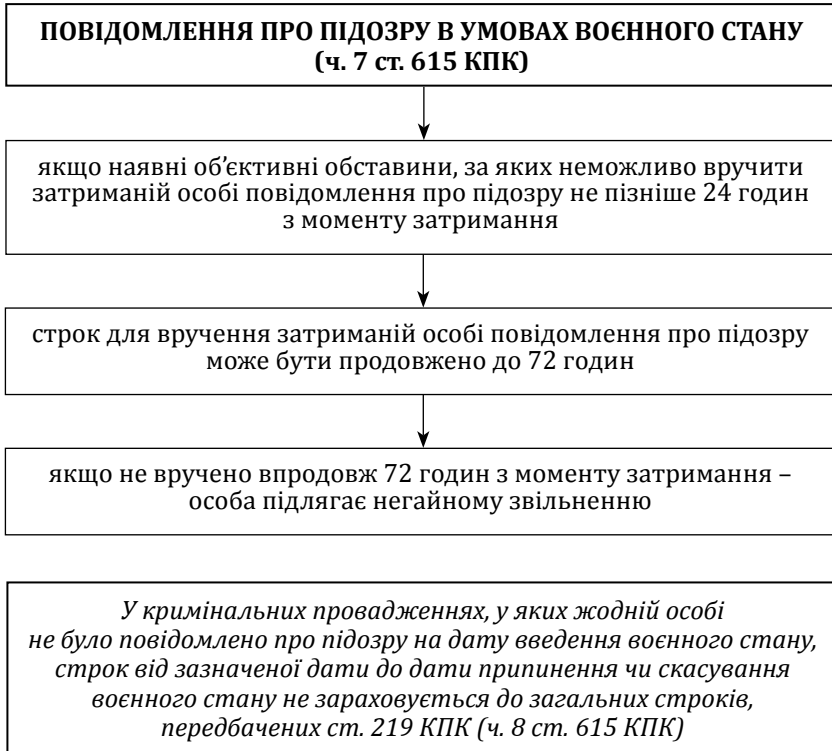
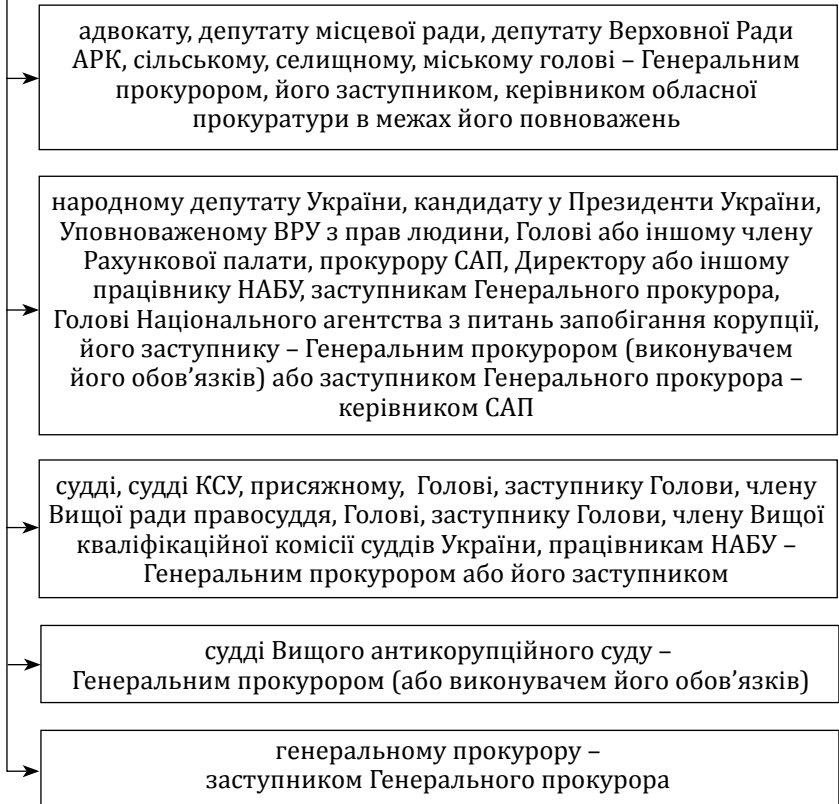

Схема 2.9

**ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ ОКРЕМОЇ КАТЕГОРІЇ ОСІБ
(ч. 1 ст. 481 КПК)**

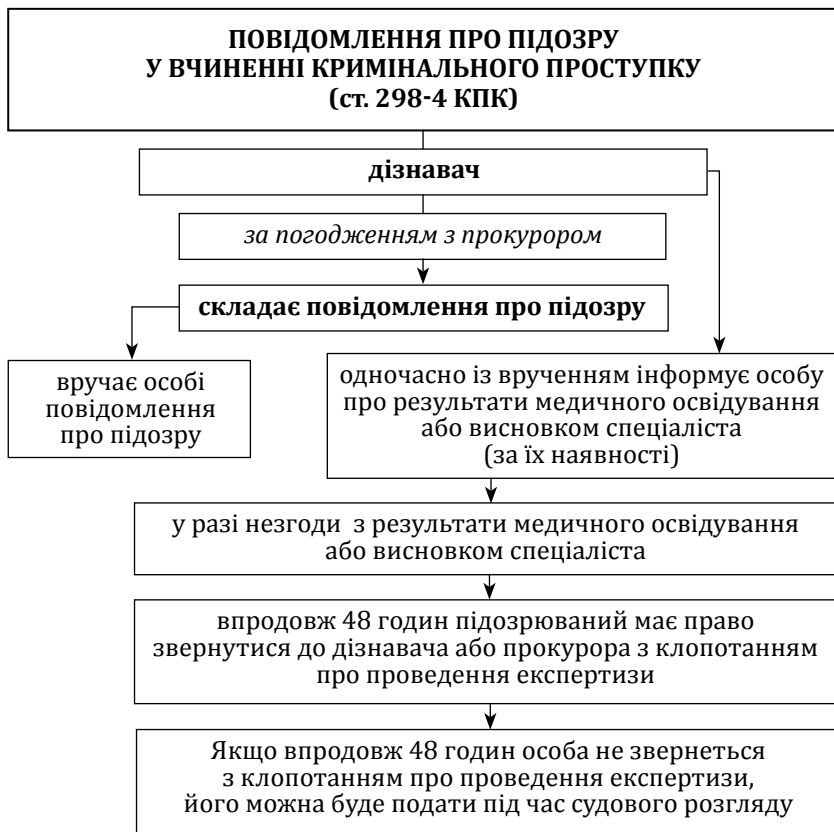

Схема 2.10

Схема 2.11

Схема 2.12

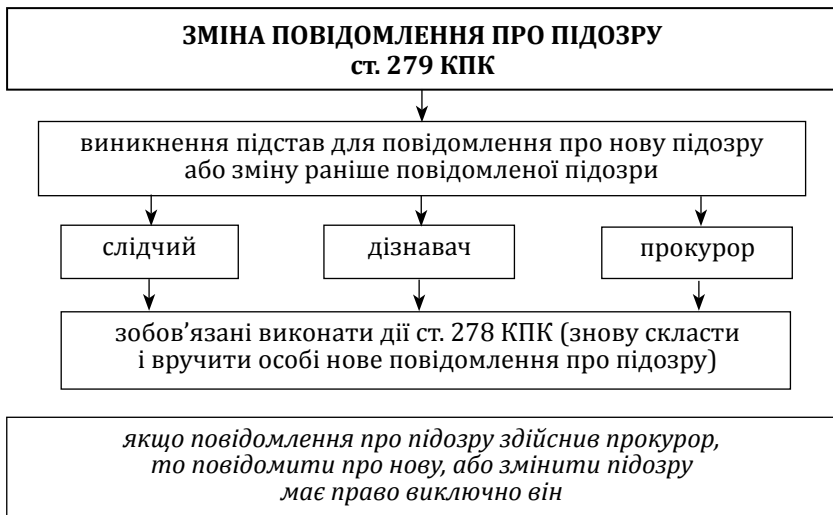

Схема 2.13

Контрольні запитання

1. Розкрийте зміст повідомлення про підозру.
2. Назвіть ознаки повідомлення про підозру.
3. У чому полягає значення повідомлення про підозру?
4. Який порядок повідомлення про підозру в кримінальному провадженні?
5. Які правові наслідки повідомлення про підозру в кримінальному провадженні?
6. Вкажіть підстави повідомлення про підозру.
7. Окресліть зміст письмового повідомлення про підозру.
8. Який строк вручення повідомлення про підозру затриманій особі?
9. Назвіть особливості повідомлення про підозру під час воєнного стану.
10. Який порядок повідомлення про підозру окремої категорії осіб?
11. Вкажіть особливості повідомлення про підозру у вчиненні кримінального проступку.

12. Які підстави зміни підозри у кримінальному провадженні?
13. Який порядок повідомлення про підозру в разі її зміни?

Рекомендована література

1. Алєнін Ю. П., Гловюк І. В. Повідомлення про підозру: загальна характеристика та проблеми удосконалення. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2014. № 1. С. 161–169.
2. Атаманов О. М. Вручення письмового повідомлення про підозру як невід'ємна складова притягнення особи до кримінальної відповідальності. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 1. С. 33–48.
3. Бабич А. А. Повідомлення військовослужбовця про підозру. *Форум права*. 2015. № 1. С. 11–17.
4. Бублик Н. С. Вручення письмового повідомлення про підозру особам, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2019. Вип. 3. С. 99–109.
5. Гуртієва Л. М. Поняття та правова природа повідомлення про підозру у кримінальному провадженні України. *Митна справа*. 2014. № 6 (2.1). С. 185–190.
6. Крет Г. Р. Сфера застосування і зміст стандартів доказування «обґрунтована підозра», «розумні підстави вважати» та «ймовірна причина» у кримінальному процесі країн англосаксонської правової системи. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія : Право*. 2019. № 7. С. 145–152.
7. Лук'янець О. О. Особливості вручення повідомлення особі про підозру. *Часопис Академії адвокатури України*. 2015. Т. 8. № 1. С. 101–102.
8. Максименко Н. В. Види підозри у кримінальному процесі України. *Юридична Україна*. 2020. № 7. С. 73–75.
9. Максименко Н. В. Оскарження підозри у кримінальному процесі України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2019. Вип. 57(2). С. 102–107.
10. Місечко М. Щодо окремих проблемних положень інституту повідомлення про підозру за Кримінальним процесуальним законодавством України. *Слово Національної школи суддів України*. 2020. № 1. С. 95–109.

11. Палюх А. І. Участь прокурора в доказуванні при повідомленні про підозру під час досудового розслідування. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки*. 2016. № 837. С. 476–483.
12. Рогатюк І. В., Мірковець Д. М. Повідомлення про підозру: значення інституту та проблеми правозастосування. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2015. № 3. С. 115–124.
13. Савчук М. А. Обґрунтованість підозри як умова застосування заходів забезпечення кримінального провадження. *Правовий часопис Донбасу*. 2021. № 2. С. 169–174.
14. Татаров О. Ю. Повідомлення про підозру: проблеми кримінальної процесуальної регламентації. *Митна справа*. 2015. № 1 (2.2). С. 265–271.
15. Тищенко О., Говорун Д. Окремі питання процесуального порядку повідомлення про підозру в контексті реалізації засади публічності. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 9. С. 149–153.
16. Тітко А. А. Дотримання конституційних прав і свобод громадянина під час повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення. *Право і суспільство*. 2014. № 6.1. С. 227–230.
17. Топорецька З. М. Прокурорський нагляд за законністю повідомлення особі про підозру. *Часопис Академії адвокатури України*. 2015. Т. 8. № 2. С. 132–136.
18. Фараон О. В. Випадки повідомлення про підозру. *Право і суспільство*. 2015. № 3 (3). С. 198–202.
19. Фараон О. Зміна повідомлення про підозру в аспекті ст. 279 Кримінального процесуального кодексу України. *Юридичний вісник*. 2014. № 6. С. 402–406.
20. Хабло О. Ю. Підстави та строки повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення. *Криміналістика і судова експертиза*. 2021. Вип. 66. С. 412–420.

Тема 3

СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ

Зміст освітнього матеріалу

Поняття та загальні умови проведення слідчих (розшукових) дій. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій. Залучення понятих до проведення слідчих (розшукових) дій. Участь педагога, психолога або законного представника у слідчих (розшукових) діях за участю малолітньої або неповнолітньої особи. Час та місце проведення слідчих (розшукових) дій. Підстави проведення слідчих (розшукових) дій. Учасники слідчих розшукових дій.

Допит. Поняття допиту та порядок його проведення. Допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні. Особливості допиту малолітньої або неповнолітньої особи. Проведення допиту у режимі відеоконференції під час досудового розслідування.

Пред'явлення для впізнання. Поняття пред'явлення особи для впізнання. Пред'явлення речей для впізнання. Впізнання трупа. Протокол впізнання. Проведення впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування.

Проникнення до житла чи іншого володіння особи. Загальні положення про проникнення до житла чи іншого володіння особи. Поняття житла. Невідкладні випадки проникнення у житло.

Обшук. Поняття та види обшуку. Ухвала про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи. Виконання ухвали про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи.

Огляд. Поняття та види огляду. Огляд трупа. Огляд трупа, пов'язаний з ексгумацією.

Слідчий експеримент. Поняття слідчого експерименту. Порядок проведення слідчого експерименту. Проведення слідчого експерименту шляхом відтворення дій, обстановки, обставин певної події, проведення необхідних дослідів чи випробувань.

Освідування особи. Поняття освідування особи. Освідування підозрюваного, свідка чи потерпілого для виявлення

на їхньому тілі слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет. Порядок проведення освідування особи.

Проведення експертизи. Підстави проведення експертизи. Обов'язкові випадки проведення експертизи. Порядок залучення експерта. Розгляд слідчим суддею клопотання про залучення експерта.

Отримання зразків для експертизи. Поняття та види зразків для експертизи. Порядок отримання зразків для експертизи. Відібрання зразків з речей і документів. Відбирання біологічних зразків.

Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису. Поняття технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису.

Особливості проведення слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану.

Схема 3.1

Схема 3.2

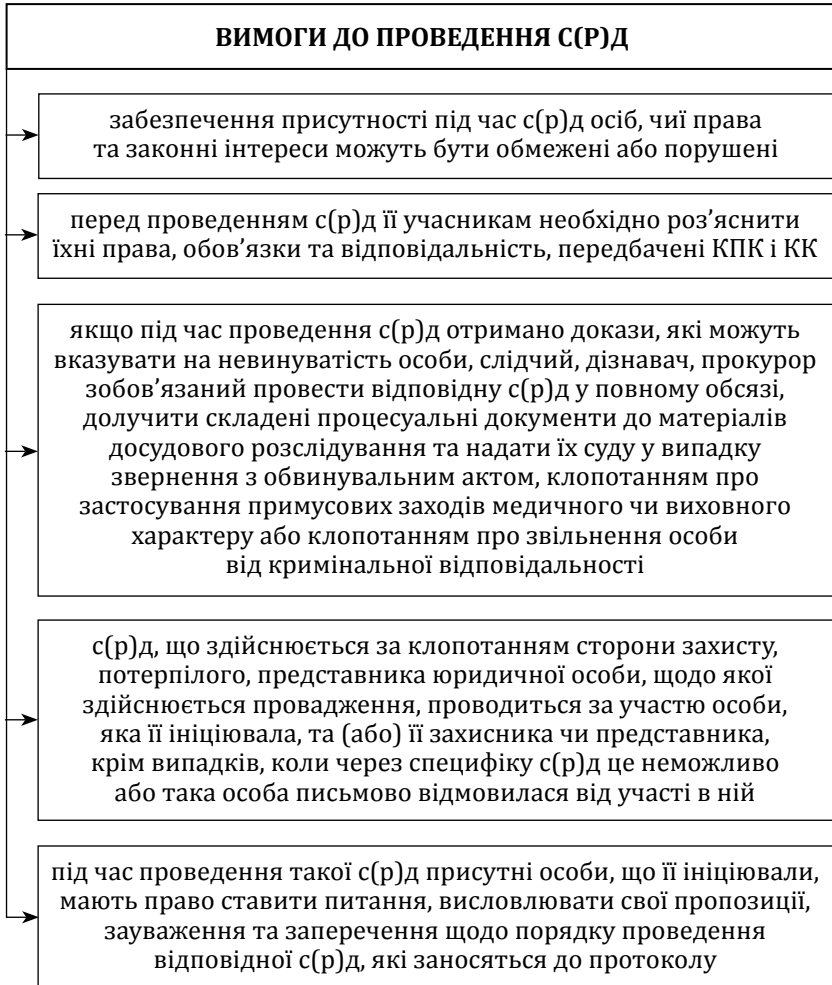

Схема 3.3

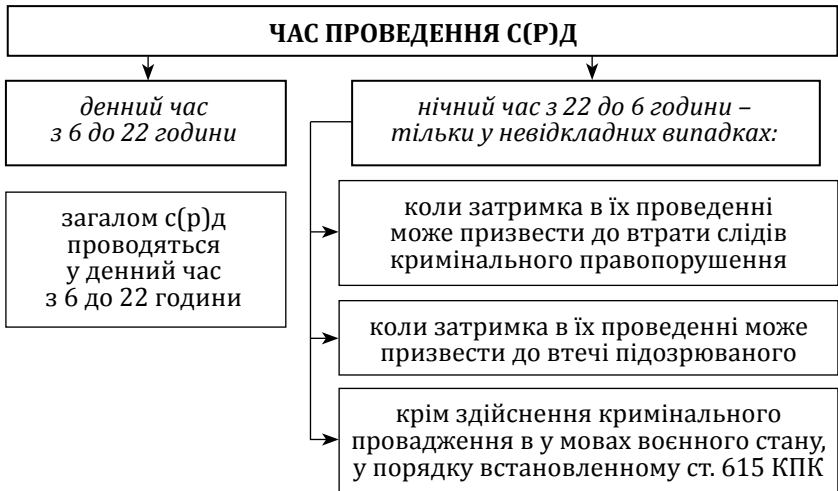

Схема 3.4

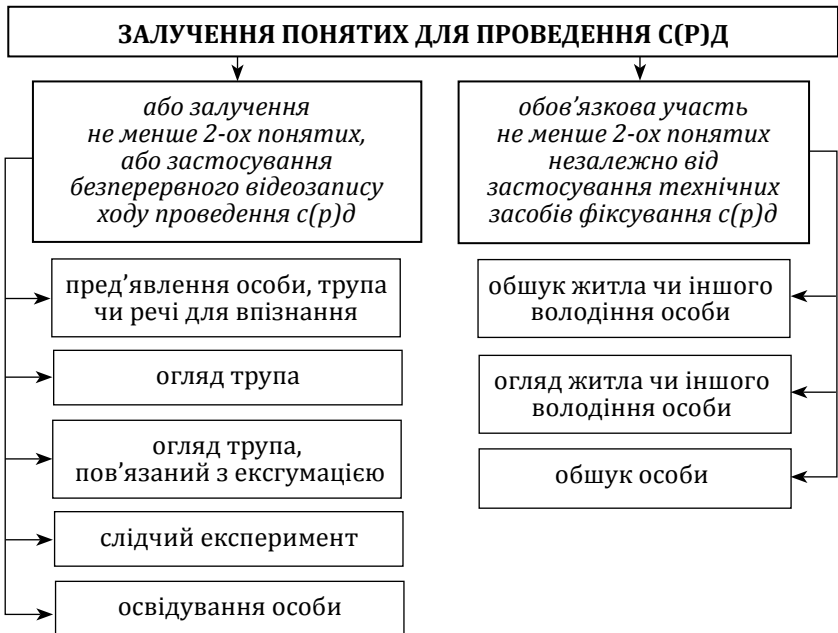

Схема 3.5

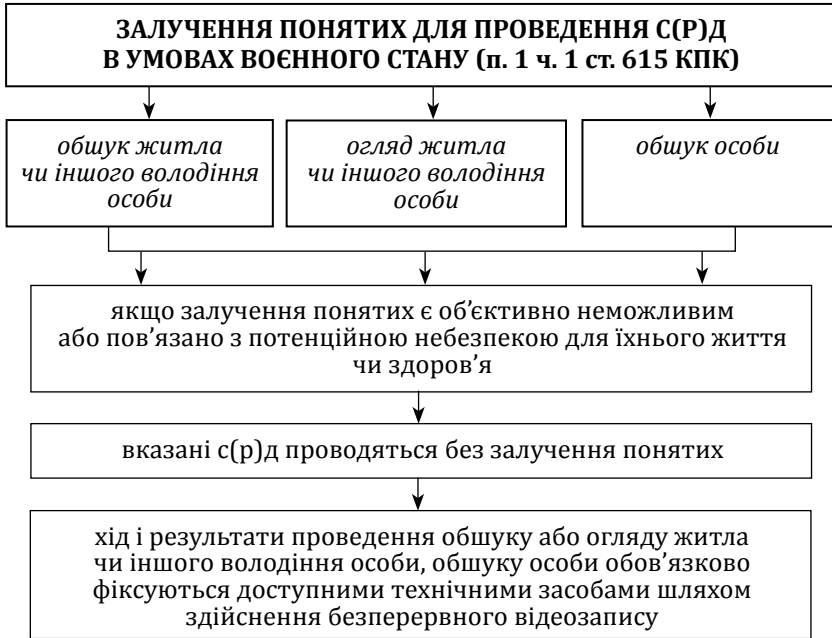

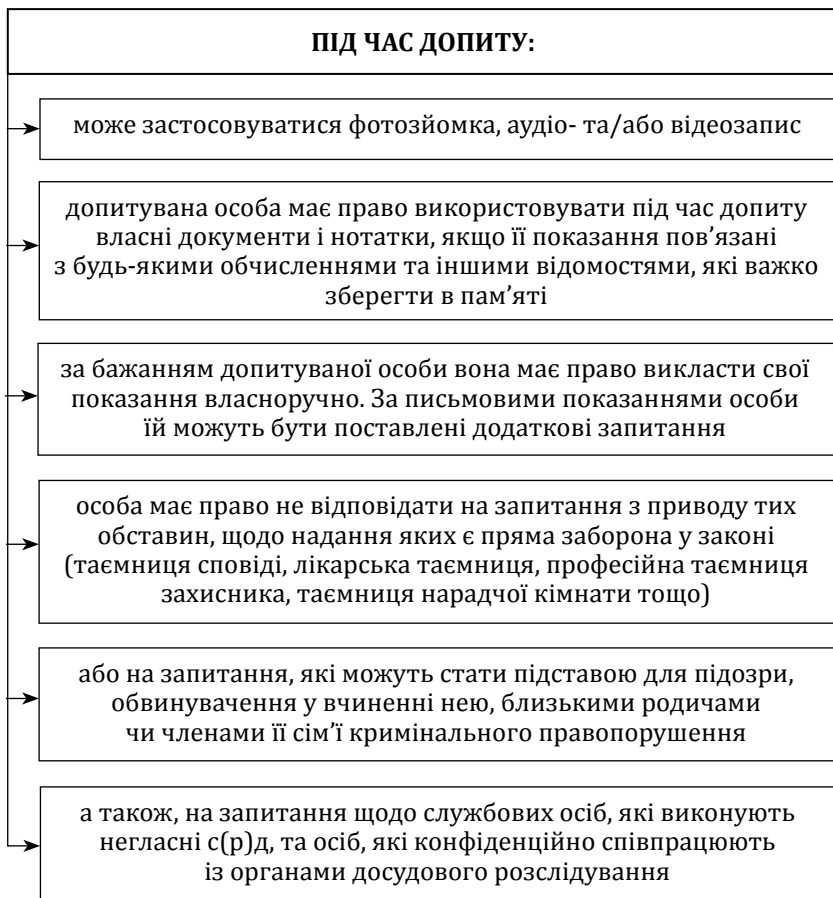
Схема 3.6

Схема 3.7

Схема 3.8

Схема 3.9

**ОДНОЧАСНИЙ ДОПИТ ДВОХ ЧИ БІЛЬШЕ ВЖЕ ДОПИТАНИХ ОСІБ
(ч. 9 ст. 224 КПК)**

Для з'ясування причин розбіжностей у їхніх показаннях

на початку допиту встановлюється, чи знають викликані особи одна одну і в яких стосунках вони перебувають між собою

свідки попереджаються про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань і за давання завідомо неправдивих показань, а потерпілі – за давання завідомо неправдивих показань

викликаним особам по черзі пропонується дати показання про ті обставини кримінального провадження, для з'ясування яких проводиться допит, після чого слідчим, дізнавачем, прокурором можуть бути поставлені запитання

оголошення показань, наданих учасниками допиту на попередніх допитах, дозволяється лише після давання ними показань

у провадженнях щодо злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи, а також щодо злочинів, вчинених із застосуванням насильства або погрозою його застосування, допит не може бути проведений за участю малолітнього або неповнолітнього свідка чи потерпілого разом з підозрюваним

Схема 3.10

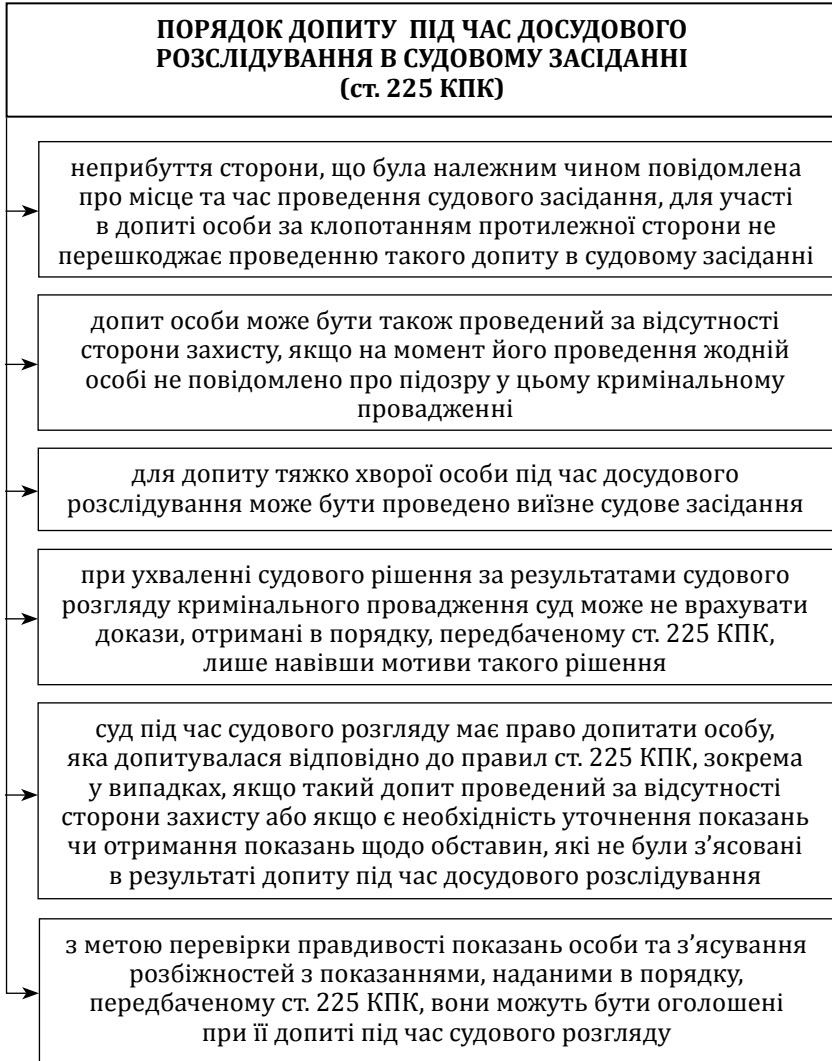

Схема 3.11

Схема 3.12

Схема 3.13

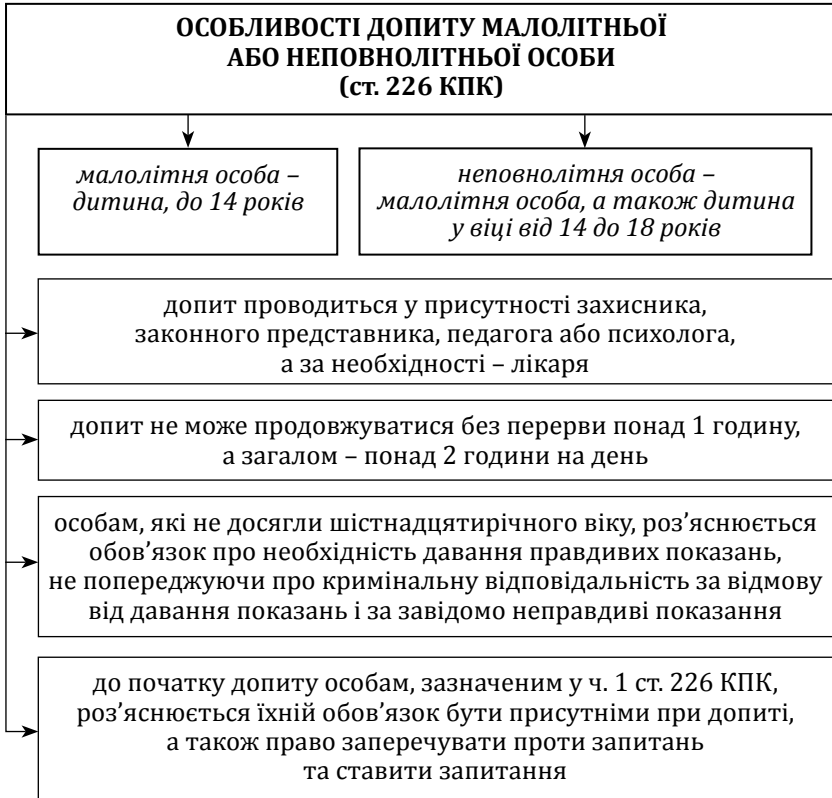

Схема 3.14

Схема 3.15

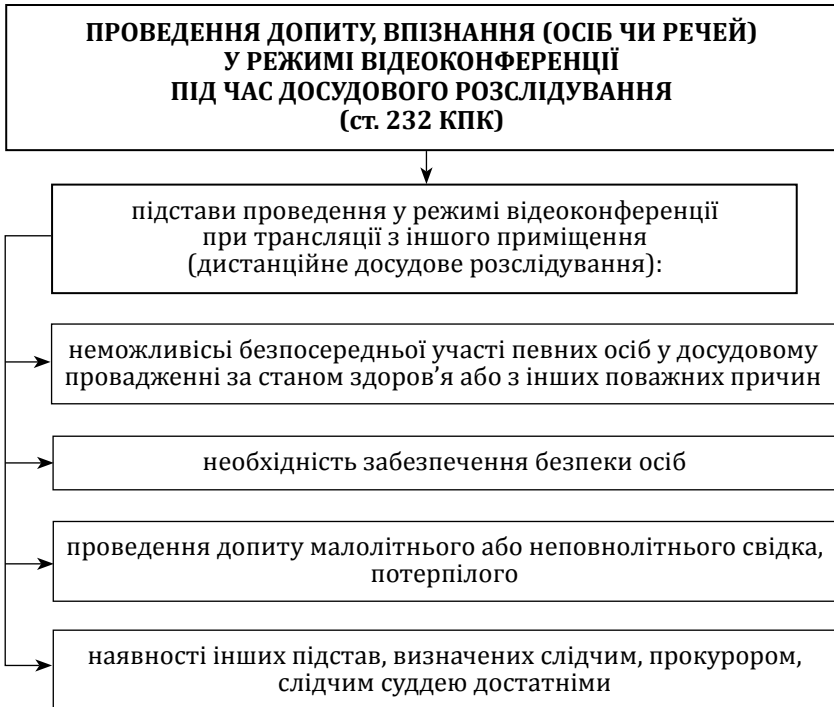

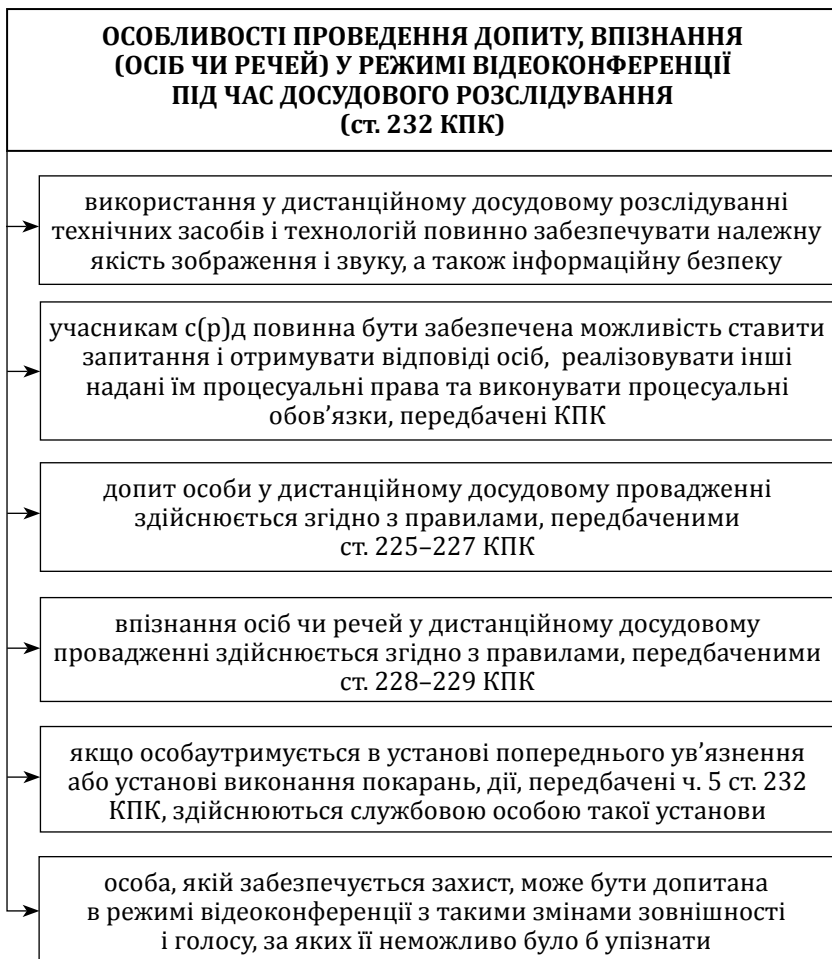
Схема 3.16

Схема 3.17

Схема 3.18

Схема 3.19

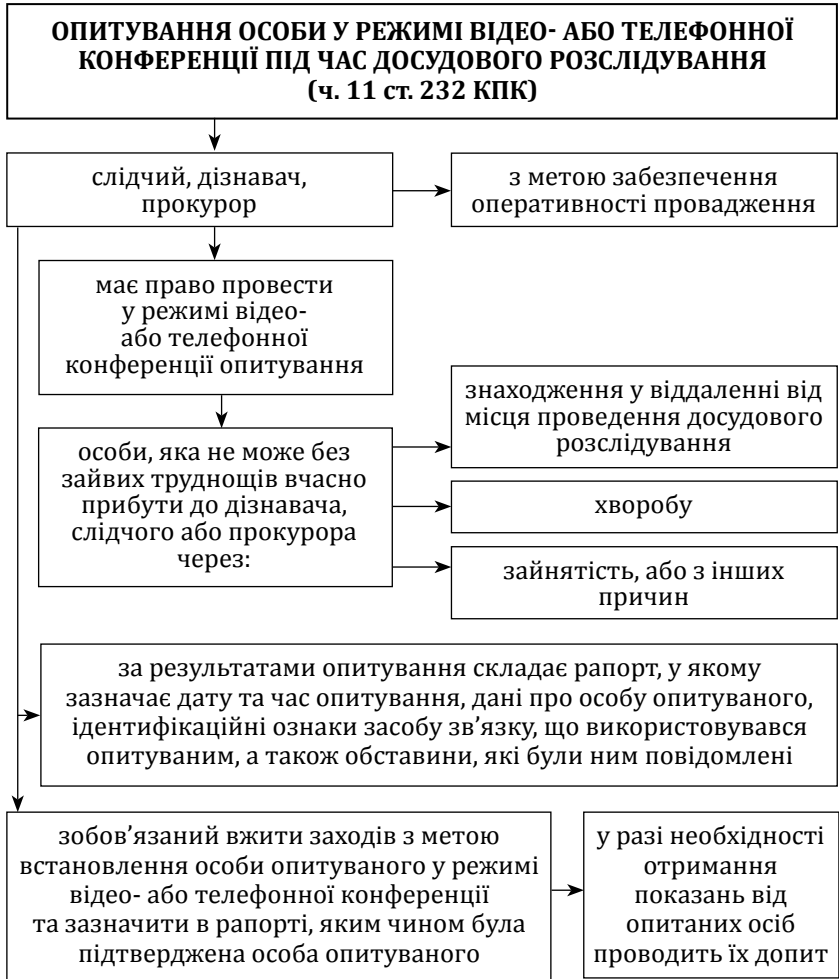

Схема 3.20

**ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ОСОБИ ДЛЯ ВПІЗНАННЯ
(ст. 228 КПК)**

перед впізнанням слідчий, дізнавач, прокурор проводить допит особи, з'ясовує чи може особа, яка впізнає, впізнати цю особу, опитує її про зовнішній вигляд і прикмети цієї особи, а також про обставини, за яких вона бачила цю особу, про що складає протокол

якщо особа заявляє, що вона не може назвати прикмети, за якими впізнає особу, проте може впізнати її за сукупністю ознак, у протоколі зазначається, за сукупністю яких саме ознак вона може впізнати особу

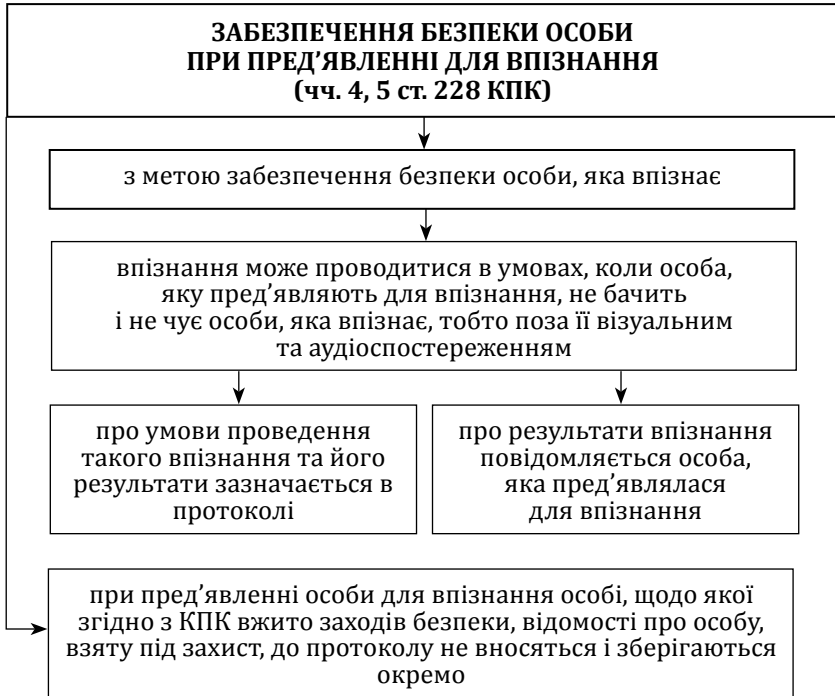
забороняється попередньо показувати особі, яка впізнає, особу, яка повинна бути пред'явлена для впізнання, та надавати інші відомості про прикмети цієї особи

особа, яка підлягає впізнанню, пред'являється особі, яка впізнає, разом з іншими особами тієї ж статі, яких має бути не менше 3 і які не мають різних відмінностей у віці, зовнішності та одязі

перед тим як пред'явити особу для впізнання, їй пропонується у відсутності особи, яка впізнає, зайняти будь-яке місце серед інших осіб, які пред'являються

особі, яка впізнає, пропонується вказати на особу, яку вона має впізнати, і пояснити, за якими ознаками вона її впізнала

Схема 3.21

Схема 3.22

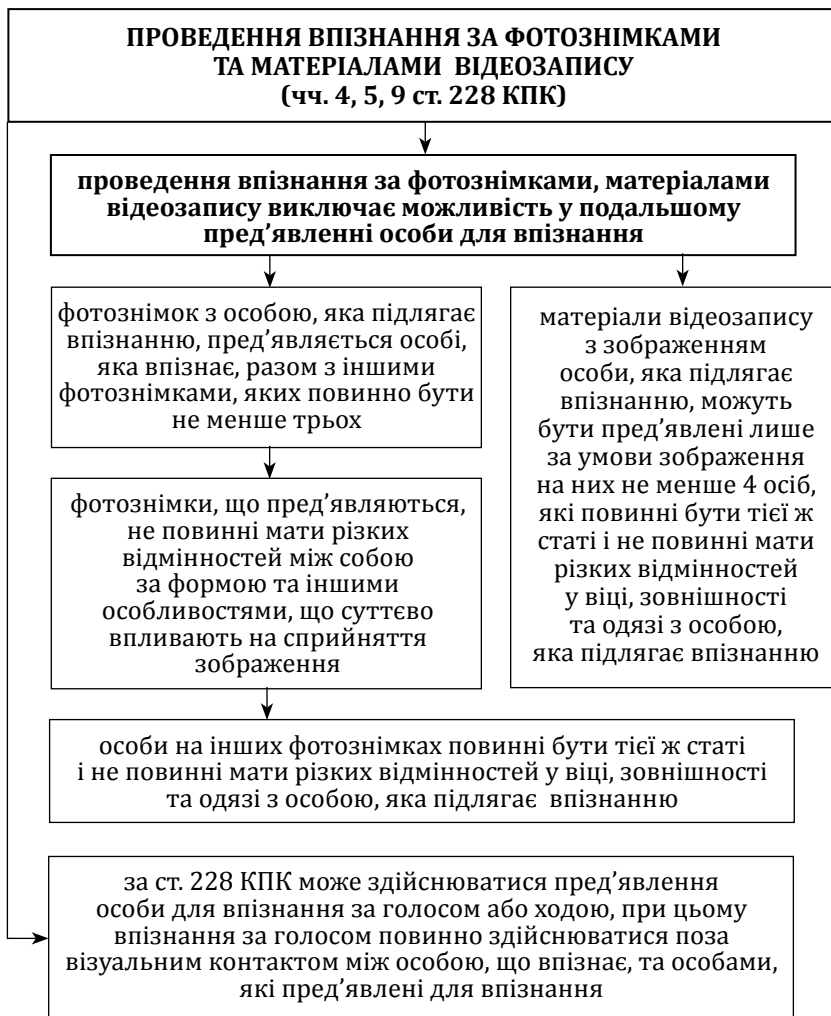

Схема 3.23

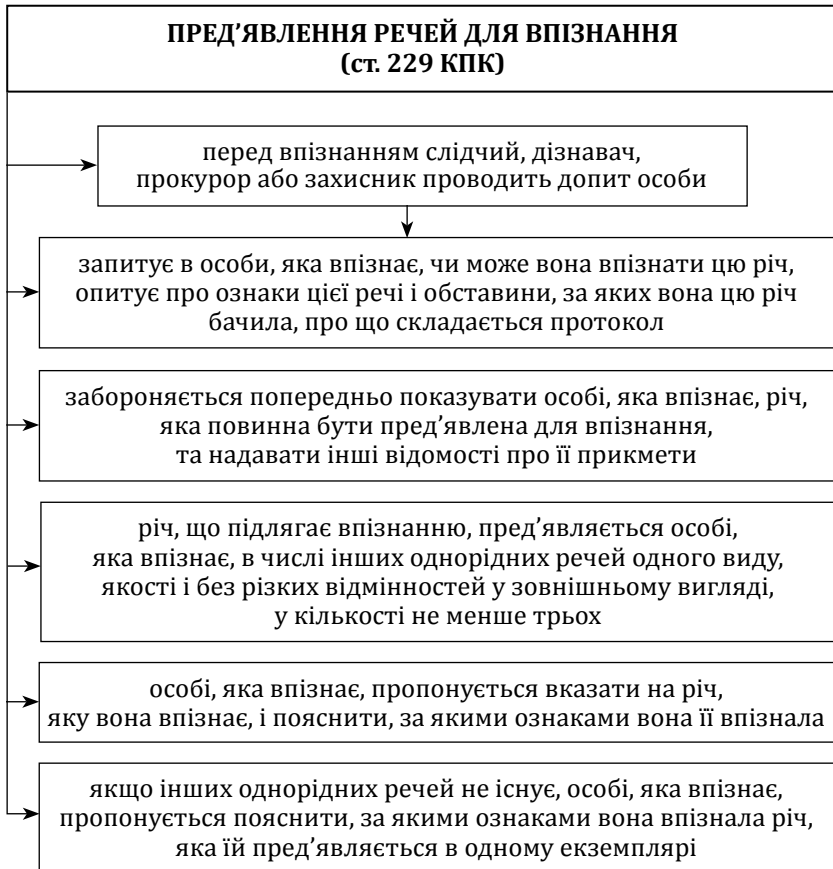

Схема 3.24

Схема 3.25

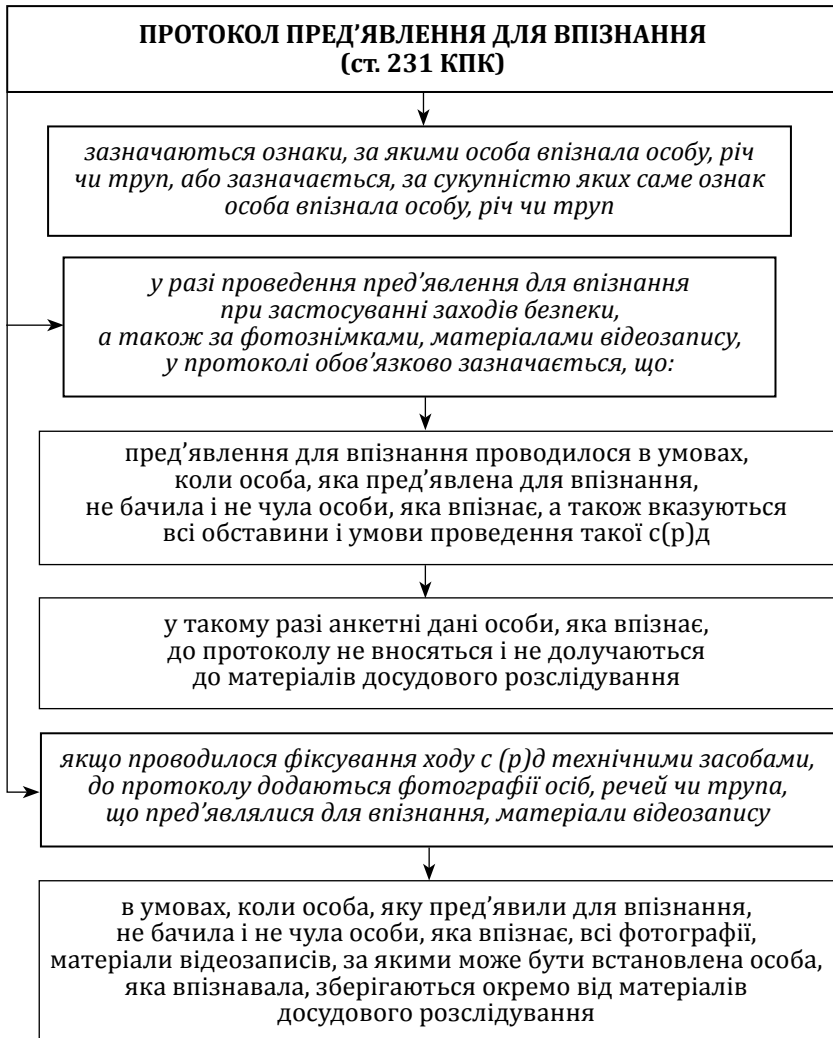

Схема 3.26

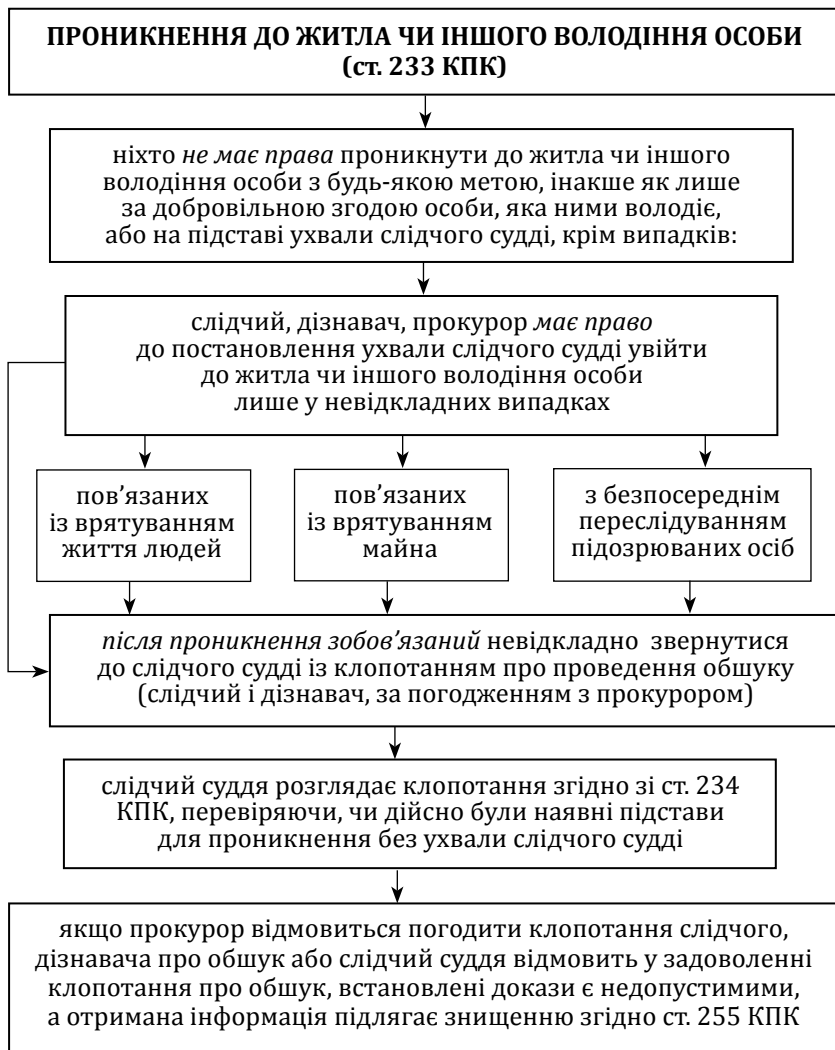

Схема 3.27

Схема 3.28

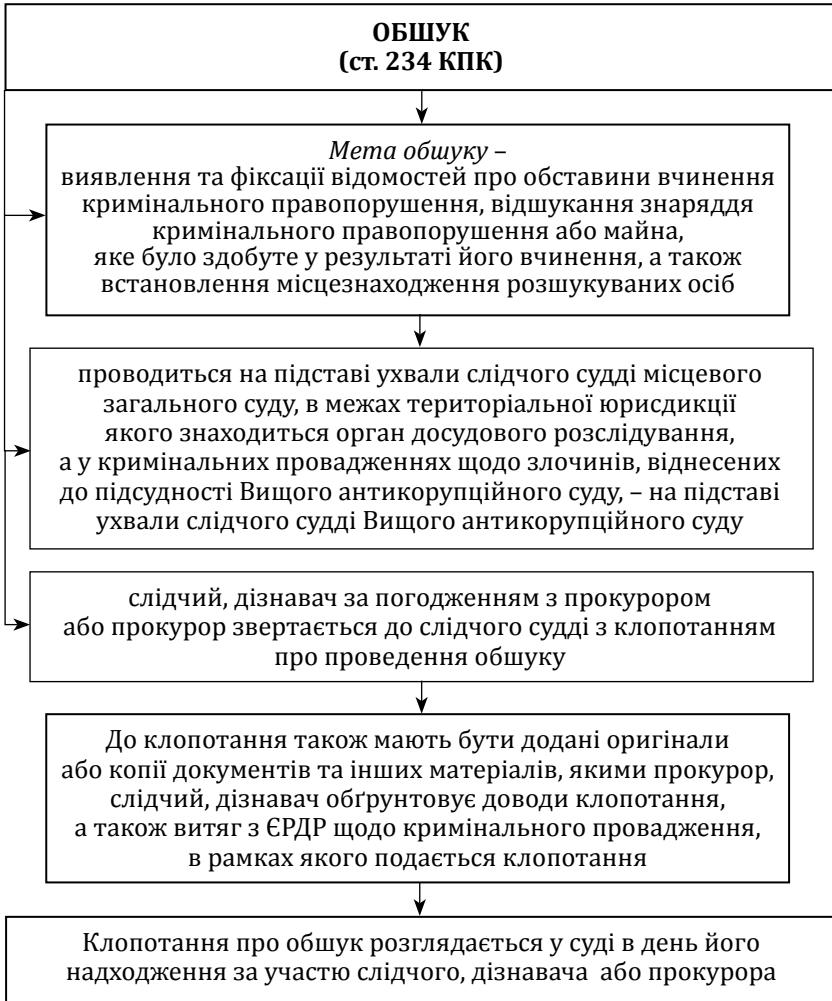

Схема 3.29

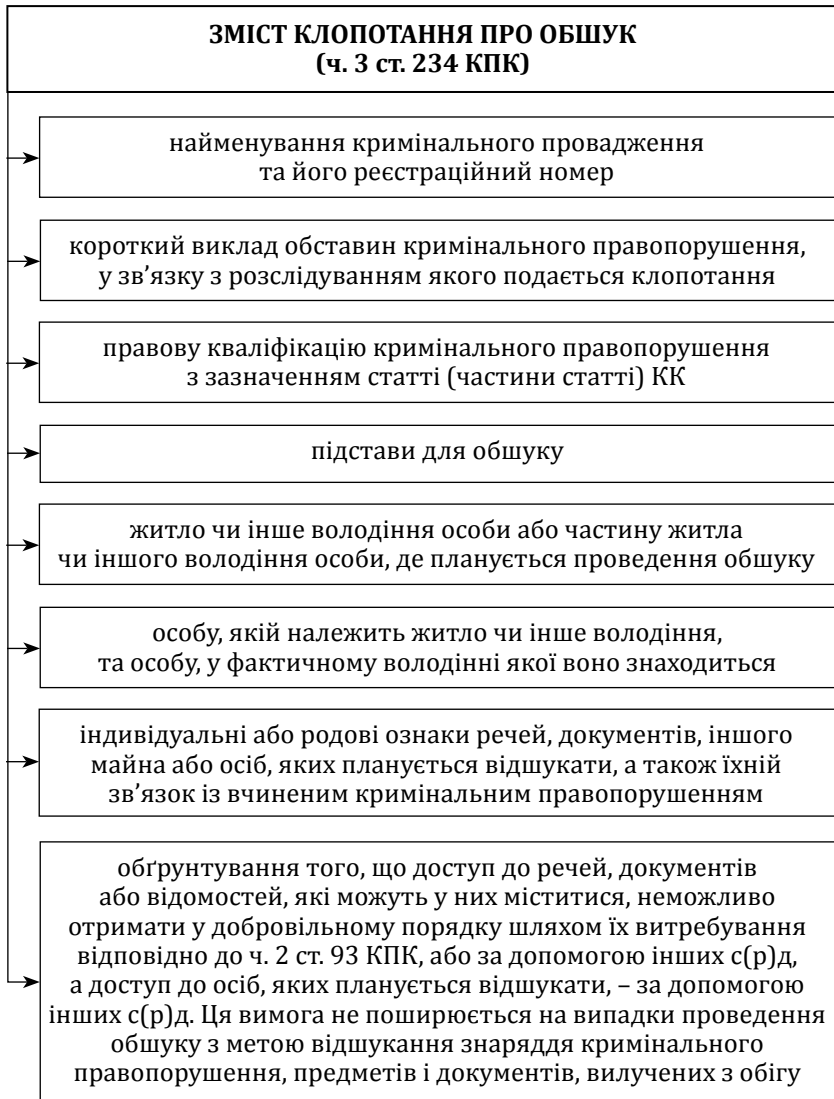

Схема 3.30

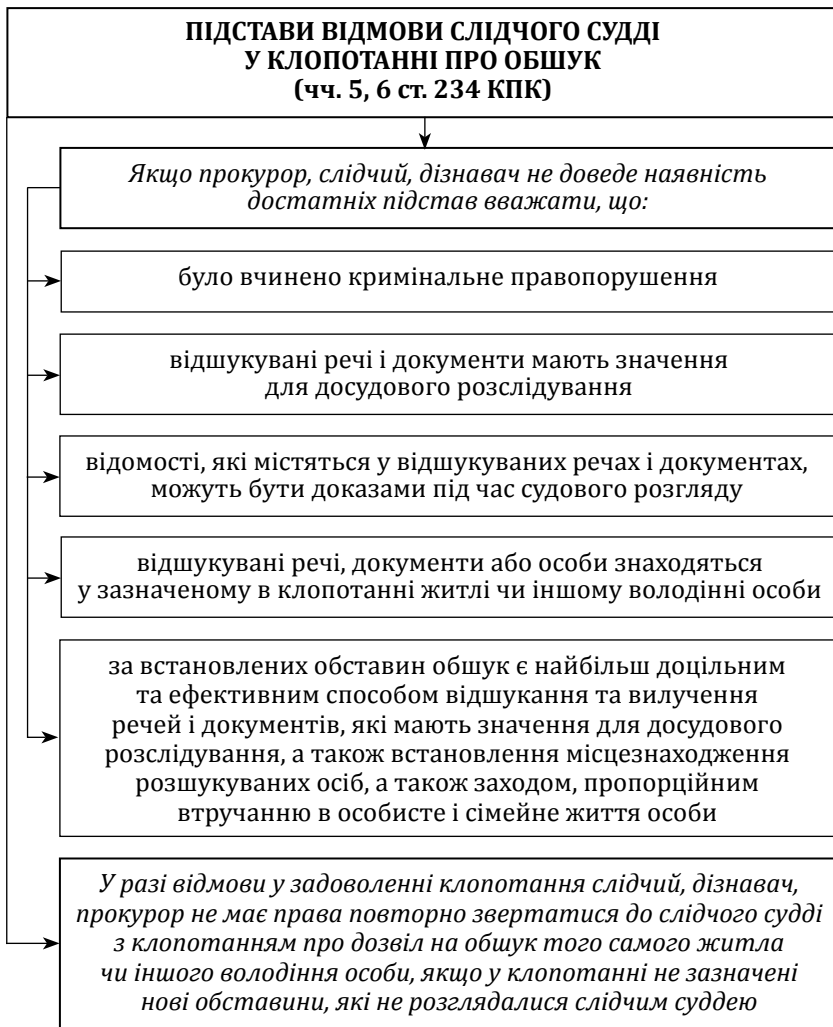

Схема 3.31

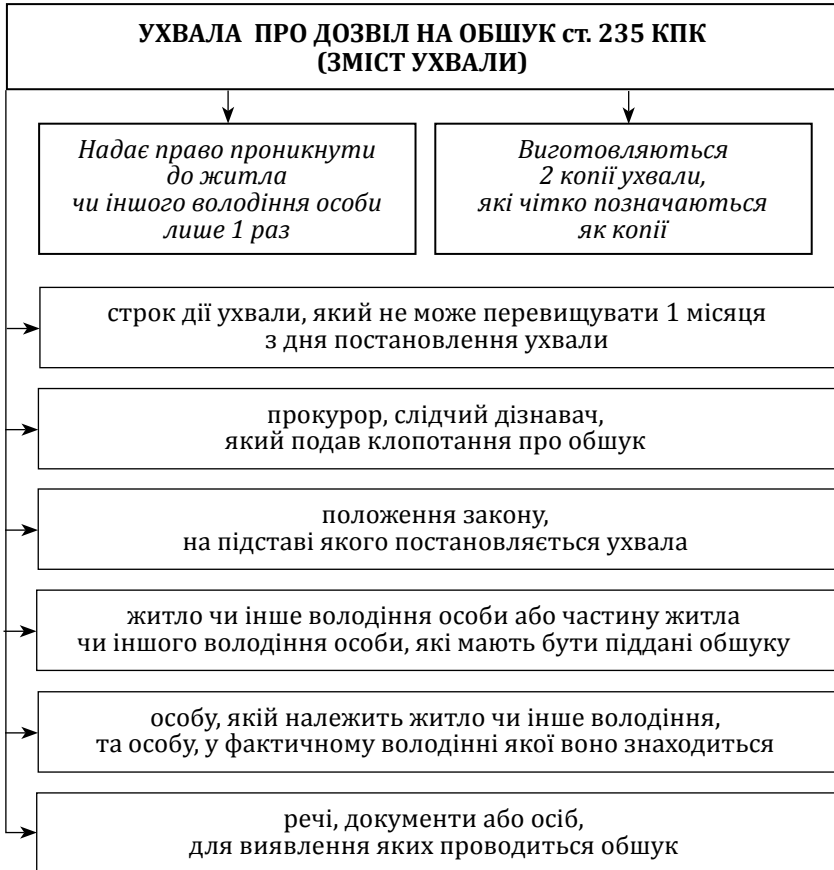

Схема 3.32

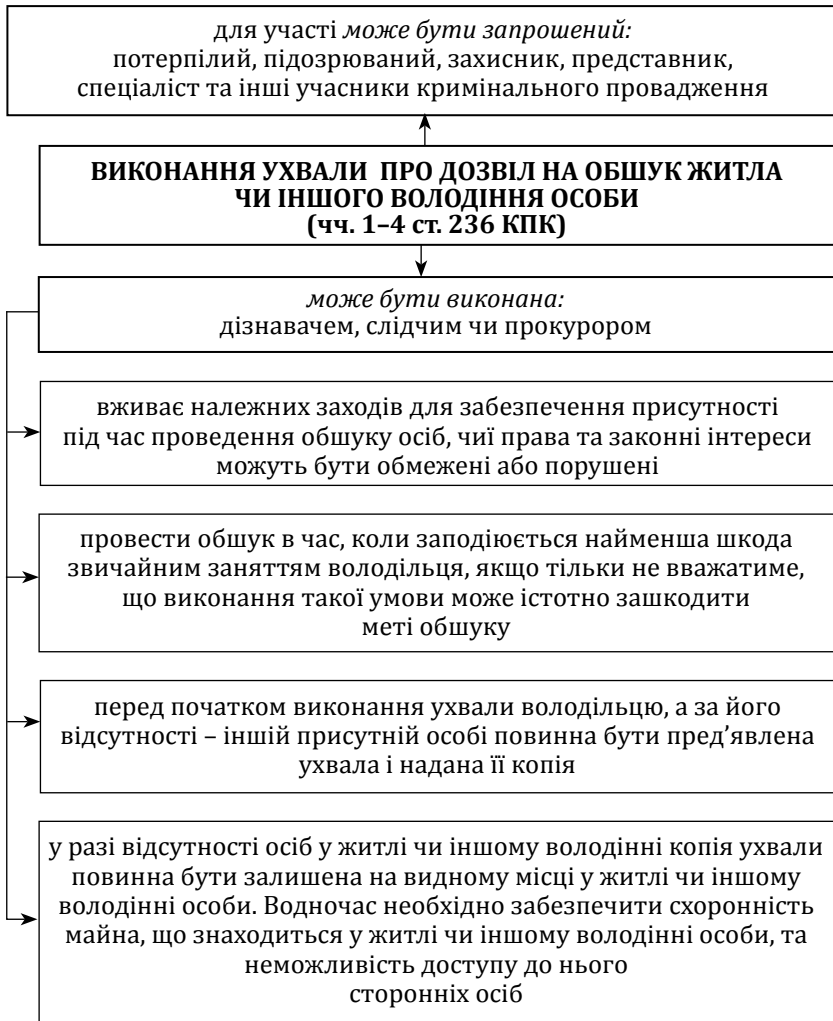

Схема 3.33

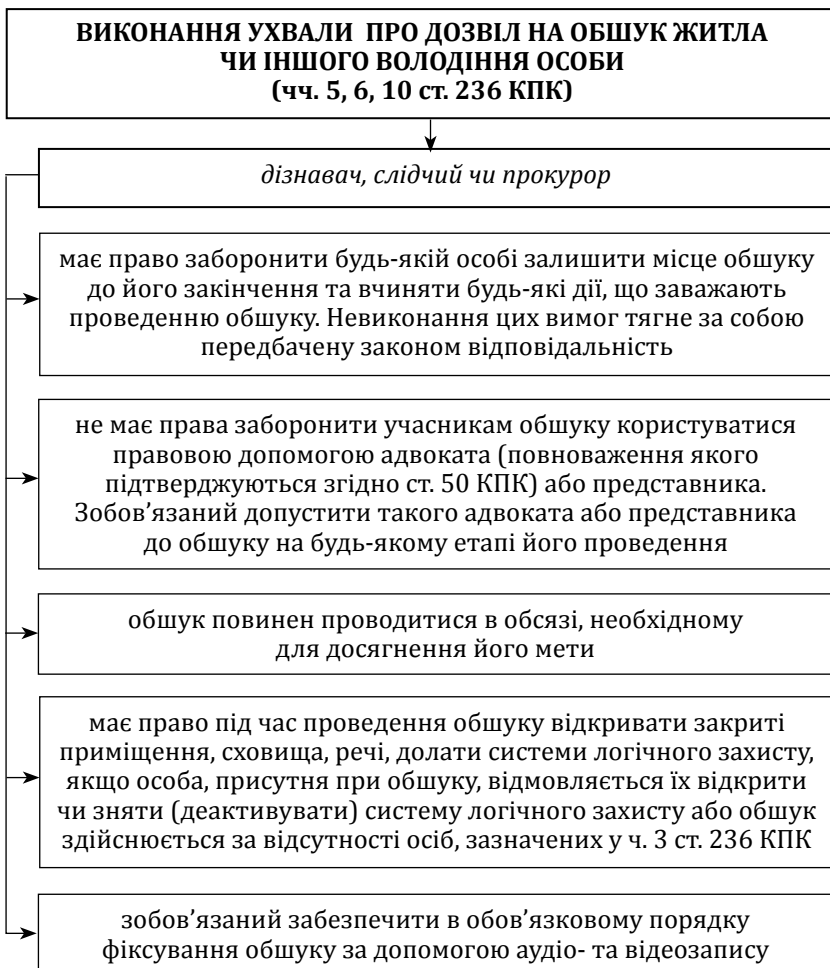
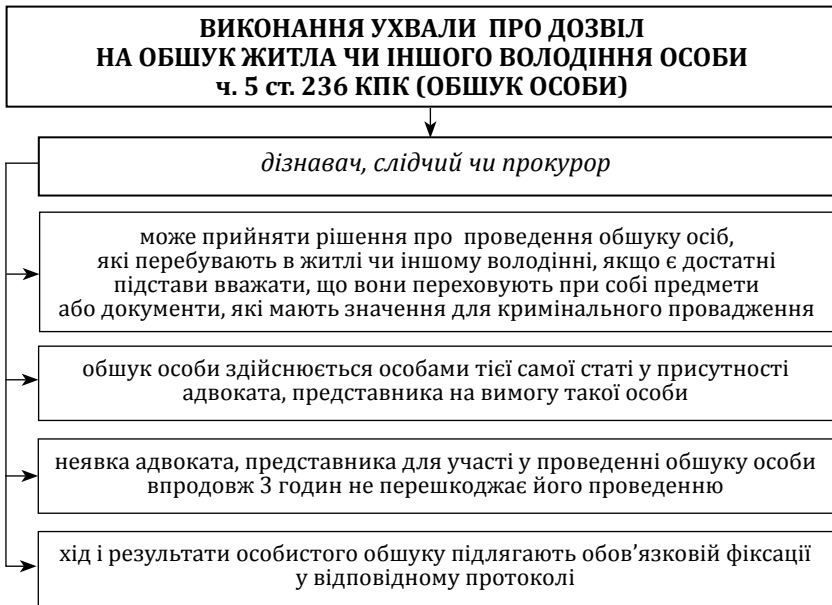
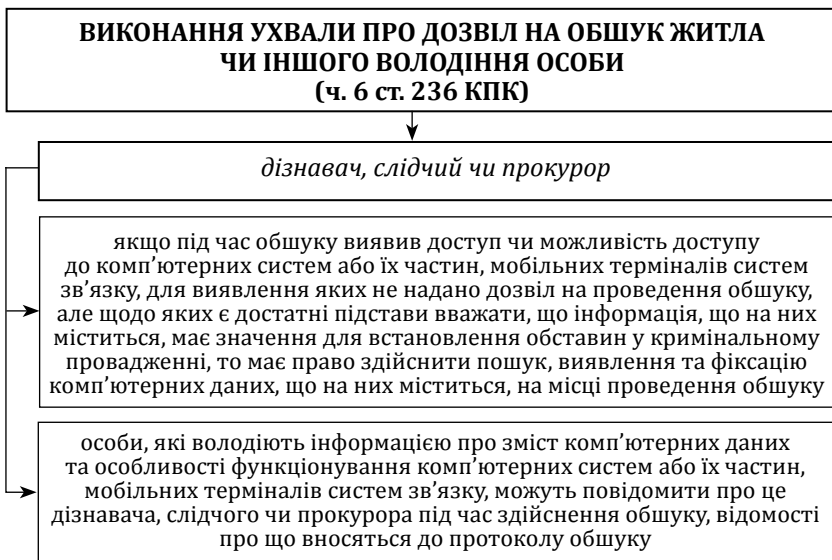

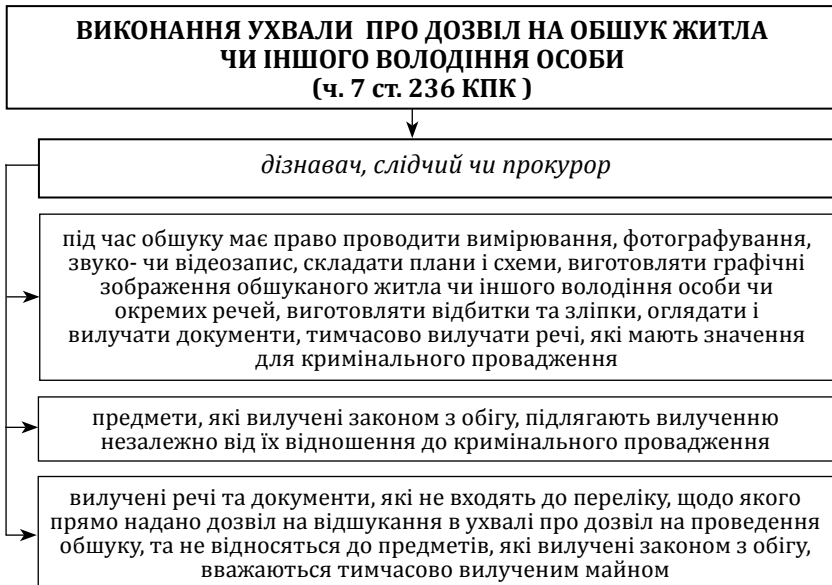
Схема 3.34

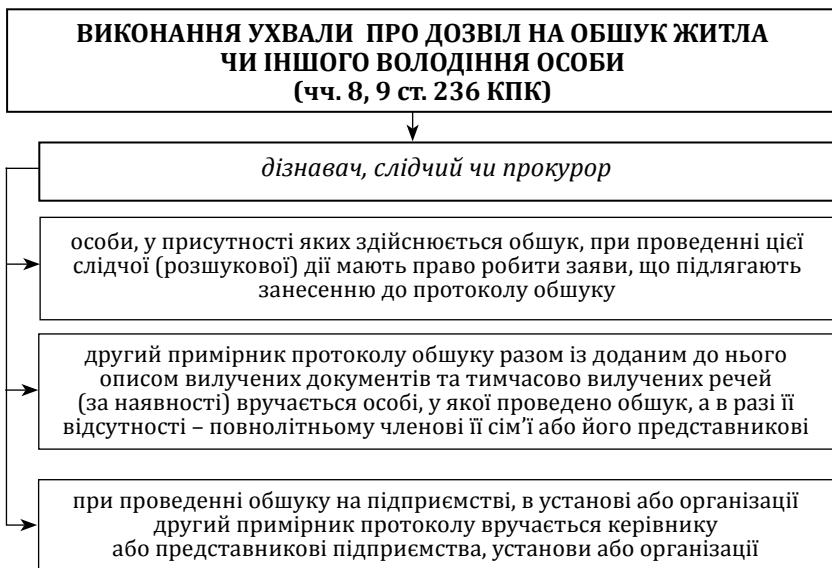
Схема 3.35

Схема 3.36

Схема 3.37

Схема 3.38

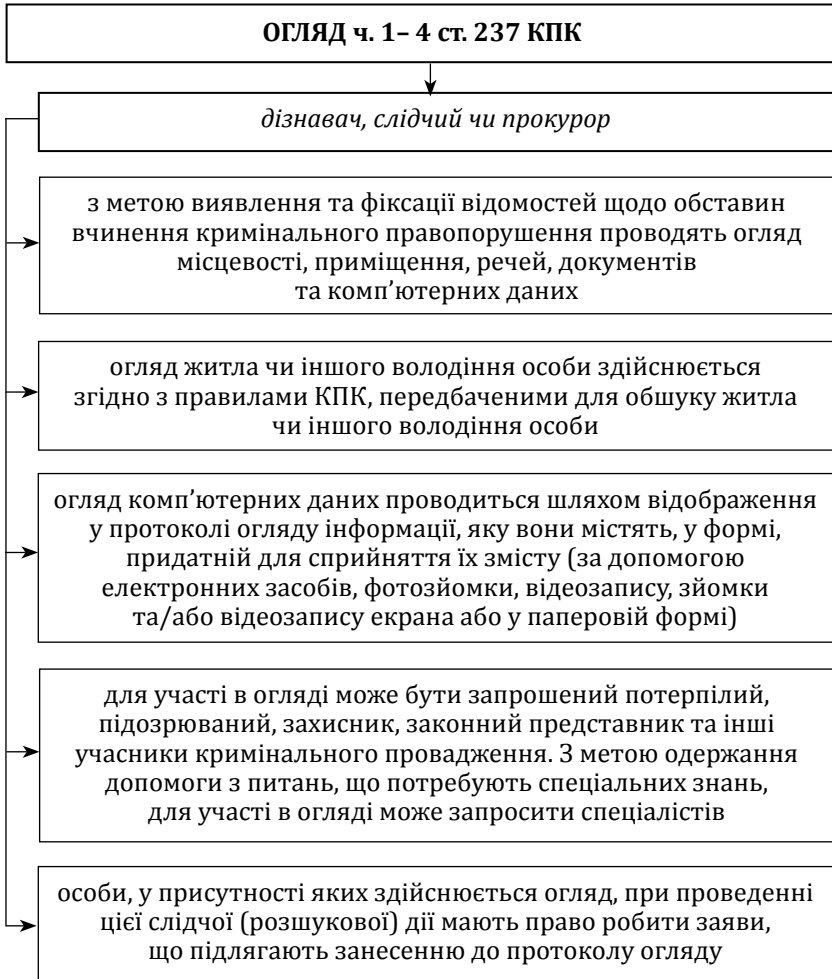
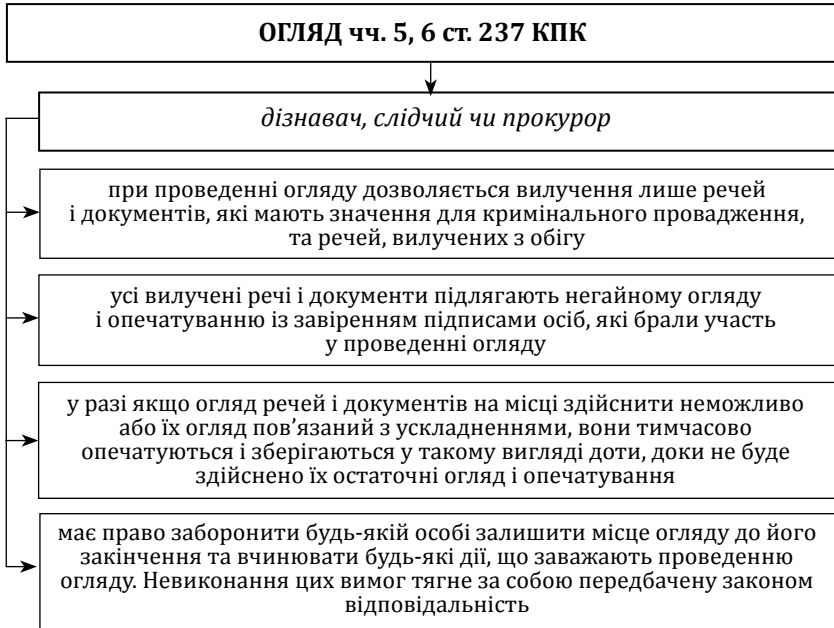
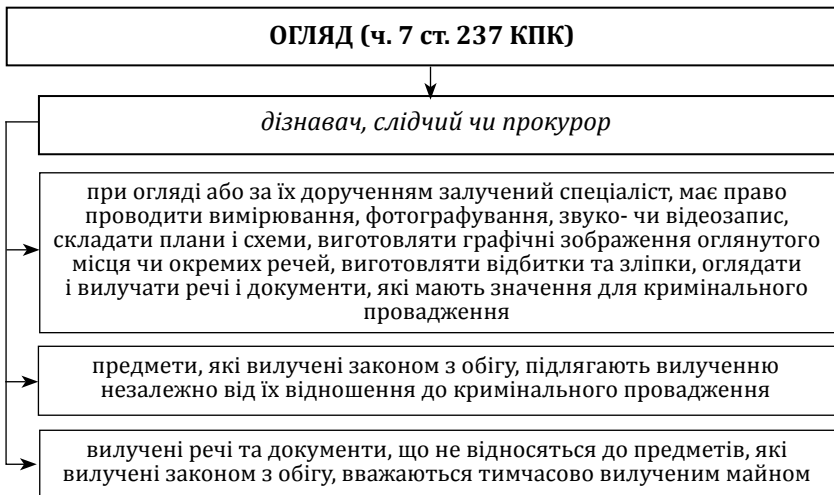

Схема 3.39

Схема 3.40

Схема 3.41

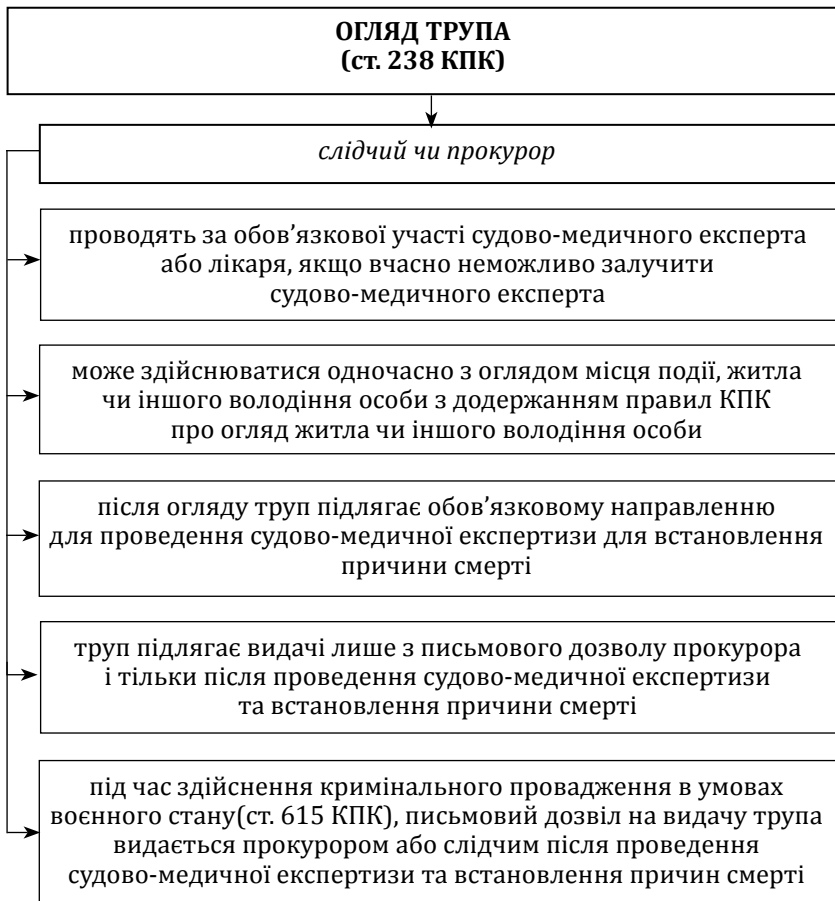

Схема 3.42

Схема 3.43

Схема 3.44

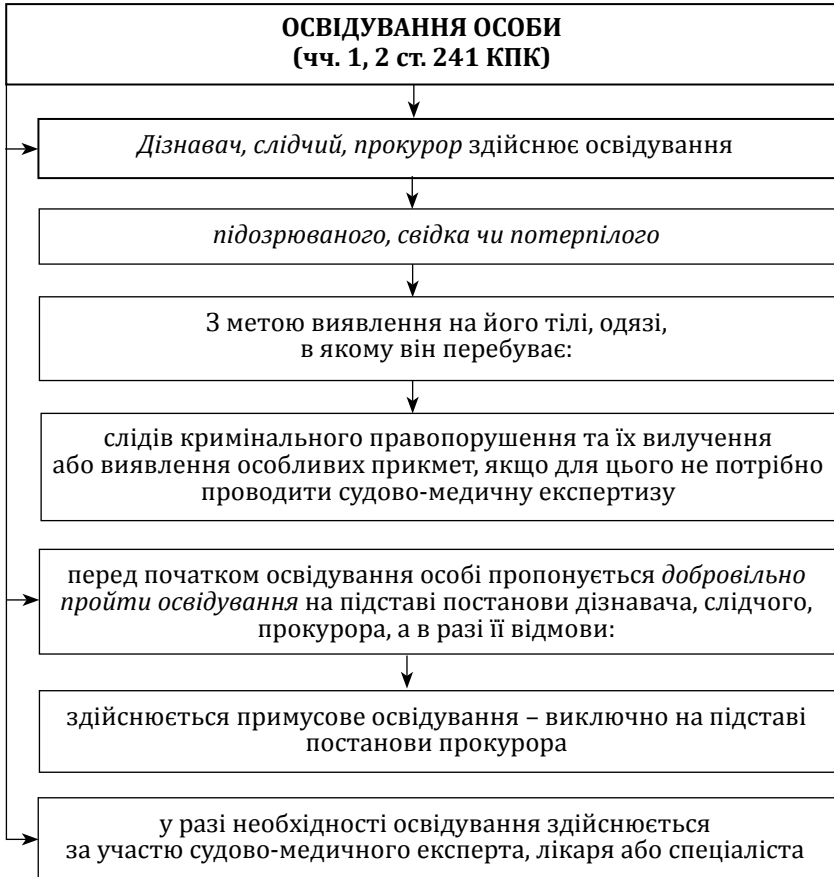

Схема 3.45

Схема 3.46

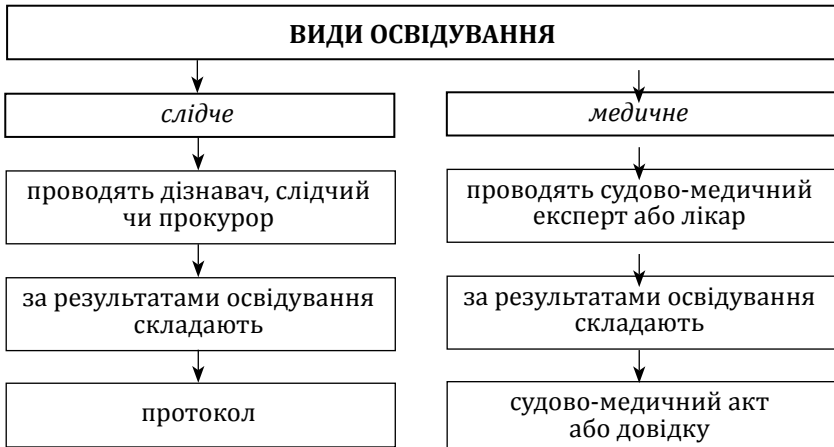

Схема 3.47

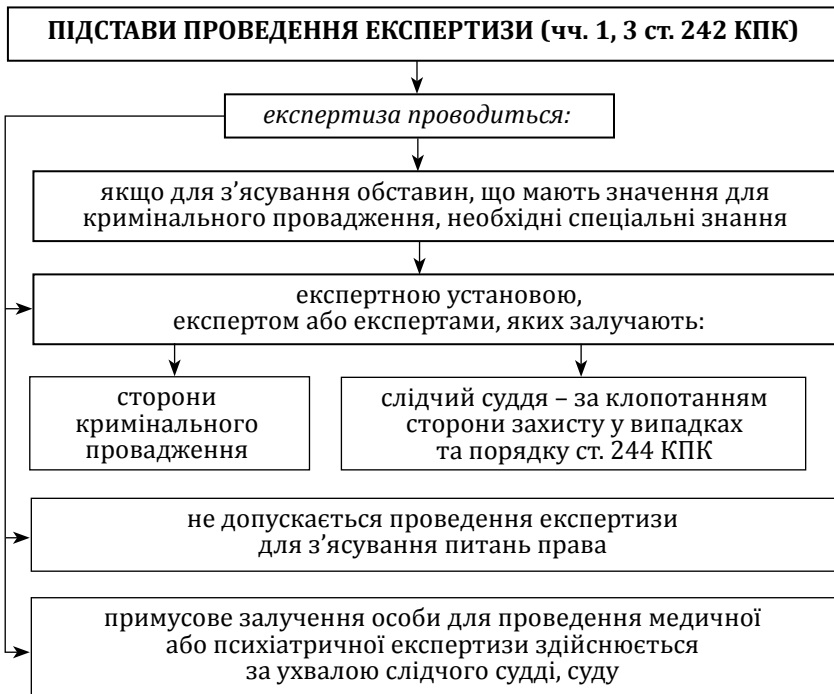

Схема 3.48

Схема 3.49

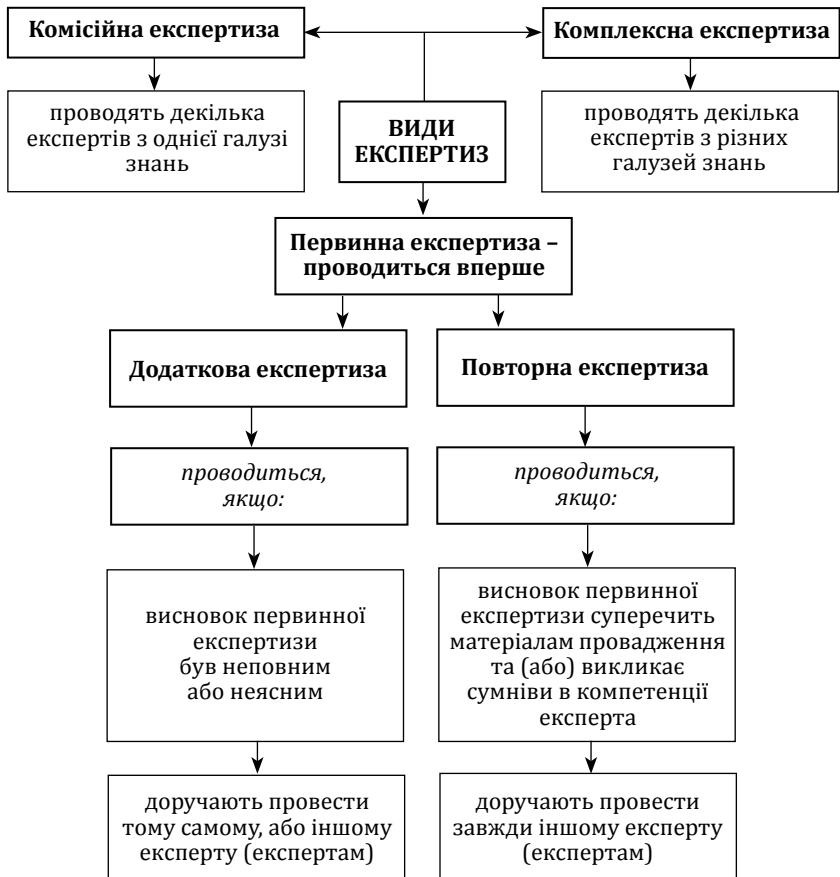
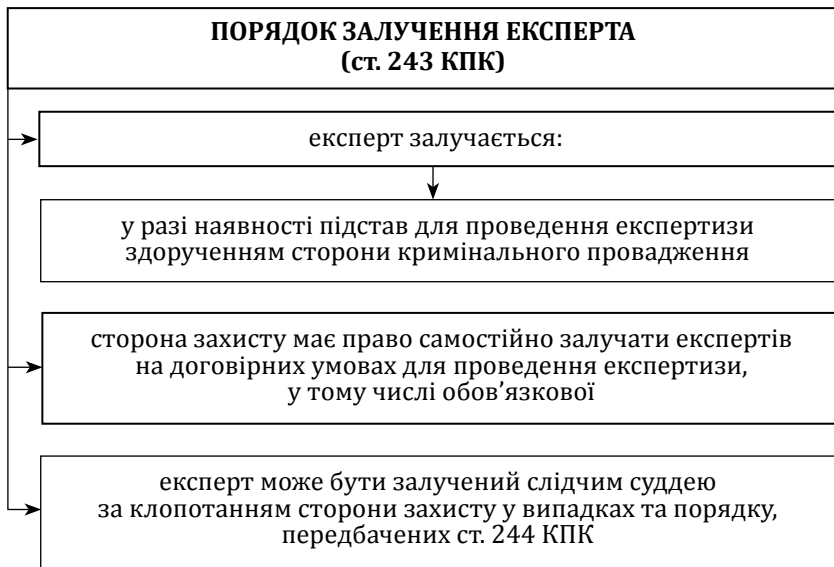

Схема 3.50

Схема 3.51

**РОЗГЛЯД СЛІДЧИМ СУДДЕЮ КЛОПОТАННЯ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ
(ч. 1 ст. 244 КПК)**

Сторона захисту має право звернутися до слідчого судді з клопотанням про проведення експертизи, якщо:

для вирішення питань, що мають істотне значення для кримінального провадження, необхідне залучення експерта, проте сторона обвинувачення не залучила його

для вирішення залученим стороною обвинувачення експертом поставлені запитання, що не дозволяють дати повний та належний висновок з питань, для з'ясування яких необхідне проведення експертизи

існують достатні підстави вважати, що залучений стороною обвинувачення експерт внаслідок відсутності у нього необхідних знань, упередженості чи з інших причин надасть або надав неповний чи неправильний висновок

сторона захисту не може залучити експерта самостійно через відсутність коштів чи з інших об'єктивних причин

Схема 3.52

Схема 3.53

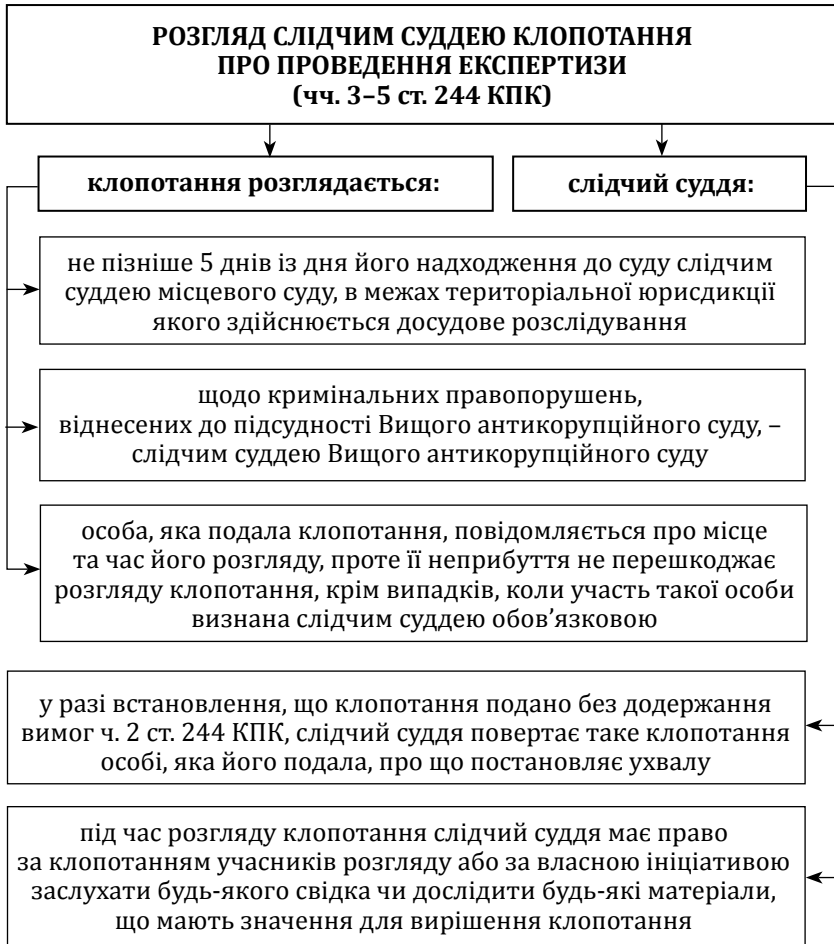

Схема 3.54

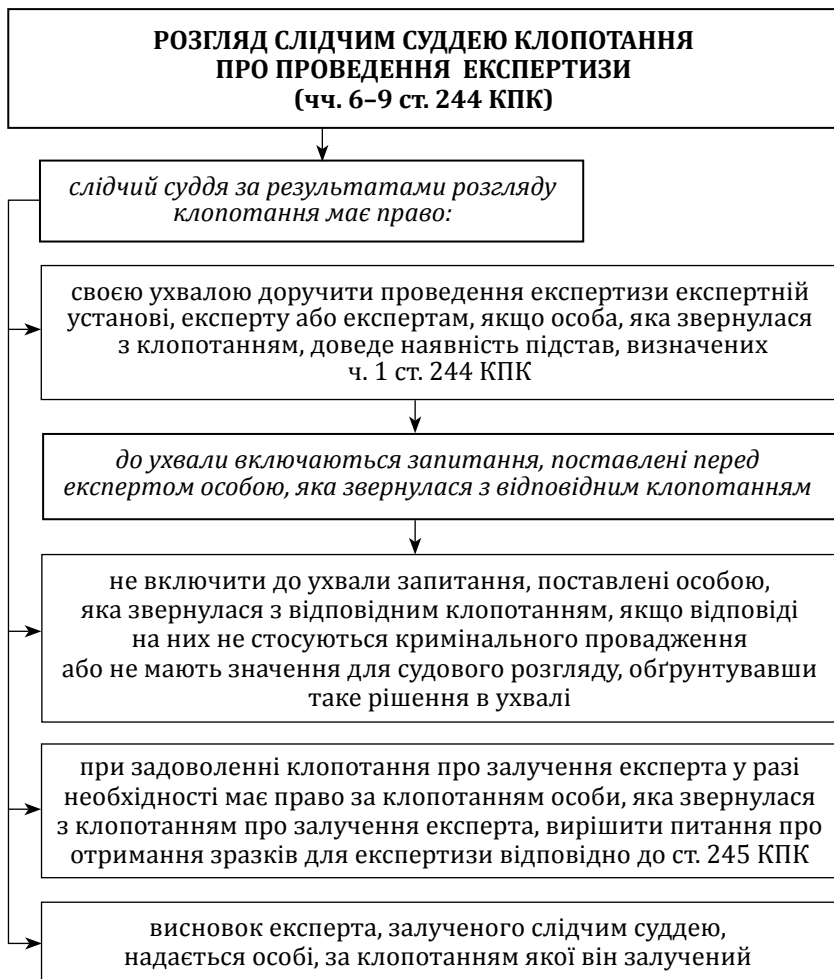

Схема 3.55

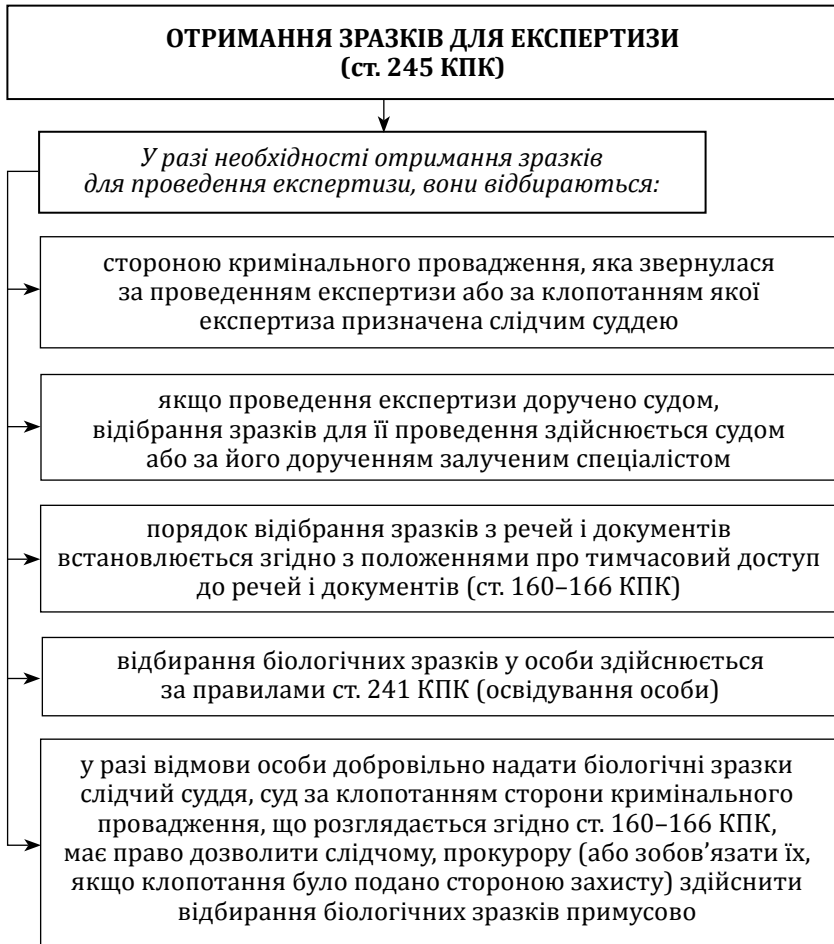

Схема 3.56

ЗНЯТТЯ ПОКАЗАНЬ ТЕХНІЧНИХ ПРИЛАДІВ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ, ЩО МАЮТЬ ФУНКЦІ ФОТО-, КІНОЗЙОМКИ, ВІДЕОЗАПИСУ, ЧИ ЗАСОБІВ ФОТО-, КІНОЗЙОМКИ, ВІДЕОЗАПИСУ (чч. 1-3 ст. 245-1 КПК)

Зняття показань – одержання слідчим, дізнавачем, прокурором від особи, яка є власником або володільцем відповідних приладів або засобів, необхідних для з'ясування обставин, що мають значення для кримінального провадження, копій фото- або кінозйомки, відеозапису, здійснених у публічно доступних місцях, у тому числі в автоматичному режимі, за виключенням місць, що відносяться до приватних помешкань осіб

здійснюється на підставі постанови слідчого, дізнавача, прокурора та, за необхідності, за участю спеціаліста

особі, яка є власником або володільцем відповідних приладів або засобів, пред'являється постанова слідчого, дізнавача, прокурора

Схема 3.57

Контрольні запитання

1. Вкажіть мету та підстави проведення слідчих (розшукових) дій.
1. Які є загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій?
3. Назвіть підстави допиту особи під час досудового розслідування у судовому засіданні.
4. Скільки часу може тривати допит?
5. Які види допиту ви знаєте?
6. Назвіть обов'язкових учасників проведення допиту малолітньої чи неповнолітньої особи?
7. Які особливості процесуальної фіксації ходу і результатів допиту в порядку відеоконференції?

8. Яка відмінність проведення опитування слідчим, дізнавачем, прокурором в режимі телефонної чи відеоконференції та проведення допиту?
9. Вкажіть мету та підстави проведення пред'явлення для впізнання.
10. Які є види пред'явлення для впізнання?
11. Назвіть підстави проведення дистанційного пред'явлення для впізнання.
12. Вкажіть мету проведення обшуку.
13. Які є види обшуку?
14. Які є особливості проведення обшуку в житлі чи іншому володінні особи?
15. Яка сутність слідчої дії – огляд? Назвіть види оглядів.
16. Назвіть загальні положення процесуального порядку проведення огляду.
17. Яким є процесуальний порядок здійснення огляду трупа пов'язаний з ексгумацією?
18. Назвіть мету та підстави проведення слідчого експерименту.
19. Дотримання яких умов є необхідним для проведення слідчого експерименту?
20. Вкажіть типові підстави для проведення слідчого експерименту.
21. Вкажіть мету проведення освідування.
22. Назвіть види освідування.
23. Назвіть підстави проведення експертизи.
24. Яким є порядок залучення експерта?
25. Який порядок відбирання біологічних зразків у особи?
26. Назвіть підстави використання конфіденційного співробітництва.
27. Який процесуальний порядок зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису?
28. Назвіть особливості проведення слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану.

Рекомендована література

1. Актуальні питання діяльності органів досудового розслідування: зб.метод.реком. / В. В. Дараган, О. П. Бойко, А. Г. Гаркуша, А. В. Захарко, В. В. Рогальська та ін. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 456 с.

2. Визнання доказів недопустимими в кримінальному провадженні: аналіз слідчої практики крізь призму судових рішень: монографія / В. Г. Дрозд, В. В. Бурлака, Л. В. Гаврилук та ін. ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Держ. наук.-досл. Ін.-т. Київ : 7 БЦ, 2021. 420 с.
3. Гловюк І., Дроздов О., Тетерятник Г., Фоміна Т., Рогальська В., Завтур В. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану: науково-практичний коментар Розділу IX-1 Кримінального процесуального кодексу України. Видання 2. Електронне видання. Дніпро-Львів-Одеса-Харків, 2022. Станом на 03 травня 2022. 80 с.
4. Губіна Є. Н. Залучення понятих до участі в проведенні слідчих (розшукових) та інших процесуальних дій. *Вісник Запорізького національного університету*. 2015. № 1 (1). С. 204–210.
5. Гулкевич З. Т. Основні напрями удосконалення технології документування слідчих (розшукових) дій. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2014. Вип. 2. С. 223–236.
6. Досудове розслідування: навч. посібник / Р. І. Благута, А. М. Ангеленюк, Ю. В. Гуцуляк та ін. ; за заг. ред. Ю. А. Комісарчук та А. Я. Хитри. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 600 с.
7. Дуфенюк О. М. Топографічні додатки до протоколів слідчих (розшукових) дій: поняття, структура, значення. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. Серія юридична. 2014. Вип. 2. С. 292–301.
8. Здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень Національною поліцією України: актуальне законодавство, судова практика та інформаційні матеріали / М. Цуцкірідзе, Р. Дударець, В. Бурлака, М. Романов та ін. Київ : ФОП Маслаков, 2021. 681 с.
9. Капліна О. В. Проблеми вдосконалення нормативного регулювання проведення слідчих (розшукових) дій. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 1. С. 40–48.
10. Карпіка С. М. Види слідчих (розшукових) дій у кримінальному процесі. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. 2014. № 12 (2). С. 161–163.
11. Кунтій А. І. Тактика проведення освідування підозрюваного у кримінальному провадженні про умисне вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2014. Вип. 2. С. 310–320.
12. Осауленко О. А. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій за Кримінальним процесуальним кодексом України. *Митна справа*. 2014. № 3 (2). С. 89–93.

13. Пиріг І. В. Залучення спеціаліста до проведення слідчих дій. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2013. № 1 (65). С. 511–517.
14. Пришляк С. О. Слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів під час розслідування окремих кримінальних правопорушень. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2013. Вип. 4. С. 417–427.
15. Рогальський І. О., Калинюк Н. М. Процесуальні і тактичні особливості залучення лікаря під час проведення слідчих (розшукових) дій. *Медичне право*. 2014. № 2. С. 48–57.
16. Ряшко О. В., Брич І. В. Слідчі (розшукові) дії в кримінальному процесі України: деякі аспекти походження та розвитку. *Актуальні проблеми держави і права*. 2014. Вип. 73. С. 516–521.
17. Сергєєва Д. Поняття та види слідчих (розшукових) дій за чинним КПК. *Право України*. 2013. № 11. С. 180–189.
18. Столітній А. В. Обшук та огляд: сучасні реалії, європейський досвід. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. 2015. № 16 (2). С. 96–99.
19. Терещенко Ю. В. Слідчі (розшукові) дії як різновид процесуальних дій. *Митна справа*. 2014. № 1 (2.1). С. 112–117.
20. Терещенко Ю. В. Слідчі (розшукові) дії як різновид процесуальних дій. *Митна справа : наук.-аналіт. журн. ; Одес. нац. юрид. акад. ; ТЗОВ «Митна газета»*. Львів, 2014. № 1 (91). Ч. 2. К. 1. С. 112–117.
21. Тищенко С. О. Особливості організації і тактики проведення огляду місця події. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2014. № 4 (74). С. 409–413.
22. Хань О. О. Технології програмування провадження окремих слідчих (розшукових) дій. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2014. Вип. 14. – С. 134–139.
23. Цуцкірідзе М.С. Кримінальна процесуальна діяльність слідчого: теорія та практика : монографія. Київ : Алерта, 2020, 562 с.
24. Шепітько В. Система слідчих дій за кримінальним процесуальним законом та механізми її реалізації у криміналістиці. *Право України*. 2013. № 11. С. 198–206.
25. Щербак Г. Огляд місця події при розслідуванні фактів одержання неправомірної вигоди у сфері вищої освіти. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2014. № 1 (34). С. 78–84.
26. Яремчук В. О. Правова регламентація участі спеціаліста при проведенні слідчих (розшукових) дій. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2014. Вип. 14. С. 112–120.

Тема 4

НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ

Зміст освітнього матеріалу

Поняття та види негласних слідчих (розшукових) дій. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Слідчий суддя, що здійснює розгляд клопотань щодо негласних слідчих (розшукових) дій. Розгляд клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Строк дії ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії. Проведення негласної слідчої (розшукової) дії до постановлення ухвали слідчого судді. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Повідомлення осіб, щодо яких проводились негласні слідчі (розшукові) дії. Заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Заходи щодо захисту інформації, яка не використовується у кримінальному провадженні. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в інших цілях або передання інформації.

Втручання у приватне спілкування. Загальні положення про втручання у приватне спілкування. Аудіо-, відеоконтроль особи. Накладення арешту на кореспонденцію. Огляд і виїмка кореспонденції. Зняття інформації з електронних комунікаційних мереж. Зняття інформації з електронних інформаційних систем. Фіксація та збереження інформації, отриманої з електронних комунікаційних мереж за допомогою технічних засобів та в результаті зняття відомостей з електронних інформаційних систем. Дослідження інформації, отриманої при застосуванні технічних засобів.

Інші види негласних слідчих (розшукових) дій. Обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Установлення місцезнаходження радіообладнання. Спостереження за особою, річчю або місцем. Моніторинг банківських рахунків. Аудіо-, відеоконтроль місця. Контроль

за вчиненням злочину. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження. Використання конфіденційного співробітництва.

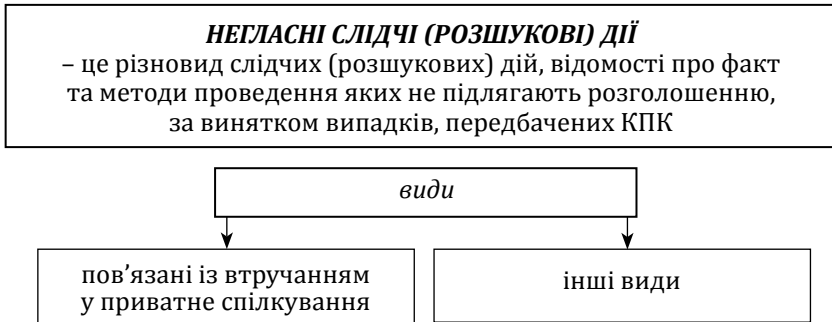

Схема 4.1

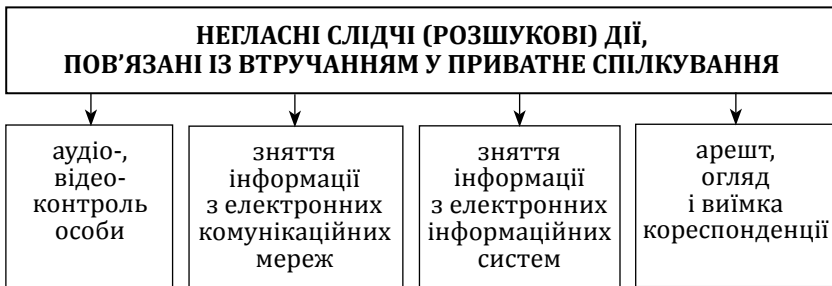

Схема 4.2

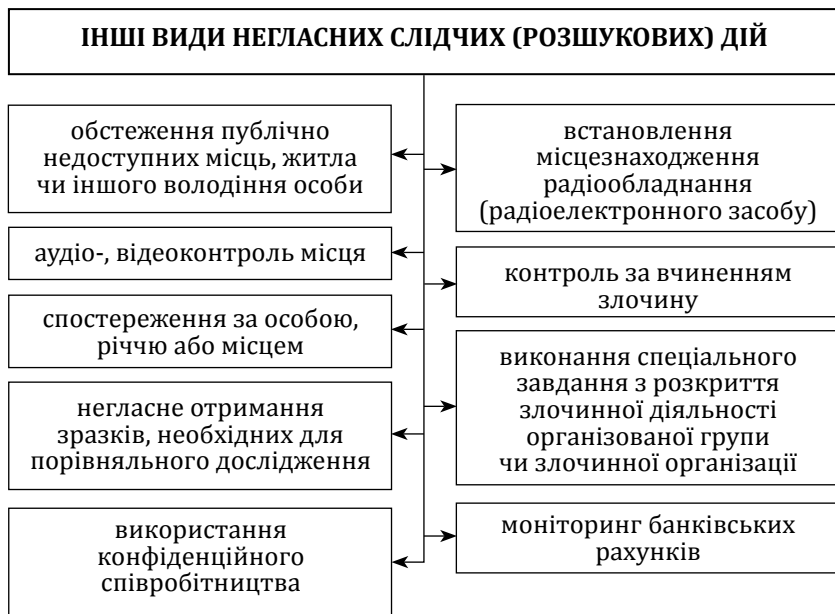

Схема 4.3

Схема 4.4

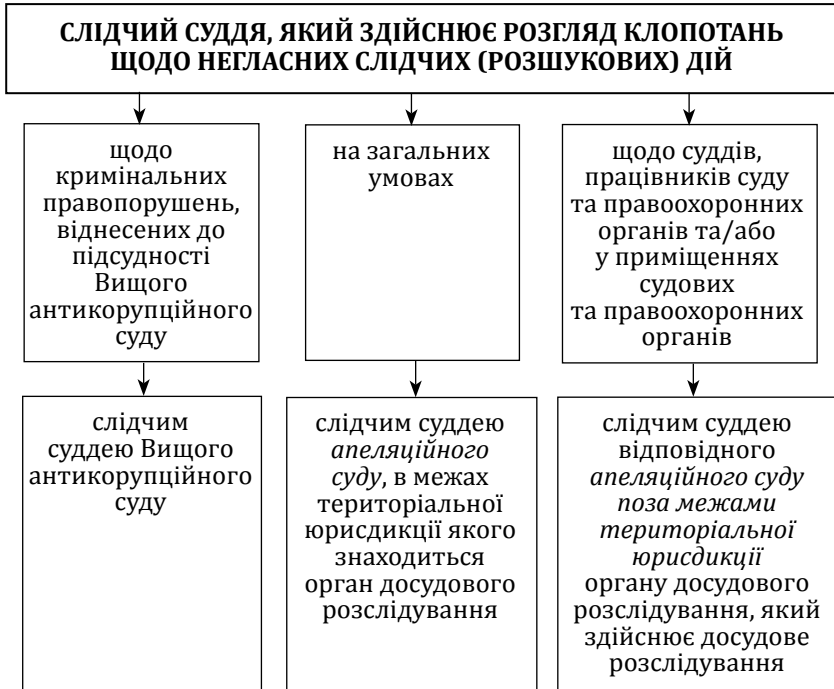

Схема 4.5

КЛОПОТАННЯ ПРО ДОЗВІЛ НА ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНОЇ СЛІДЧОЇ (РОЗШУКОВОЇ) ДІЇ

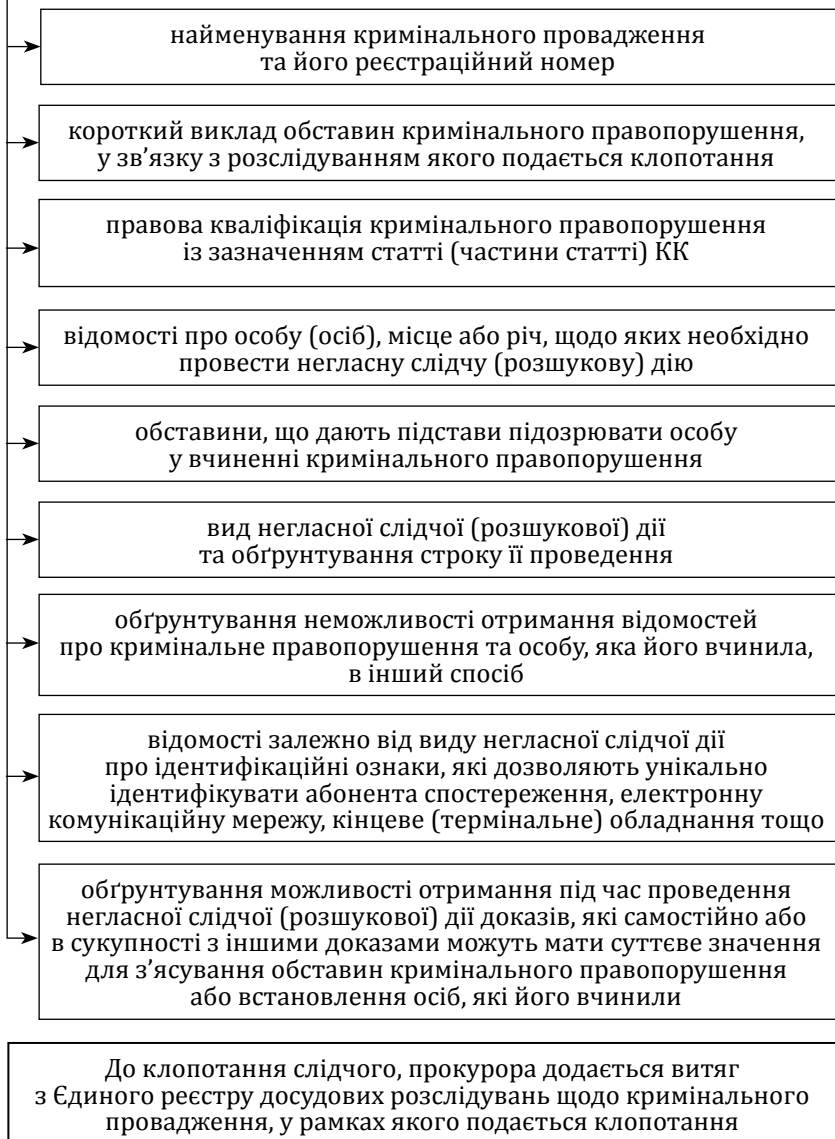
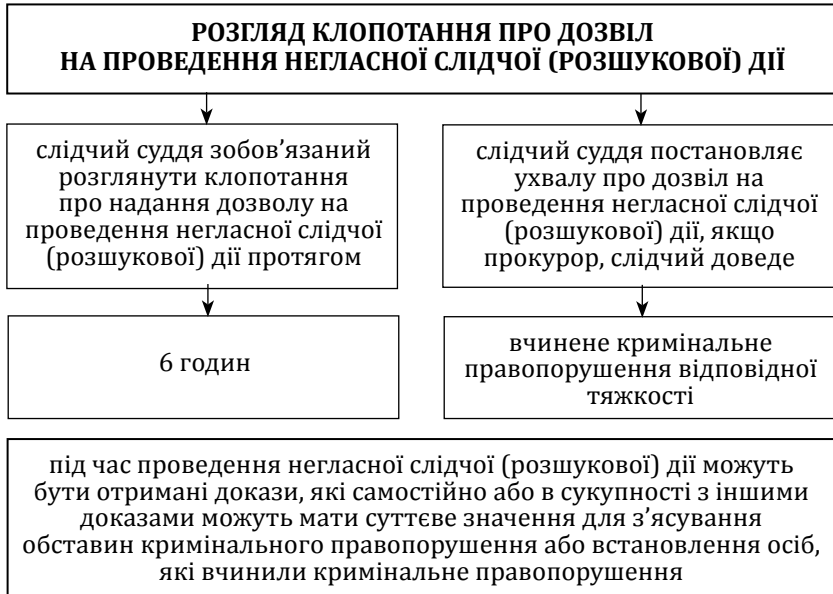

Схема 4.6

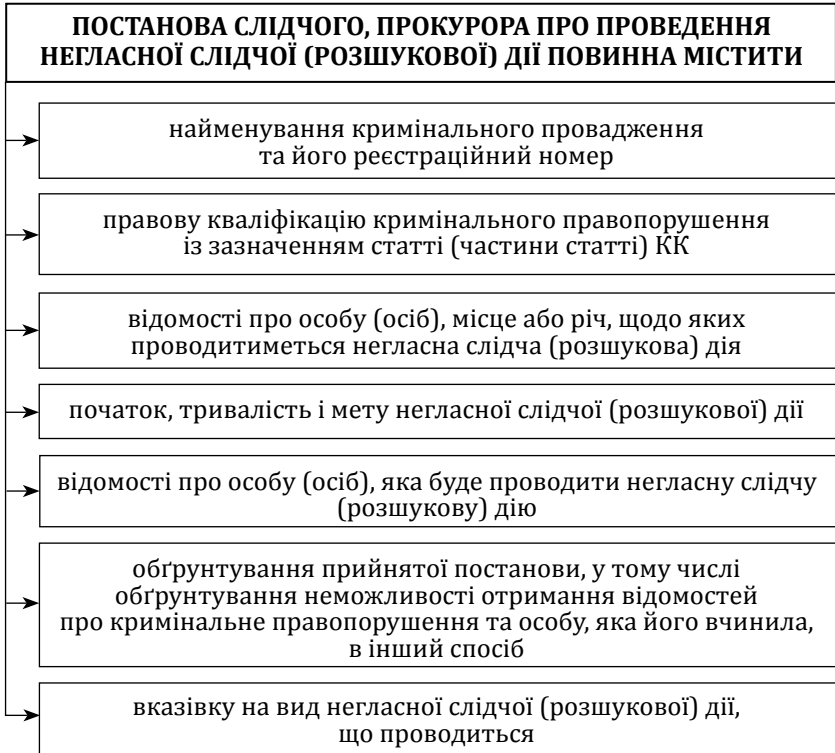
Схема 4.7

Схема 4.8

Схема 4.9

Схема 4.10

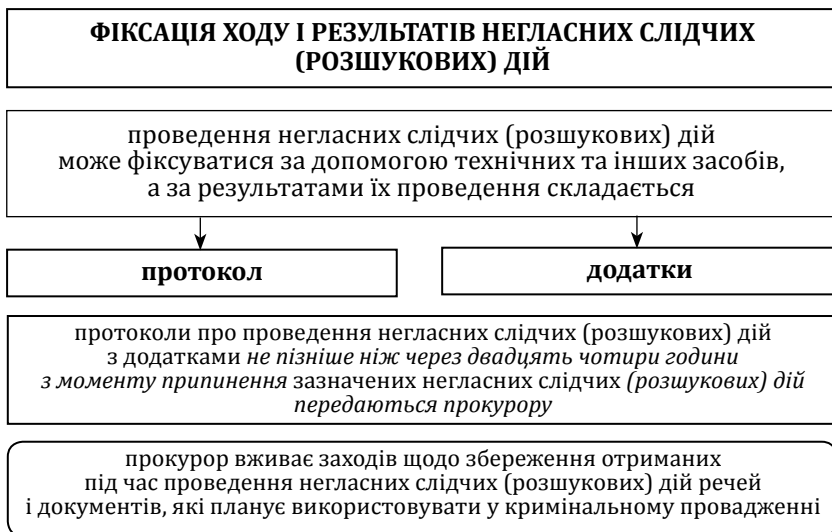

Схема 4.11

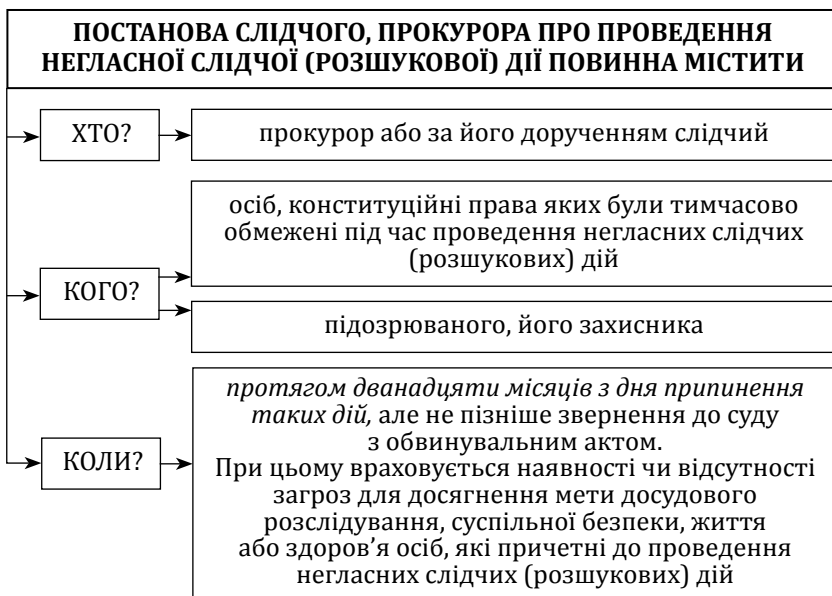

Схема 4.12

ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ, ОТРИМАНОЇ В РЕЗУЛЬТАТІ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Відомості про факт та методи проведення негласних слідчих (розшукових) дій, інформація щодо приватного (особистого чи сімейного) життя інших осіб, *не підлягає розголошенню* особами, яким це стало відомо в результаті ознайомлення з матеріалами в порядку, передбаченому статтею 290 КПК, такі особи попереджаються про кримінальну відповідальність за розголошення отриманої інформації та інформації щодо інших осіб

Виготовлення копій протоколів про проведення негласних слідчих (розшукових) дій та додатків до них *до прийняття рішення про їх розсекречування* у порядку, визначеному законодавством, *не допускається*

Схема 4.13

ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ, ЯКА НЕ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Відомості, речі та документи, отримані в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій, які *прокурор не визнає необхідними* для подальшого проведення досудового розслідування, *повинні бути невідкладно знищені* на підставі його рішення, крім випадків, коли можуть бути допитані особи, з приводу дій або контактів яких проводилися такі дії. *Знищення відомостей, речей та документів здійснюється під контролем прокурора. Також прокурор зобов'язаний здійснити повідомлення згідно з вимогами статті 253 цього КПК*

У разі якщо власник речей або документів, отриманих у результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій, може бути зацікавлений у їх поверненні, прокурор зобов'язаний повідомити його про наявність таких речей або документів у розпорядженні прокурора та з'ясувати, чи бажає він їх повернути

Використання матеріалів, які прокурор не визнав необхідними для подальшого проведення досудового розслідування, для цілей, не пов'язаних з кримінальним провадженням, або ознайомлення з ними учасників кримінального провадження чи будь-яких інших осіб забороняється

Схема 4.14

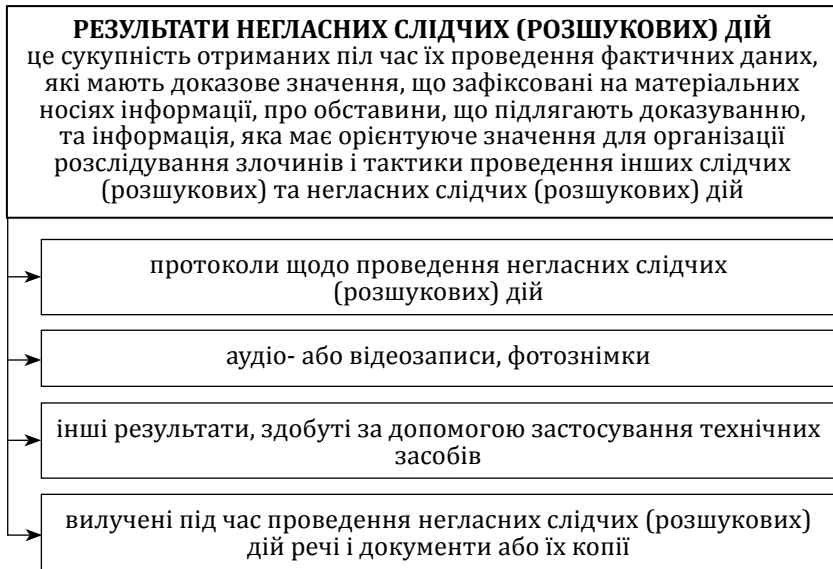

Схема 4.15

Схема 4.16

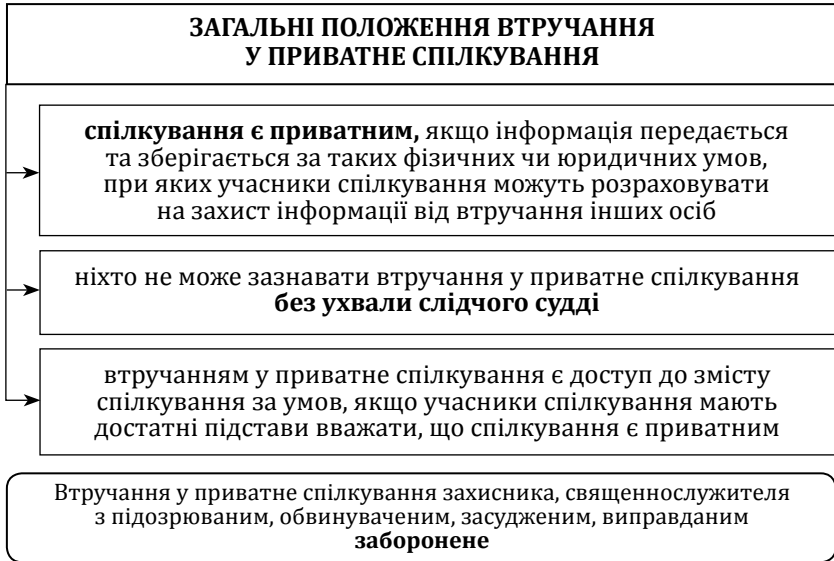

Схема 4.17

Схема 4.18

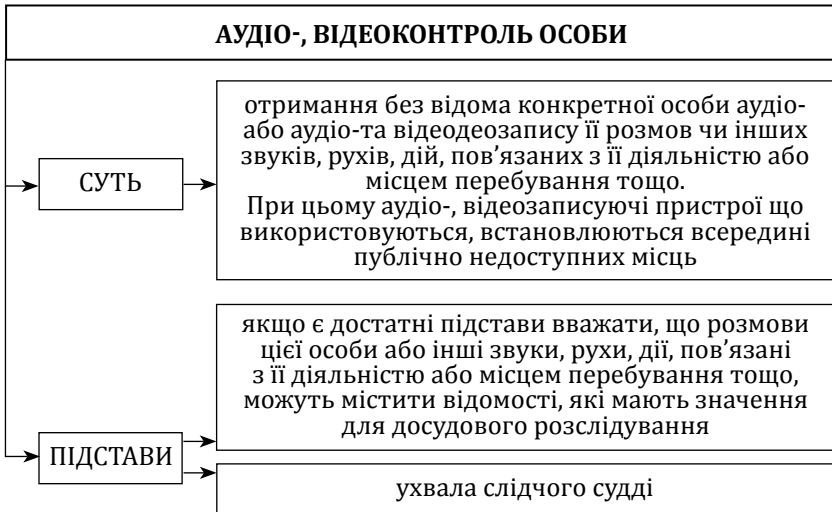

Схема 4.19

Схема 4.20

ВИДИ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ

- поштові картки (прості, рекомендовані);
- листи (прості, рекомендовані, з оголошеною цінністю);
- бандеролі (прості, рекомендовані, з оголошеною цінністю);
- відправлення для сліпих (прості, рекомендовані);
- посилки (без оголошеної цінності, з оголошеною цінністю);
- прямі контейнери (без оголошеної цінності, з оголошеною цінністю)

До міжнародних поштових відправлень належать:

- поштові картки (прості, рекомендовані);
- листи (прості, рекомендовані);
- поштові відправлення з оголошеною цінністю;
- бандеролі (прості, рекомендовані);
- відправлення для сліпих (прості, рекомендовані);
- дрібні пакети (рекомендовані);
- мішки «М» (рекомендовані);
- посилки (без оголошеної цінності, з оголошеною цінністю);
- відправлення «EMS»;
- згруповані поштові відправлення з позначкою «Консигнація»

Схема 4.21

ОГЛЯД І ВИЙМКА КОРЕСПОНДЕНЦІЇ

огляд затриманої кореспонденції проводиться в установі зв'язку, якій доручено здійснювати контроль і затримувати цю кореспонденцію, за участю представника цієї установи, а за необхідності – за участю спеціаліста.
У присутності зазначених осіб слідчий вирішує питання про відкриття і оглядає затриману кореспонденцію

Схема 4.22

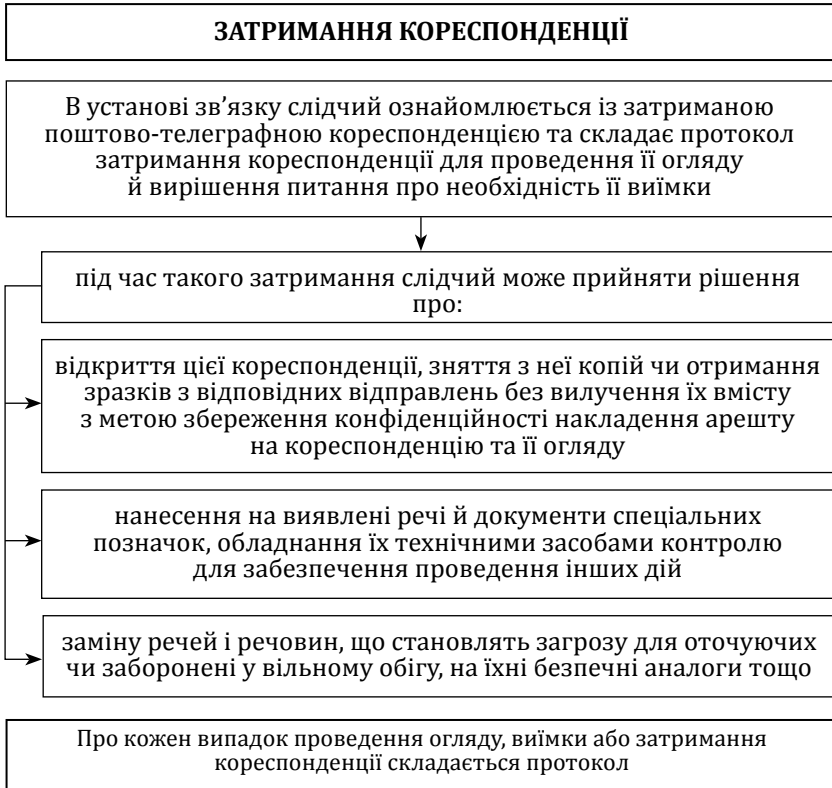

Схема 4.23

Схема 4.24

Схема 4.25

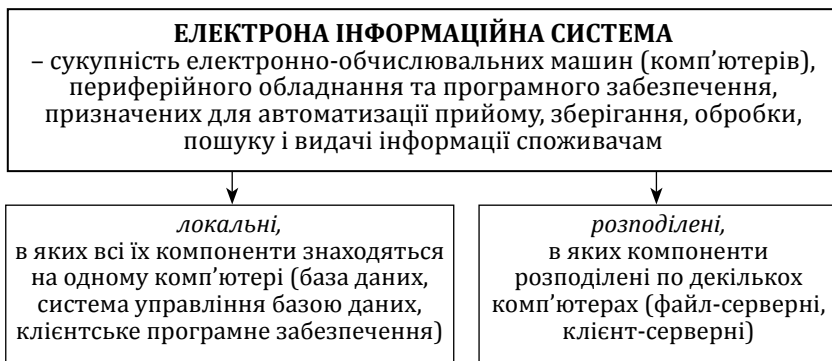

Схема 4.26

**ФІКСАЦІЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ, ОТРИМАНОЇ
З ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ ЗА ДОПОМОГОЮ
ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ТА В РЕЗУЛЬТАТІ ЗНЯТТЯ ВІДОМОСТЕЙ
З ЕЛЕКТРОННИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ**

ПРОТОКОЛ
про проведення зазначених негласних слідчих
(розшукових) дій

при виявленні в інформації відомостей, що мають значення для конкретного досудового розслідування, в протоколі *відтворюється відповідна частина такої інформації*, після чого прокурор вживає заходів для збереження знятої інформації

Зміст інформації, одержаної внаслідок здійснення зняття відомостей з електронних інформаційних систем або їх частин, фіксується на відповідному носіїві особою, яка здійснювала зняття у спосіб, що забезпечує обробку, збереження або передавання інформації

Схема 4.27

**ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ,
ОТРИМАНОЇ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ**

Слідчий вивчає зміст отриманої інформації, у разі необхідності залучає спеціаліста. Складається *протокол*, а при виявленні відомостей, що мають значення для досудового розслідування і судового розгляду, *в протоколі відтворюється відповідна частина інформації*, після чого прокурор вживає заходів для збереження отриманої інформації

Носії інформації, на яких зафіксовані відомості, отримані в результаті проведення зазначених негласних слідчих (розшукових) дій, *повинні зберігатися у стані, придатному для їх дослідження, до набрання законної сили вироком суду*. Крім того, вони можуть бути предметом дослідження відповідних спеціалістів або експертів у порядку

Схема 4.28

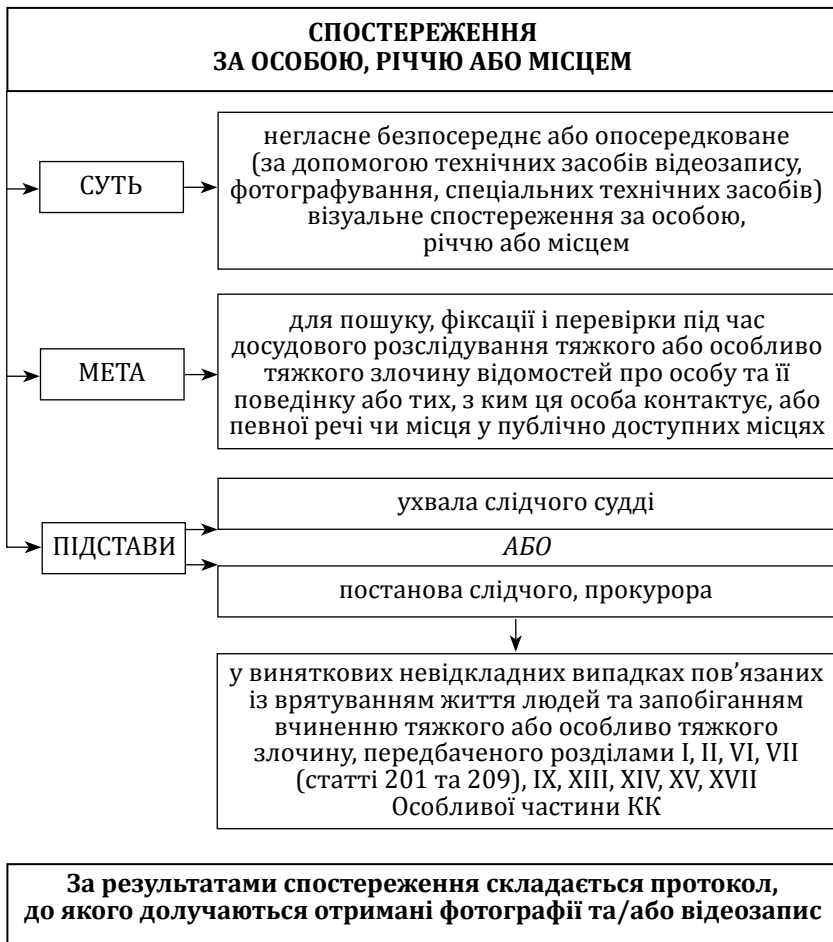

Схема 4.29

Схема 4.30

Схема 4.31

Схема 4.32

Схема 4.33

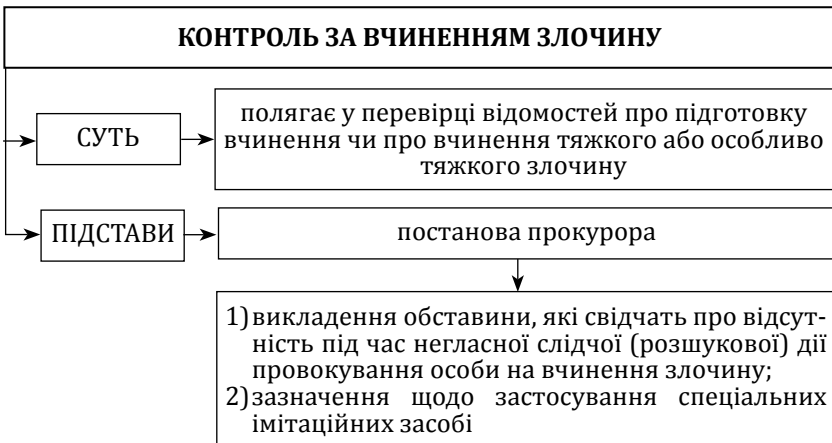
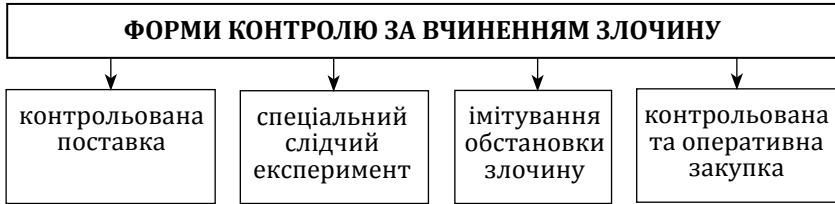

Схема 4.34

Схема 4.35

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬ ЗА ВЧИНЕННЯМ ЗЛОЧИНУ

<p style="text-align: center;">Контроль за вчиненням злочину НЕ ПРОВОДИТЬСЯ, якщо внаслідок таких дій неможливо повністю запобігти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) посягання на життя або заподіяння особі (особам) тяжких тілесних ушкоджень; 2) поширенню речовин, небезпечних для життя багатьох людей; 3) втечі осіб, які вчинили тяжкі чи особливо тяжкі злочини; 4) екологічній або техногенній катастрофі.

<p style="text-align: center;">До протоколу додаються речі і документи, отримані під час проведення цієї негласної слідчої (розшукової) дії. Якщо контроль за вчиненням злочину закінчується відкритим фіксуванням, про це складається протокол у присутності такої особи.</p>

<p style="text-align: center;">Під час підготовки та проведення заходів з контролю за вчиненням злочину ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ провокувати (підбурювати) особу на вчинення цього злочину з метою його подальшого викриття, допомагаючи особі вчинити злочин, який вона би не вчинила, якби слідчий цьому не сприяв, або з цією самою метою впливати на її поведінку насильством, погрозами, шантажем.</p> <p style="text-align: center;">Здобуті в такий спосіб речі і документи не можуть бути використані у кримінальному провадженні.</p>

Схема 4.36

Схема 4.37

**ЗАСОБИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ
НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ
заздалегідь ідентифіковані (помічені)
або несправжні (імітаційні) засоби**

*реальні матеріальні
об'єкти,
що мають індивідуальні
ідентифікаційні ознаки
(наприклад, серія та
номер грошової купюри
певного номіналу)
або
спеціально помічені
(тобто на них нанесені
певні позначки у зв'язку
із проведенням негласної
слідчої (розшукової) дії)*

*несправжні (імітаційні) засоби
це речі й документи, спеціально
виготовлені для проведення
негласної слідчої (розшукової) дії,
що повністю чи частково мають
ознаки матеріальних об'єктів,
які ними заміщуються,
або
спеціально утворені підприємства,
установи, організації, які спеціально
створюються для забезпечення
проведення негласних слідчих
(розшукових) дії*

ПРОТОКОЛОМ

оформлюється виготовлення, утворення несправжніх
(імітаційних) засобів для проведення конкретних негласних
слідчих дій

Несправжні (імітаційні) засоби, застосовані під час проведення
негласної слідчої (розшукової) дії, *використовуються у процесі
доказування у вигляді первинних засобів чи знарядь вчинення
злочину*, крім випадків, якщо суд встановить порушення
вимог КПК під час проведення відповідної негласної слідчої
(розшукової) дії

*Рішення про розкриття справжніх відомостей про особу, яка діє
без розкриття достовірних відомостей про неї, обставини
виготовлення речей чи документів або спеціального утворення
підприємства, установи, організації приймається
керівником органу досудового розслідування, прокурором*

Схема 4.38

Схема 4.39

ВИКОРИСТАННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

КОНФІДЕНЦІЙНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО –

це негласні відносини, що встановлюються між слідчим та повнолітньою дієздатною особою (громадянином України, іноземцем або особою без громадянства) і на засадах добровільності та конспіративності використовуються для вирішення завдань кримінального провадження

ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ залучати до конфіденційного співробітництва під час проведення негласних слідчих дій адвокатів, нотаріусів, медичних працівників, священнослужителів, журналістів, якщо таке співробітництво буде пов'язане з розкриттям конфіденційної інформації професійного характеру

Схема 4.40

Контрольні питання

1. Поняття негласних слідчих (розшукових) дій.
2. На які групи поділяють усі негласні слідчі (розшукові) дії.
3. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
4. Загальні положення втручання у приватне спілкування.
5. Аудіо-, відеоконтролю особи як різновид втручання у приватне спілкування.
6. Особи, які проводять та беруть участь у проведенні негласних слідчих (розшукових) дій.
7. Процесуальна форма проведення накладення арешту на кореспонденцію.
8. Підстави проведення виїмки затриманої кореспонденції.
9. Процесуальна форма проведення аудіо-, відеоконтролю місця.
10. Процесуальна форма проведення обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи.
11. Процесуальна форма проведення встановлення місцезнаходження радіообладнання.
12. Форми контролю за вчиненням злочину.
13. Суть виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.
14. Мета негласного отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження.
15. Суть конфіденційного співробітництва.

Рекомендована література

1. Багрій М. В., Луцик В. В. Процесуальні аспекти негласного отримання інформації: вітчизняний та зарубіжний досвід : монографія. Харків : Право, 2017. 376 с.
2. Бортун М. Процесуальні особливості застосування засобів, що використовуються під час проведення досудового розслідування. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2018. Вип. № 2. С. 38–46.
3. Взаємодія слідчого з іншими підрозділами під час досудового розслідування : навч. посібник / Р. І. Благута, А. І. Кунтій, А. Я. Хитра. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 231 с.
4. Грібов М. Л. Розмежування спеціального слідчого експерименту й імітування обстановки злочину. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2016. Вип. № 4 (101). С. 63–72.

5. Грібов М. Л. Повноваження слідчого судді щодо забезпечення законності контролю за вчиненням злочину. *Вісник кримінального судочинства*. 2018. Вип. № 1. С. 16–24.
6. Грібов М. Л., Козаченко О. І. Співвідношення понять «кофіденційне співробітництво» та «негласне співробітництво». *Вісник кримінального судочинства*. 2019. Вип. 1. С. 8–17.
7. Динту В.А. Аналіз процесуальних відмінностей у проведенні огляду житла чи іншого володіння особи й обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. *Право і суспільство*. 2015. Вип. № 5 (2). С. 218–224.
8. Іверук Н. О., Кучинська О. П. Моніторинг банківських рахунків як негласна слідча (розшукова) дія: проблеми законодавчої регламентації та практичної реалізації та шляхи їх виправлення. *Вісник кримінального судочинства*. 2018. Вип. № 1. С. 155–161.
9. Кримінальний процес : підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін. ; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. Ч. 1. 532 с.
10. Кудінов С. С., Шехавцов Р. М. Використання в кримінальному провадженні результатів, отриманих шляхом проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Негласні слідчі (розшукові) дії та особливості їх проведення оперативними підрозділами: навчально-практичний посібник / Б. І. Бараненко, О. В. Бочковий, К. А. Гусева та ін. ; МВС України Луган. держ. ун-т. внутр. справ ім. О. Є. Дідоренка. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2014. С. 220–245.
11. Кудінов С. С., Шехавцов Р. М. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності. Основи оперативно-розшукової діяльності : навч. посібник / за ред. С. М. Гусарова. Х., 2015. С. 195–218.
12. Кудінов С. С., Шехавцов Р. М., Дроздов О. М., Гриненко С. О. Негласні слідчі (розшукові) дії та використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні : навч.-практ. посібник. Вид. 3-е, розширене та доповнене. Х. : «Оберіг», 2018. 540 с.
13. Лонецький Л. Вимоги до результатів оперативно-розшукової діяльності для їх використання під час досудового розслідування ухилень від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). *Підприємництво, господарство і право*. 2020. Вип. № 6 (292). С. 237–242.
14. Маскалюк І. І. Аудіо-, відеоконтроль особи як різновид втручання у приватне спілкування. *Вісник пенітенціарної асоціації України*. 2017. № 2. С. 209–216.

15. Маскалюк І. І. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж як різновид втручання у приватне спілкування. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. Випуск 4. С. 254–258.
16. Маскалюк І. І. Окремі аспекти накладення арешту на кореспонденцію. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. Серія ПРАВО. Вип. 29. Частина 2. Том 2. С. 121–124.
17. Негласні слідчі (розшукові) дії : наук.-практ. посіб. / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. В. Столітнього. 2-ге вид., допов. та доопрац. Київ : Норма Права, 2021. 332 с.
18. Протидія молодіжній злочинності: оперативно-розшуковий аспект : монографія / В. М. Бабакін. ; Держ. служба України з надзвичайн. ситуацій, Нац. ун-т цивіл. захисту України. 2-ге вид., перероб. і допов. Х. : Факт, 2020. 511 с.
19. Скок О. С., Миронова Т. М. Процесуальний порядок контролю за вчиненням злочину. *Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 09 листопада 2018 року, м. Дніпро; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. С. 70–72.
20. Старенький О. С. Моніторинг банківських рахунків як засіб отримання доказів: питання удосконалення процесуальної форми. *Вісник кримінального судочинства*. 2019. Вип. № 3. С. 62–71.
21. Тализіна Я. О. Питання залучення особи до конфіденційного співробітництва та забезпечення її безпеки як учасника кримінального провадження. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2020. Вип. 39. С. 121–127.
22. Уваров В. Проблеми правової регламентації інституту негласних слідчих (розшукових) дій. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2017. Вип. № 3. С. 19–24.
23. Шехавцов Р. М. Умови визнання доказами результатів негласних слідчих (розшукових) дій. *Вісник Академії адвокатури України*. 2015. № 1(32). С. 127–135.
24. Шинкаренко І. І. Проблеми удосконалення правового регулювання організації спостереження за особою, місцем та річчю під час кримінального провадження. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. Вип. № 1. С. 289–295.

Тема 5

ЗУПИНЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Зміст освітнього матеріалу

Поняття зупинення досудового розслідування. Підстави та умови (загальні та спеціальні) зупинення досудового розслідування.

Процесуальний порядок зупинення досудового розслідування.

Оголошення і здійснення розшуку підозрюваного.

Порядок зупинення досудового розслідування у разі психічного або іншого тяжкого захворювання підозрюваного.

Підстави та порядок відновлення досудового розслідування.

Закриття кримінальної провадження, в якій досудове розслідування зупинене.

ЗУПИНЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ (гл. 23 КПК)

– це вимушене тимчасове припинення слідчим, дізнавачем чи прокурором процесуальної діяльності у кримінальному провадженні, викликане наявністю обставин, які перешкоджають подальшому провадженню або закінченню досудового розслідування

Схема 5.1

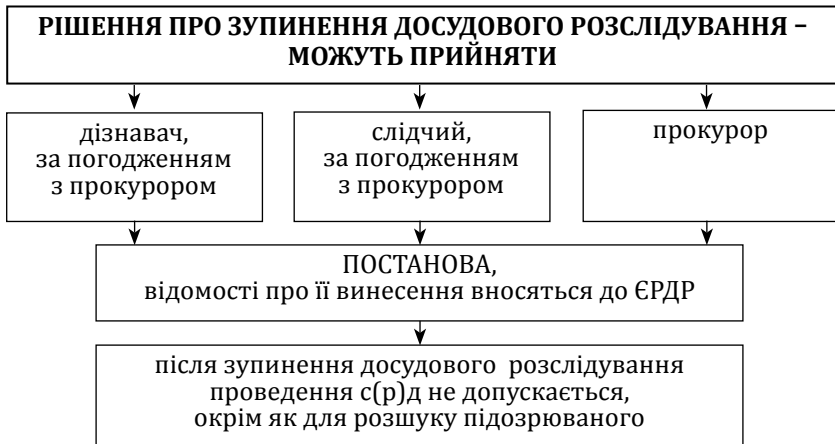

Схема 5.2

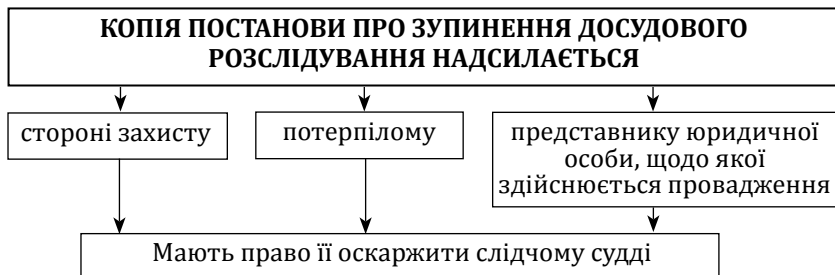

Схема 5.3

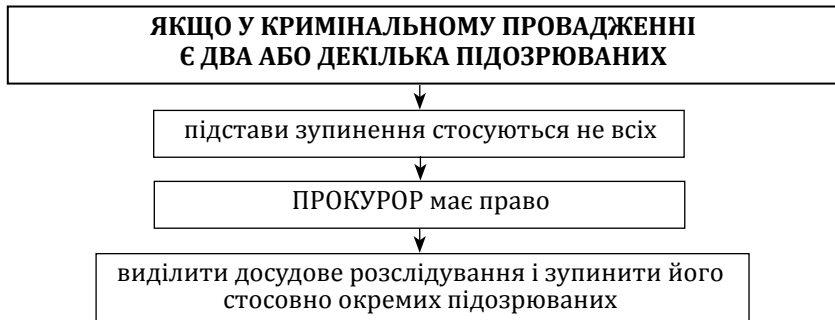
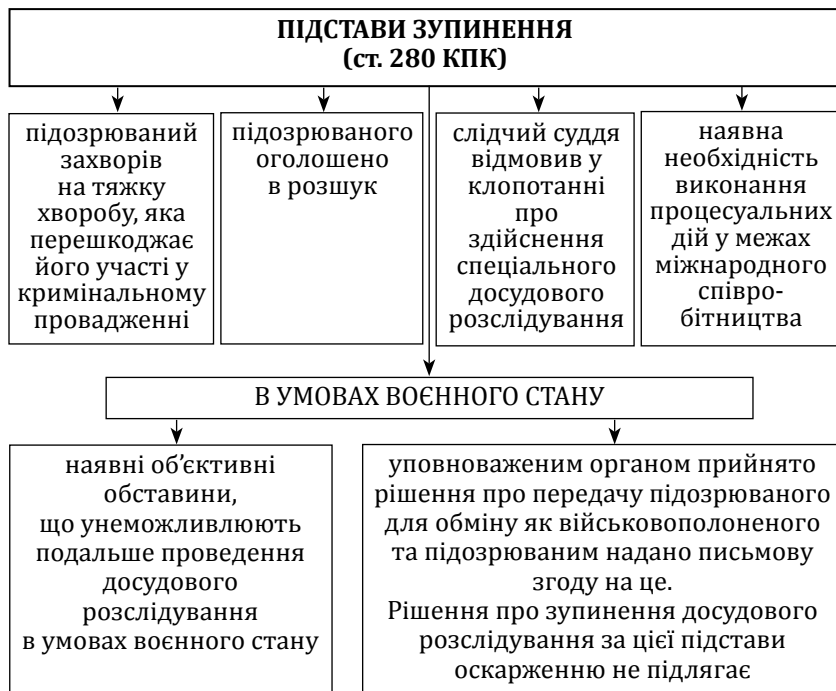

Схема 5.4

Схема 5.5

Схема 5.6

Схема 5.7

Схема 5.8

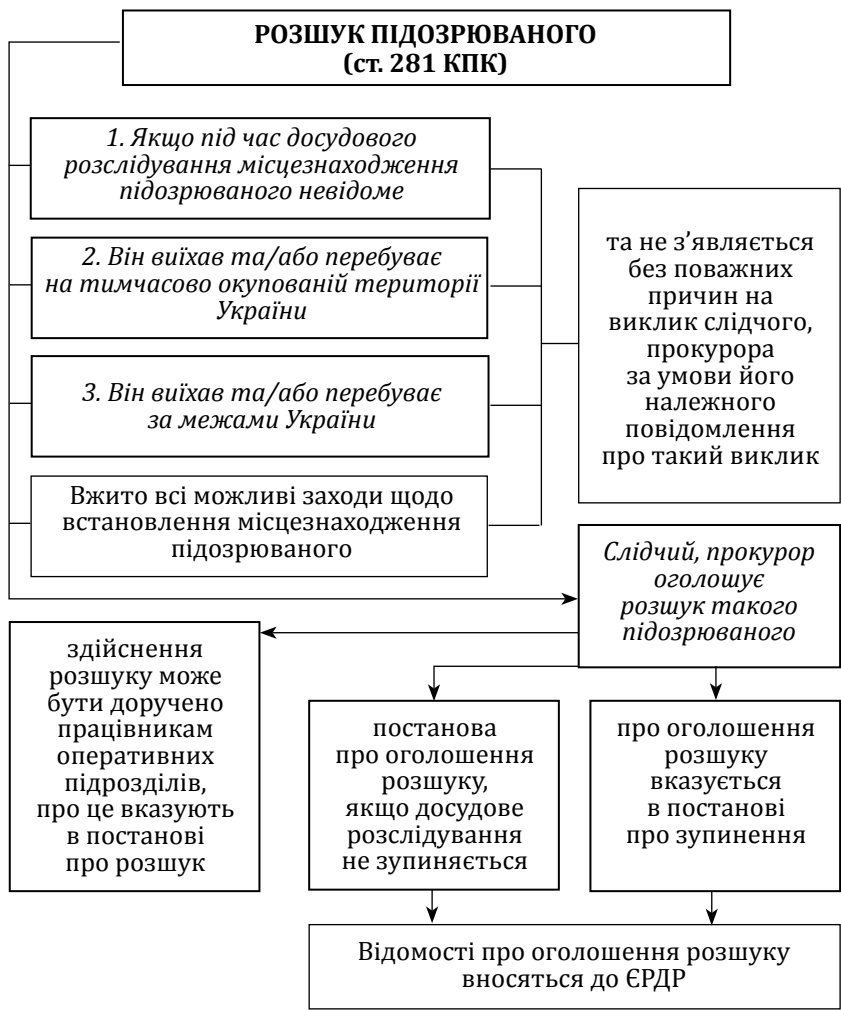

Схема 5.9

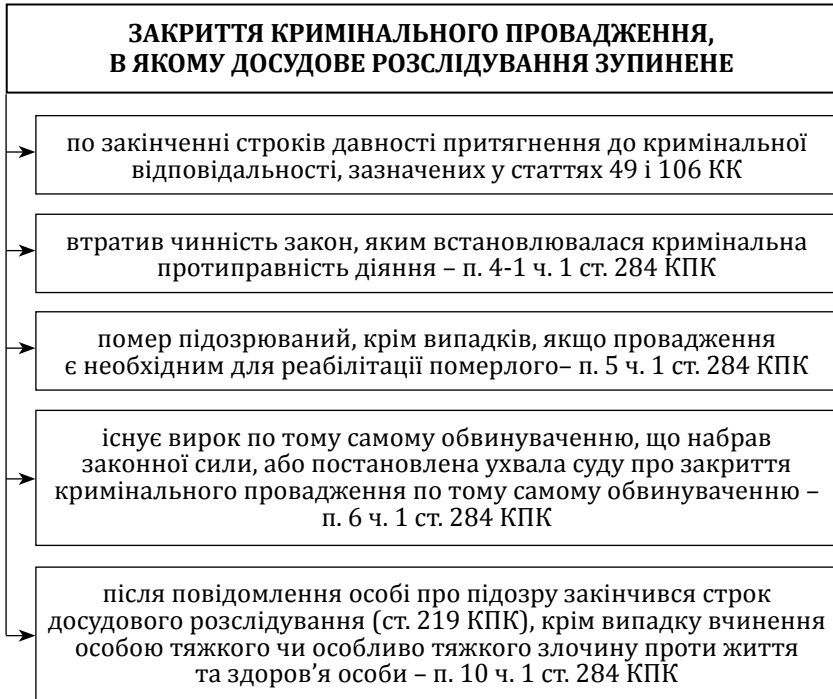
Схема 5.10

Схема 5.11

Схема 5.12

Схема 5.13

Схема 5.14

Контрольні запитання

1. Сформулюйте поняття «зупинення досудового розслідування».
2. Назвіть підстави зупинення досудового розслідування.
3. Чи є наведений у законі перелік підстав зупинення досудового розслідування вичерпним?
4. Назвіть підстави зупинення, обумовлені воєнним станом в країні.
5. Які передумови зупинення розслідування у зв'язку з психічною чи іншою тяжкою хворобою підозрюваного?
6. Які мають бути дії слідчого, якщо у справі притягнуто двох обвинувачених, а підстави зупинення розслідування стосуються лише одного з них?
7. Чи може бути оголошений розшук підозрюваного одночасно із зупиненням досудового розслідування?
8. Назвіть підстави оголошення особи в розшук.
9. Назвіть підстави оголошення особи у міжнародний розшук.
10. Назвіть підстави для відновлення досудового розслідування.

11. Чи можливе відновлення досудового розслідування без винесення постанови?
12. У яких випадках провадження, в якій досудове розслідування зупинене, підлягає закриттю?

Рекомендована література

1. Гарбовський Л. А. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами щодо провадження негласних слідчих (розшукових) дій. *Міжнародний юридичний вісник* : збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. 2016. № 1. С. 12–16. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/muvnudp_2016_1_4
2. Гуменна Н. В. Поняття взаємодії слідчого з іншими суб'єктами розшуку під час здійснення ним розшукової діяльності. *Актуальні проблеми держави і права*. 2014. № 72. С. 497–504. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdp_2014_72_74
3. Калганова О. А. Процесуальні особливості розшуку підозрюваного під час досудового розслідування. *Міжнародний юридичний вісник* : *актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)*. 2017. Вип. 4–5. С. 167–172.
4. Луньова О. С. Проблемні питання удосконалення взаємодії слідчого з іншими учасниками кримінального провадження. *Проблеми законності*. 2015. № 129. С. 224–232. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2015_129_29
5. Мазурок О. Я. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами під час розслідування фактів безвісного зникнення особи. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2015. № 1. С. 117–120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pjuv_2015_1_27
6. Плукар В. В. Зупинення кримінального провадження у факультативних судових стадіях кримінального процесу. *Право.ua*. 2017. № 2. С. 92–97.
7. Сітайло О. М. Взаємодія органів досудового розслідування з уповноваженими оперативними підрозділами щодо розшуку підозрюваних та обвинувачених за злочини у сфері господарської діяльності. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 4. С. 199–208.
8. Тетерятник Г. К. Зупинення досудового розслідування у кримінальних провадженнях в умовах надзвичайних правових режимів. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2021. № 4. С. 343–348.
9. Топчій В. В. Заходи щодо підвищення ефективності розшуку підозрюваних, безвісно зниклих осіб та ідентифікації невідомих

трупів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Юриспруденція. 2017. Вип. 30(2). С. 82–84.

10. Черков В. О. До питання про взаємодію прокурора, слідчого й оперативних підрозділів органів внутрішніх справ в умовах дії нового КПК. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2012. № 4. С. 100–110. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/...>

Тема 6

ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ. ПРОДОВЖЕННЯ СТРОКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ. ОСОБЛИВОСТІ СПЕЦІАЛЬНОГО ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ. ОСОБЛИВОСТІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ

Зміст освітнього матеріалу

Загальні положення про закінчення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. Закриття кримінального провадження та провадження щодо юридичної особи.

Звільнення особи від кримінальної відповідальності. Загальні положення кримінального провадження під час звільнення особи від кримінальної відповідальності. Порядок звільнення від кримінальної відповідальності. Клопотання прокурора про звільнення від кримінальної відповідальності. Розгляд питання про звільнення від кримінальної відповідальності. Відновлення провадження при відмові від поручительства.

Звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру. Відкриття матеріалів іншої сторони. Обвинувальний акт і реєстр матеріалів досудового розслідування. Клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру. Надання копії обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування.

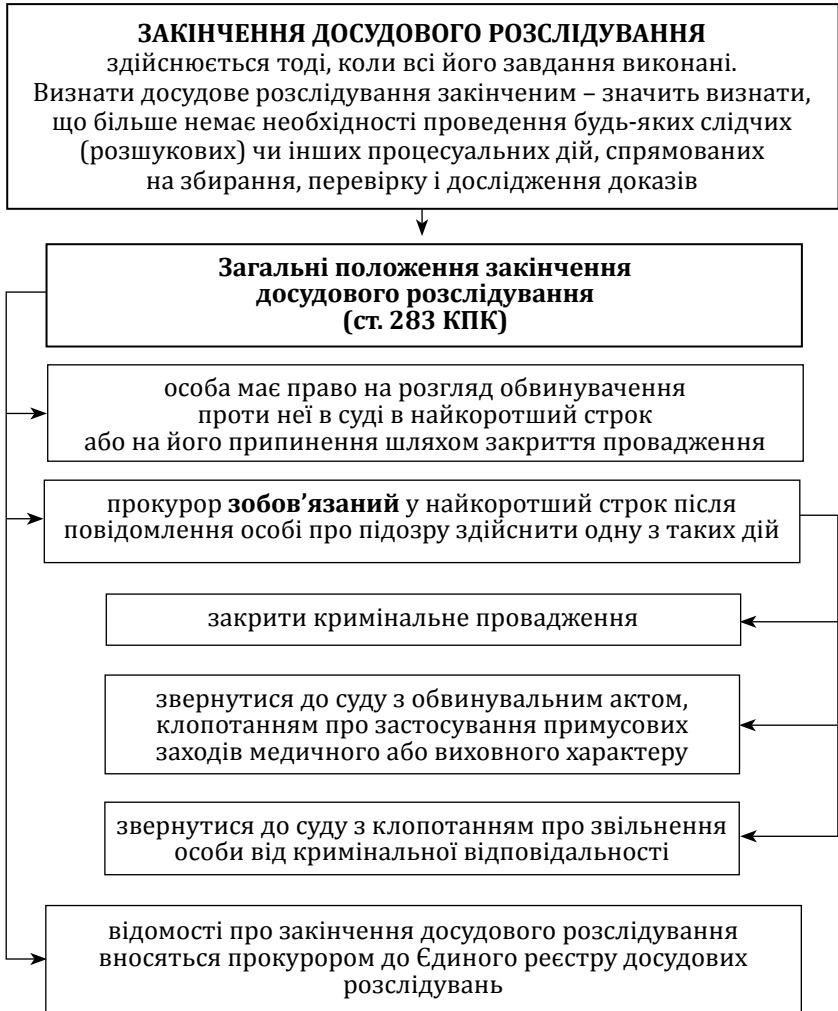

Схема 6.1

**ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ
ТА ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ
(ст. 284 КПК)**

**Кримінальне провадження закривається
у таких випадках**

встановлена відсутність
події кримінального
правопорушення

помер підозрюваний,
обвинувачений, особа,
стосовно якої зібрано
достатньо доказів для
повідомлення про підозру
у вчиненні кримінального
правопорушення,
але не повідомлено про
підозру у зв'язку з її
смертю, крім випадків,
якщо провадження
є необхідним для реабілітації
померлого

стосовно кримінального
правопорушення, щодо якого
не отримано згоди держави,
яка видала особу

стосовно податкових
зобов'язань особи, яка
вчинила дії, передбачені
ст. 212 КК, досягнутий
податковий компроміс
відповідно до підрозділу 9-2
розділу XX
«Перехідні положення»
Податкового кодексу

не встановлені достатні
докази для доведення
винуватості особи в суді
і вичерпані можливості їх
отримати

втратив чинність закон,
яким встановлювалася
кримінальна протиправність
діяння

існує вирок по тому
самому обвинуваченню,
що набрав законної сили,
або постановлена ухвала суду
про закриття кримінального
провадження по тому самому
обвинуваченню

потерпілий, а у випадках,
передбачених КПК,
його представник відмовився
від обвинувачення
у кримінальному
провадженні у формі
приватного обвинувачення,
крім кримінального
провадження щодо
кримінального
правопорушення, пов'язаного
з домашнім насильством

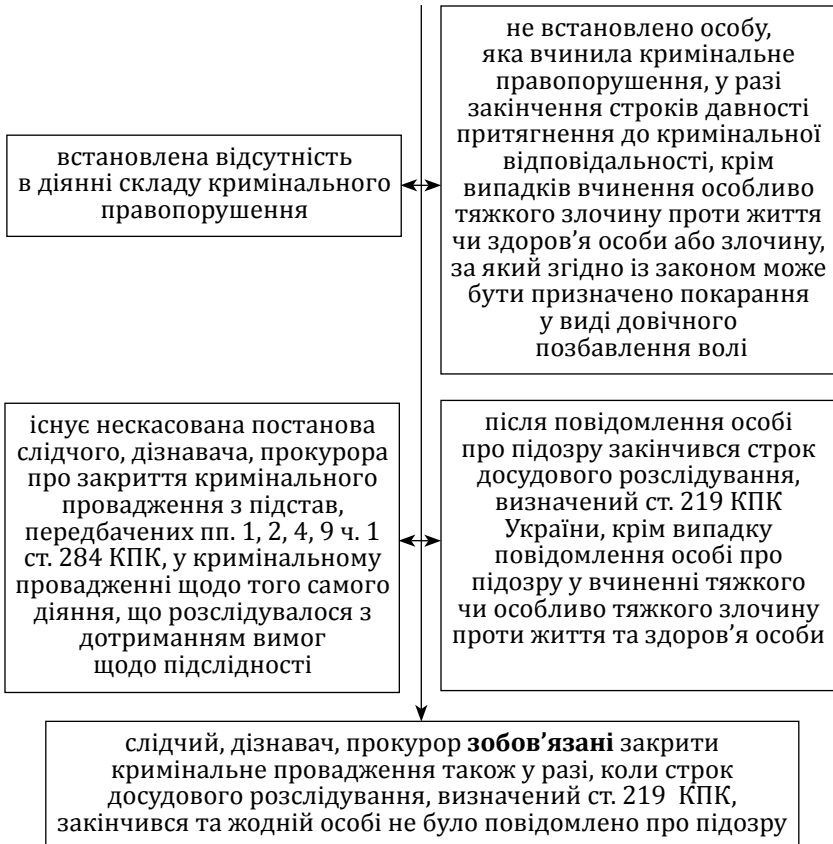

Схема 6.2

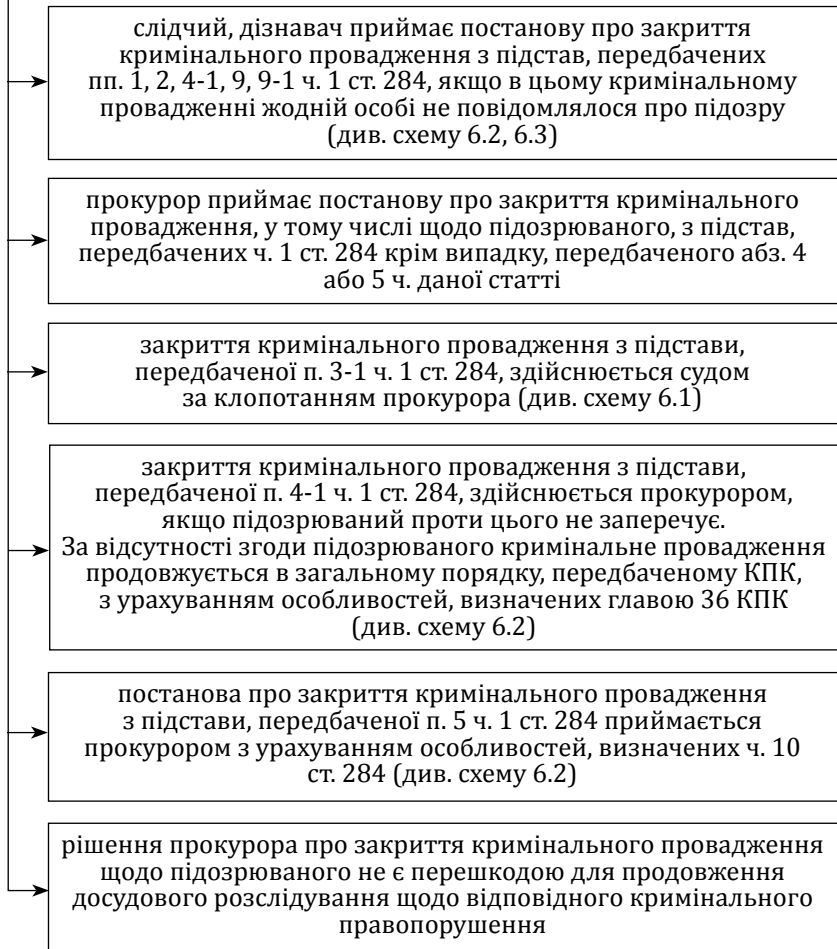

Схема 6.3

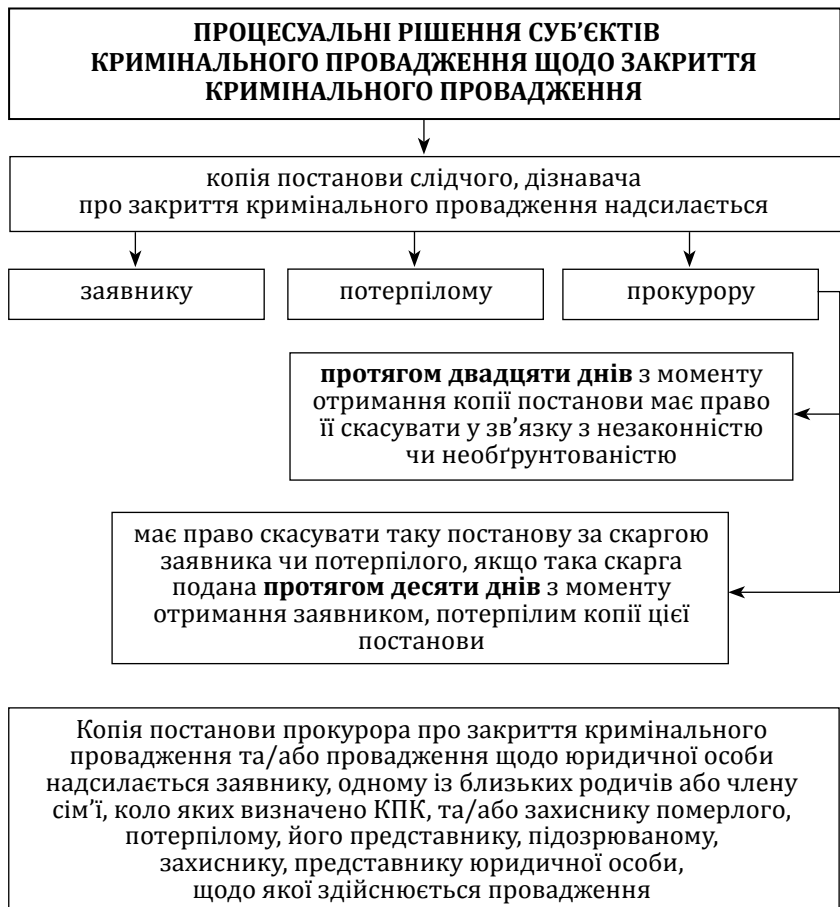

Схема 6.4

**ПРОЦЕСУАЛЬНІ РІШЕННЯ СУБ'ЄКТІВ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО ЗАКРИТТЯ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ**

Схема 6.5

Схема 6.6

**ПРОЦЕСУАЛЬНІ РІШЕННЯ СУДУ
ЩОДО ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ**

якщо обставини, передбачені пп. 1, 2 ч. 1 ст. 284 виявляються під час судового розгляду, суд **зобов'язаний** ухвалити виправдувальний вирок (див. схему 6.2)

якщо обставини, передбачені пп. 5, 6, 7, 8, 9, 9-1 ч. 1 ст. 284, виявляються під час судового провадження, а також у випадку, передбаченому пп. 2, 3 ч. 2 ст. 284, суд **постановляє** ухвалу про закриття кримінального провадження (див. схему 6.2)

ухвала про закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої п. 5 ч. 1 ст. 284, **постановляється** судом з урахуванням особливостей, визначених ч. 10 ст. 284 (див. схему 6.2)

ухвала про закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої п. 4-1 ч. 1 або п. 1-2 ч. 2 ст. 284 **постановляється** судом з урахуванням особливостей, визначених ст. 479-2 КПК

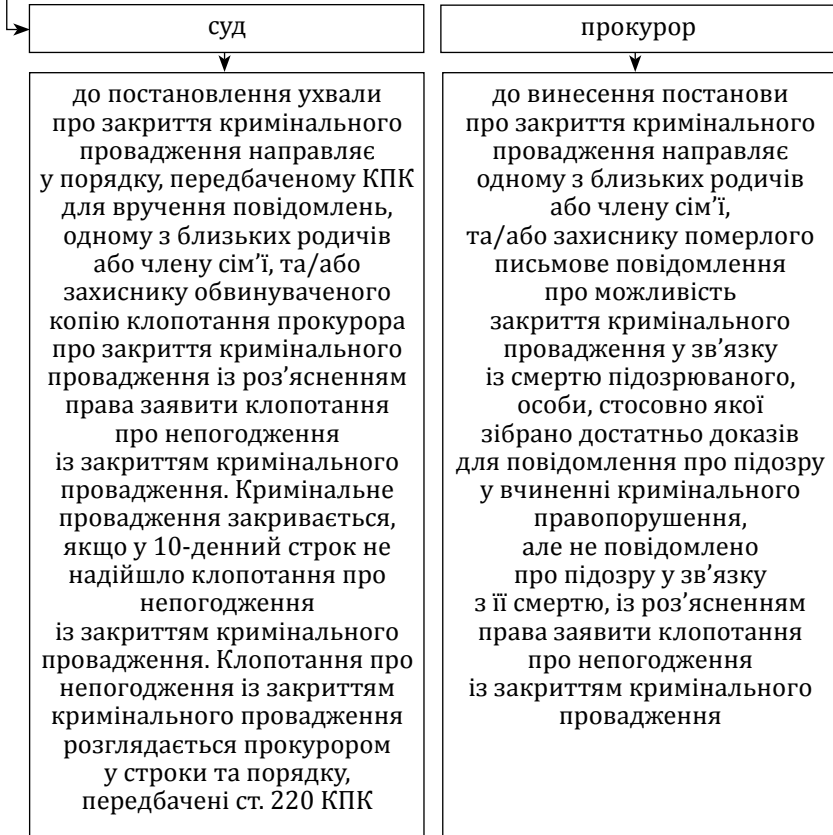
Закриття кримінального провадження або ухвалення вироку з підстави, передбаченої п. 1 ч. 2 ст. 284, не допускається, якщо підозрюваний, обвинувачений проти цього заперечує. В цьому разі кримінальне провадження продовжується в загальному порядку, передбаченому КПК

Якщо закінчилися строки досудового розслідування з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань до дня повідомлення особі про підозру, встановлені ч. 1 ст. 219, слідчий суддя може винести ухвалу про закриття кримінального провадження за клопотанням іншої особи, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування, або її представника

Схема 6.7

**ЗА НАЯВНОСТІ ПІДСТАВИ ДЛЯ ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО
ПРОВАДЖЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ п. 5 ч. 1 ст. 284
(див. схему 6.2)**

Ухвала суду про закриття кримінального провадження може бути оскаржена в апеляційному порядку.

Схема 6.8

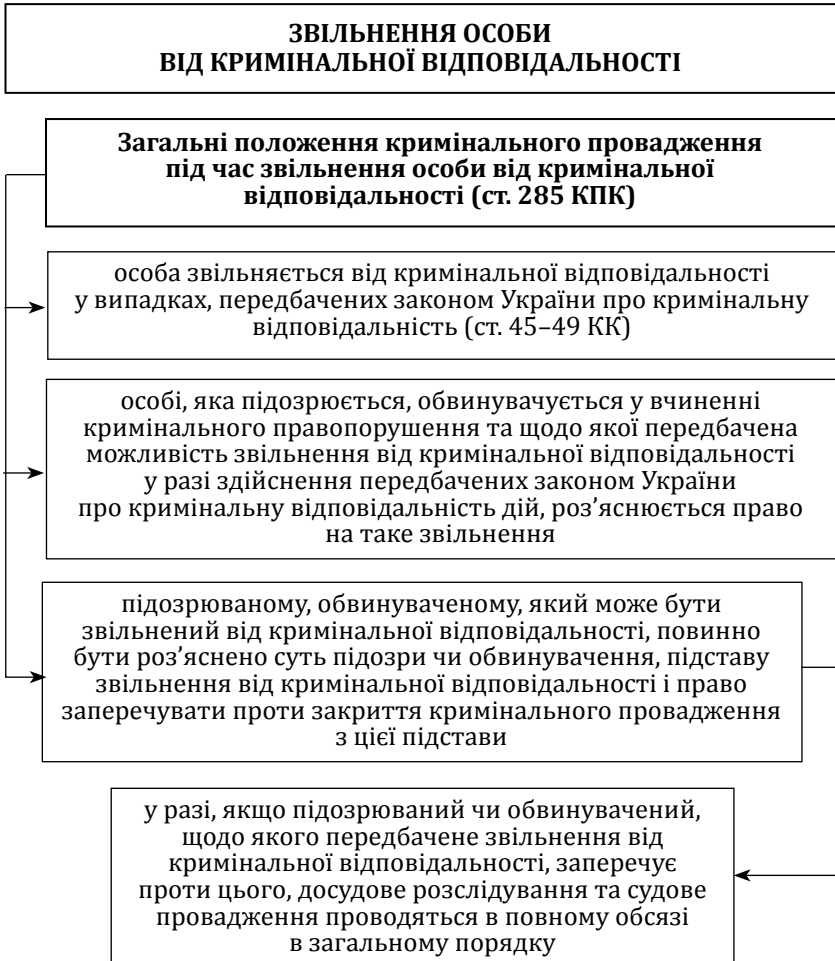

Схема 6.9

**ПОРЯДОК ЗВІЛЬНЕННЯ
ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
(ст. 286 КПК)**

звільнення від кримінальної відповідальності за вчинення кримінального правопорушення здійснюється судом

встановивши на стадії досудового розслідування підстави для звільнення від кримінальної відповідальності (ст. 45–49 КК) та отримавши згоду підозрюваного на таке звільнення

прокурор складає клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності та надсилає його до суду (без проведення досудового розслідування у повному обсязі)

проте, перед направленням такого клопотання до суду, прокурор **зобов'язаний** ознайомити з ним потерпілого та з'ясувати його думку щодо можливості звільнення підозрюваного від кримінальної відповідальності

якщо під час здійснення судового провадження щодо провадження, яке надійшло до суду з обвинувальним актом, сторона кримінального провадження звернеться до суду з клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності обвинуваченого, **суд має невідкладно розглянути** таке клопотання

Звільнення особи від кримінальної відповідальності означає факт, що особу не буде притягнуто до кримінальної відповідальності, хоча ця особа вчинила діяння, яке містить ознаки складу кримінального правопорушення і ці діяння не вчинені під впливом обставин, які виключають кримінальну протиправність діяння

Схема 6.10

Схема 6.11

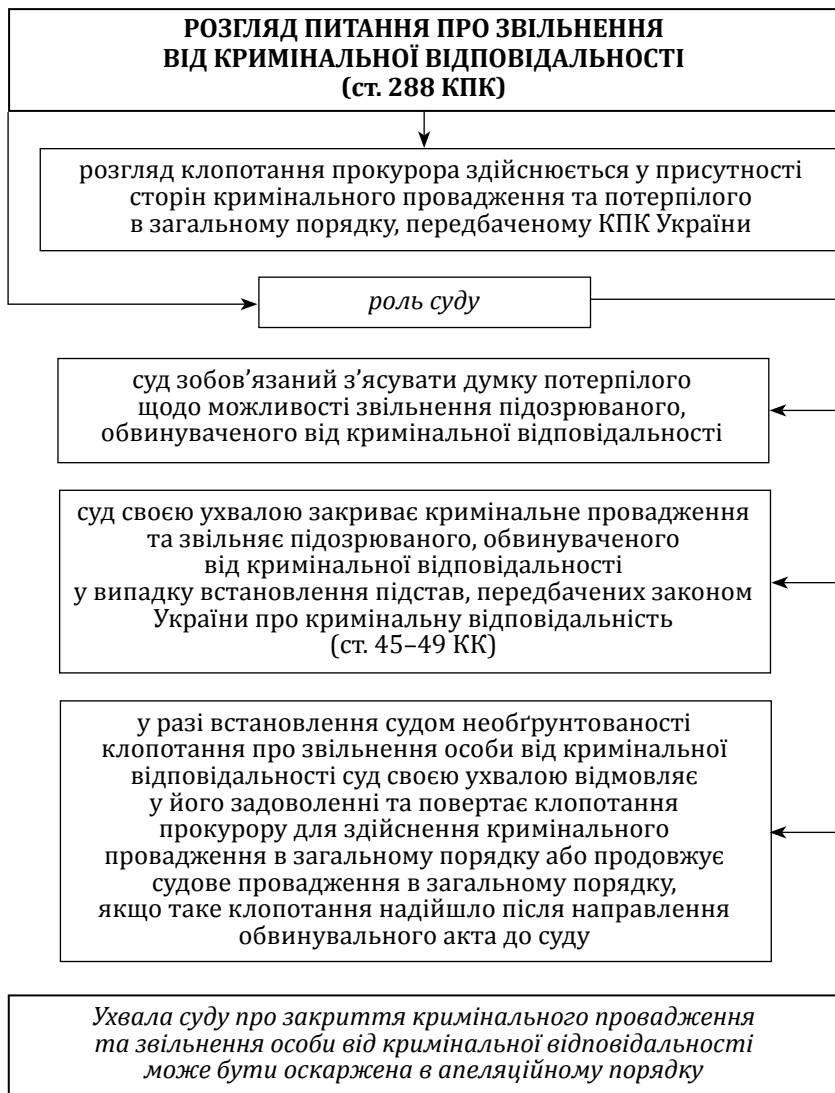

Схема 6.12

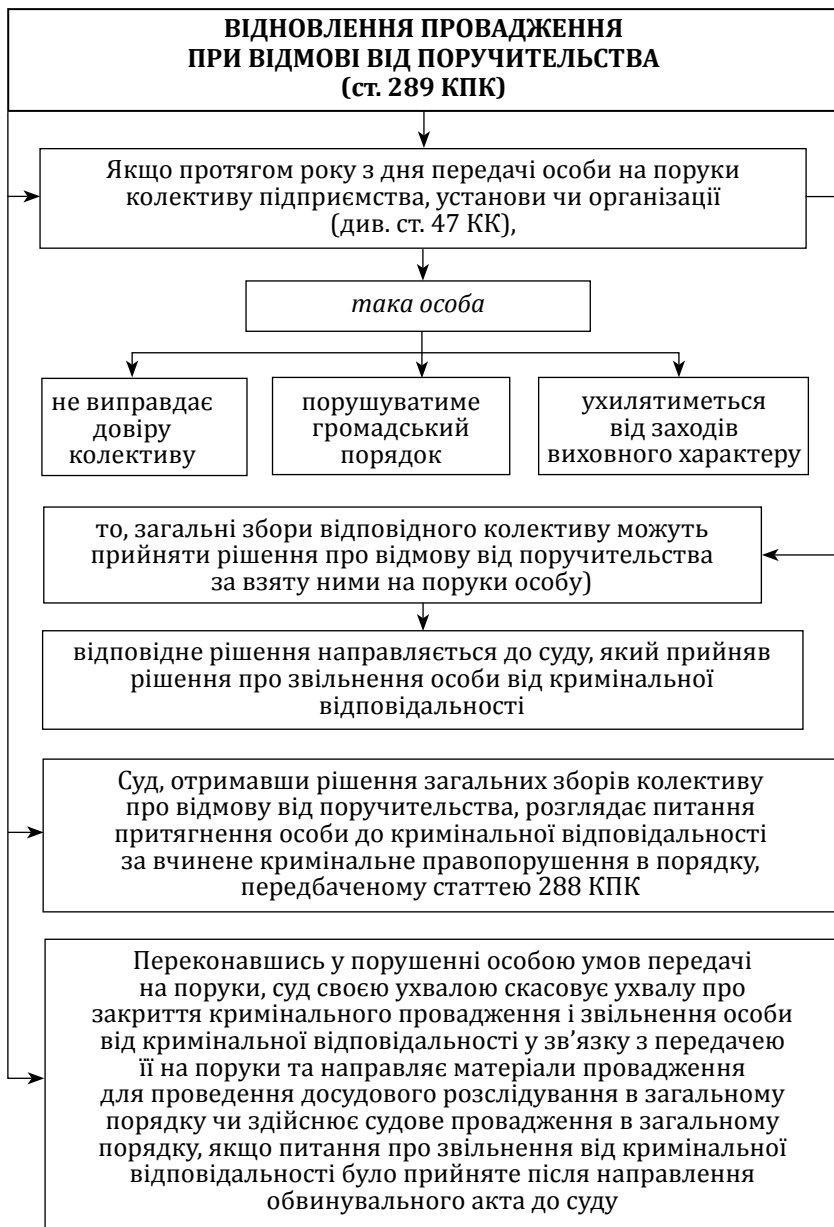

Схема 6.13

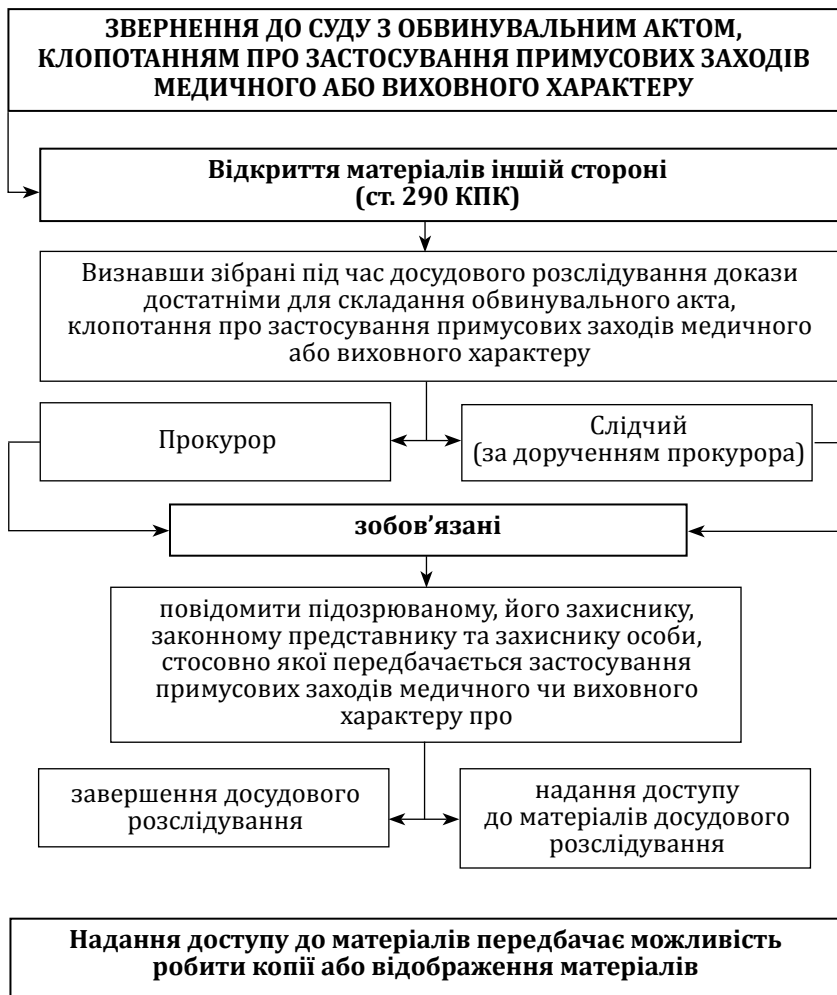

Схема 6.14

Схема 6.15

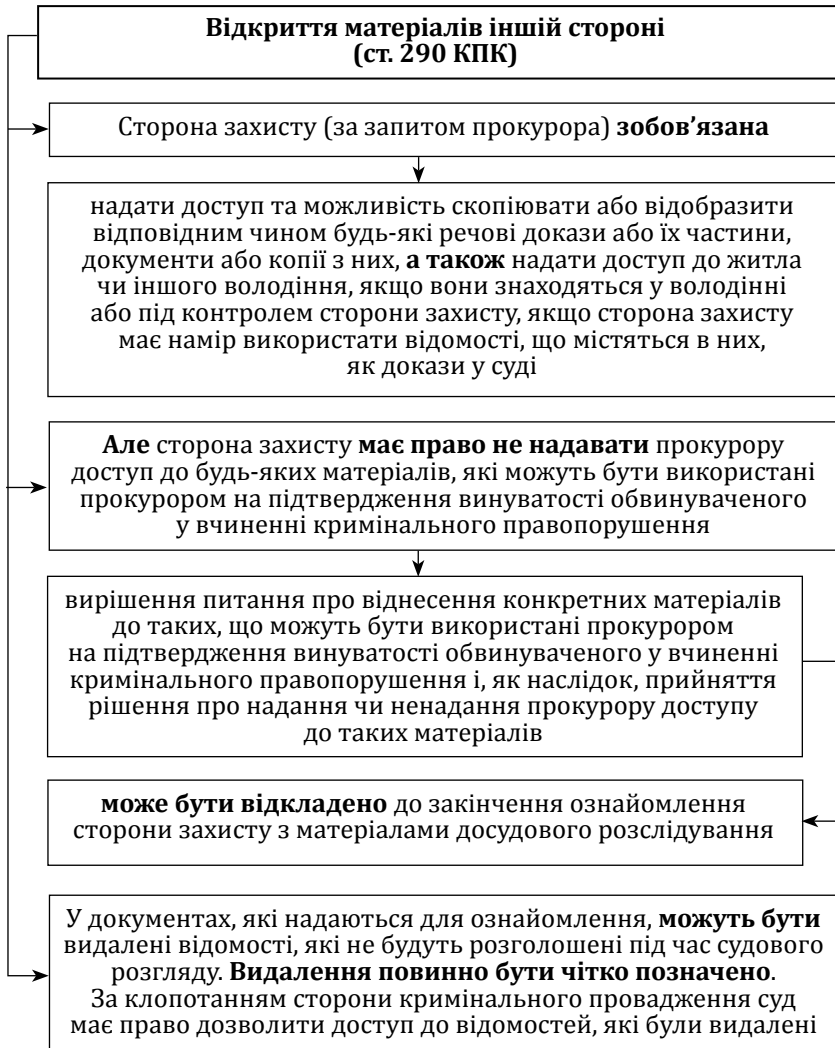

Схема 6.16

Схема 6.17

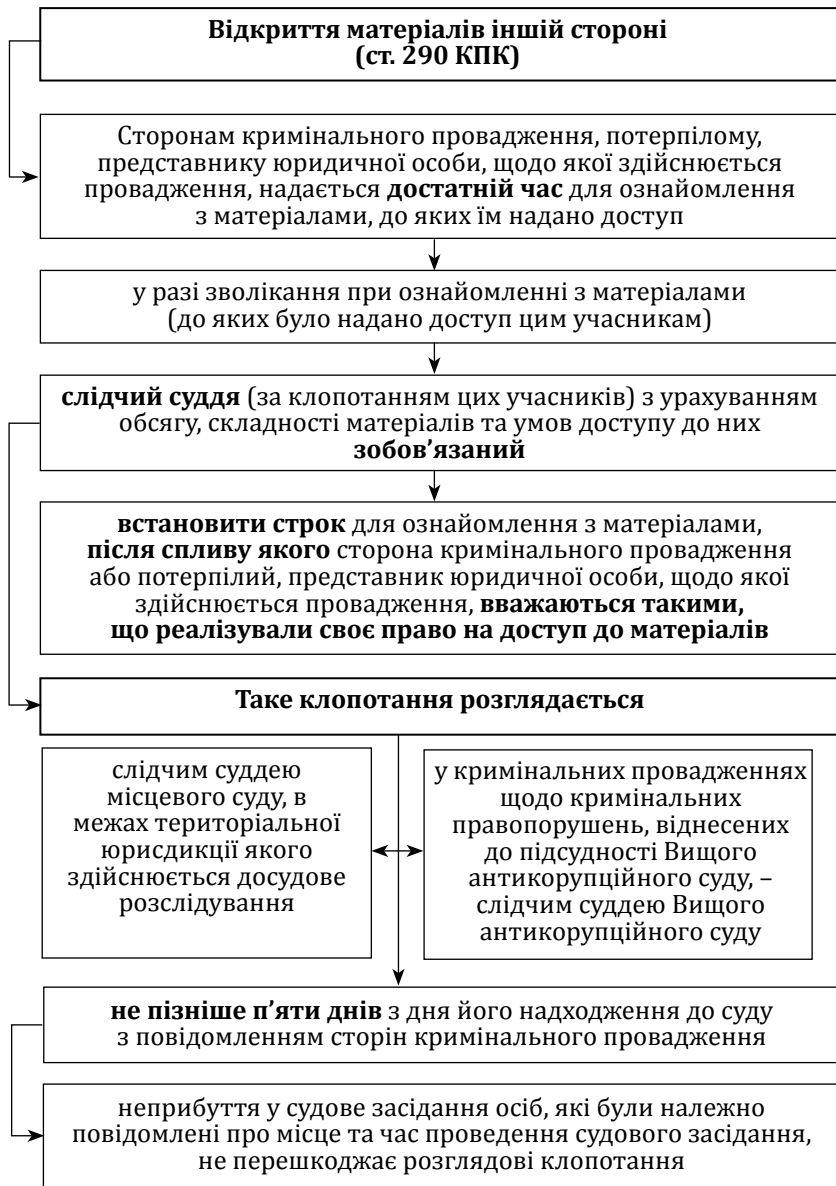

Схема 6.18

**ОБВИНУВАЛЬНИЙ АКТ І РЕЄСТР
МАТЕРІАЛІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ
(ст. 291 КПК)**

Обвинувальний акт складається слідчим, дізнавачем, після чого затверджується прокурором.
Обвинувальний акт може бути складений прокурором, зокрема якщо він не погодиться з обвинувальним актом, що був складений слідчим, дізнавачем

ОБВИНУВАЛЬНИЙ АКТ МАЄ МІСТИТИ

Схема 6.19

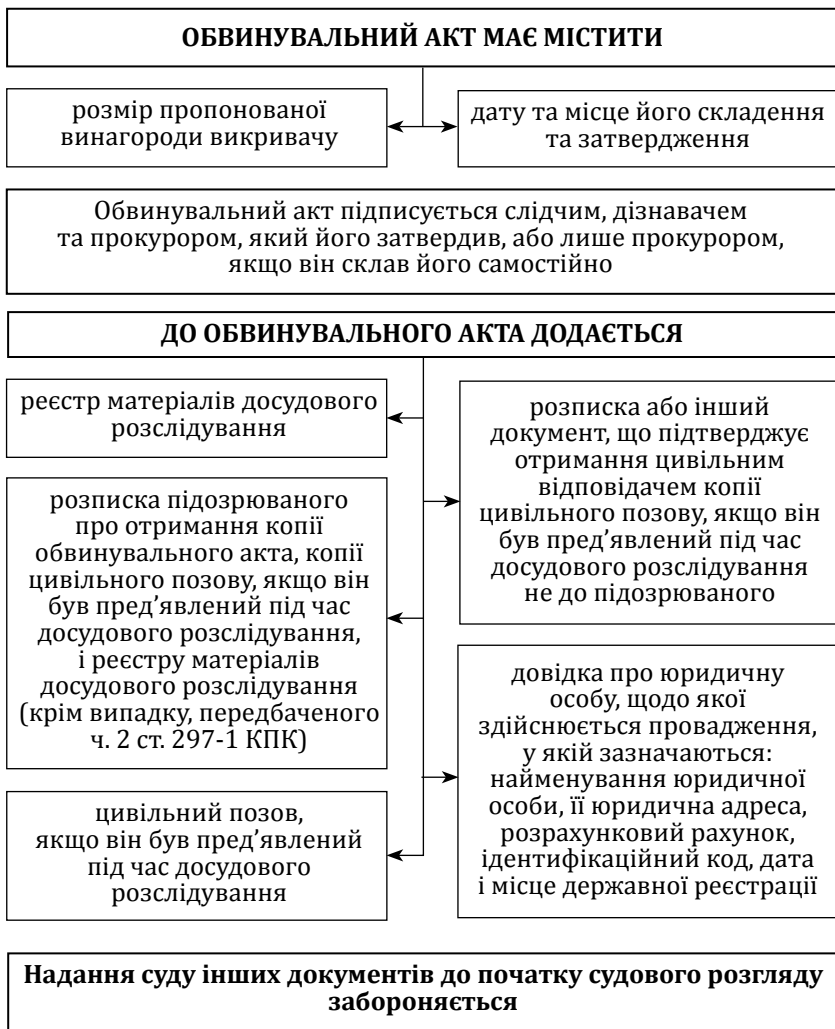
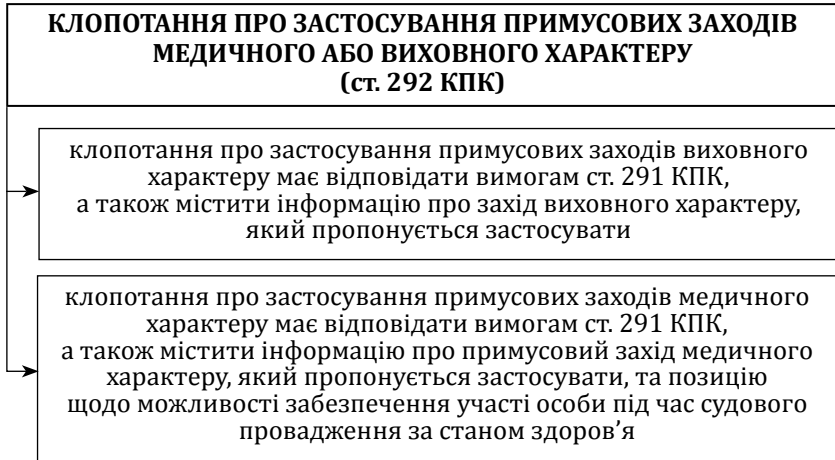
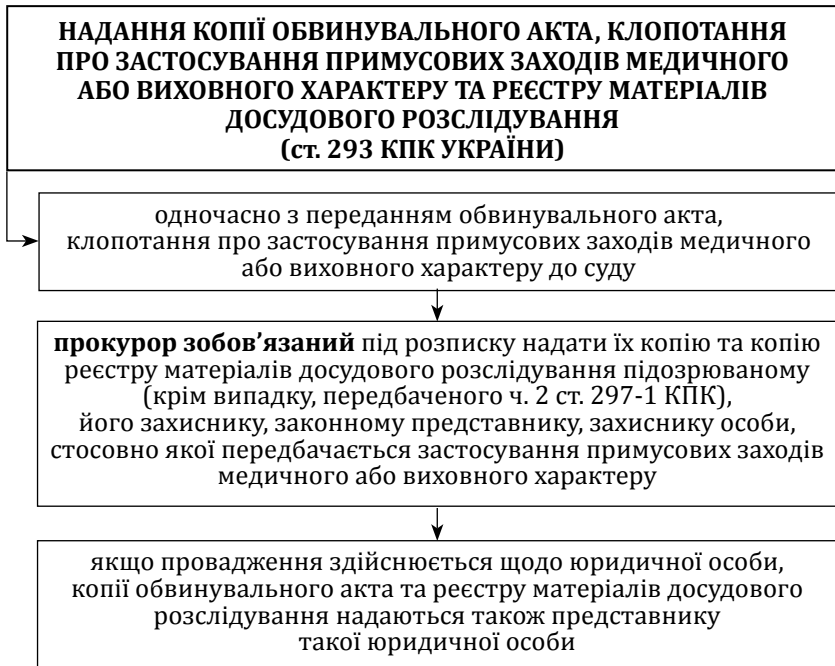

Схема 6.20

Схема 6.21

Схема 6.22

Контрольні запитання

1. Які існують форми закінчення досудового розслідування?
2. Яка процедура відкриття матеріалів кримінального провадження?
3. Які матеріали зобов'язана відкрити сторона обвинувачення?
4. Які особливості відкриття результатів негласних слідчих (розшукових) дій?
5. Які процесуальні наслідки зволікання при ознайомленні з матеріалами, до яких надано доступ?
6. Які межі обов'язку сторони захисту щодо відкриття матеріалів? Які матеріали сторона захисту має право не відкривати?
7. Що має бути викладено в обвинувальному акті? Які обов'язкові додатки до обвинувального акта?
8. Який зміст реєстру матеріалів досудового розслідування?
9. Які межі повноважень прокурора щодо складання та затвердження обвинувального акта?
10. Яка правова природа та значення обвинувального акта?
11. Хто є суб'єктом закриття кримінального провадження? Яка роль прокурора у забезпеченні законності та обґрунтованості закриття кримінального провадження?
12. Як класифікуються підстави закриття кримінального провадження?
13. Який порядок закриття кримінального провадження?
14. У якому випадку прокурор подає до суду клопотання про закриття кримінального провадження?
15. Який процесуальний порядок звернення до суду з клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності?
16. Яка роль потерпілого при вирішенні питання про можливість звернення до суду з клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності?

Рекомендована література

1. Боржецька Н. Підстави та умови складання обвинувального акта. Юридична Україна. 2014. № 8. С. 77–83.
2. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Харків : Право, 2016. Т. 19 : Кримінальний процес, судоустрій, прокуратура та адвокатура / редкол. : В. Т. Нор (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2020. 960 с.

3. Глиняний О. В. Обвинувальний акт в системі процесуальних рішень досудового розслідування: автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2021. 20 с.
4. Глобенко Г. І. Окремі питання процесуального порядку закінчення досудового розслідування. *Право і Безпека*. 2016. № 4. С. 60–64.
5. Гловюк І. Документи – на стіл! Чи повинен потерпілий відкривати матеріали стороні захисту в порядку ст. 290 КПК і як підтвердити факт ознайомлення з ними? URL: https://zib.com.ua/ua/142402-chi_povinen_poterpiliy_vidkrivati_materiali_storoni_zahistu.html
6. Гловюк І. В. Практика Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду стосовно обрахування строків досудового розслідування: деякі питання ч. 5 ст. 219 КПК України. *Кримінальний процес: сучасний вимір та перспективні тенденції : III Харк. кримінал. процесуальн. полілог* (м. Харків, 10 листопада 2021 року). Харків : Право, 2022. С. 122–125.
7. Гловюк І. В. Проблемні питання застосування статті 290 КПК України у діяльності сторони захисту: практика ККС ВС. *Правове життя сучасної України : у 3 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Одеса, 15 трав. 2020 р.) / відп. ред. М. Р. Аракелян. Одеса : Гельветика, 2020. Т. 3. С. 243-246.
8. Гловюк І. В. Питання ознайомлення з матеріалами досудового розслідування у контексті практики ЄСПЛ. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2018. №15. С. 151–159
9. Гловюк І. В. Право іншої особи, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування, на закриття кримінального провадження: проблеми нормативної регламентації та реалізації. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2019. № 18. С. 158–165.
10. Гловюк І., Марченко Т. Проблеми доступу сторони захисту до результатів негласних слідчих (розшукових) дій. *Право України*. 2018. №8. С. 48–59.
11. Гловюк І., Торбас О. Прокурор у системі суб'єктів, уповноважених на закінчення досудового розслідування. *Право України*. 2020. № 3. С. 270–283.
12. Дроздов О., Шульгін С., Дроздова О. Три моменти однієї стадії. Як час на ознайомлення з матеріалами впливає на завершення досудового розслідування та інші дотичні питання. URL: https://zib.com.ua/ua/148152-yak_chas_na_oznayuomlennya_z_materialami_vplivae_na_zavershen.html
13. Завертайло І. О. Процесуальні порушення під час складання обвинувального акта і підстави повернення його судом для

- усунення недоліків, у тому числі з угодою (погляд практичного працівника). *Вісник Академії митної служби України. Серія: Право.* 2015. № 1. С. 127–132.
14. Завтур В. А. Повноваження слідчого судді щодо закриття кримінального провадження: деякі питання тлумачення та практичного застосування норм ч. 9 ст. 284 КПК України. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2020. № 9. С. 330–334. URL: http://www.lsej.org.ua/9_2020/83.pdf
  15. Капліна О. Проблеми визначення компетенції слідчого та прокурора на етапі закінчення досудового розслідування. *Право України.* 2018. № 8. С. 72–84.
  16. Лапкін А. В. Диференціація форм закінчення досудового розслідування і роль прокурора в їх застосуванні. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка.* 2016. Вип. 3. С. 87–97.
  17. Литвинов В. В. Розвиток підстав та процесуального порядку закриття кримінального провадження, за яких особа має право на реабілітацію. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.* 2014. Вип. № 4 (74). С. 383–394.
  18. Лукашкіна Т. В., Гуртієва Л. М. Деякі проблемні питання законодавчого регулювання кримінального провадження щодо неповнолітніх (у світлі дії принципу правової визначеності). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція.* 2019. № 37. С. 134–138.
  19. Миронов А. М. Прокурорський нагляд за додержанням законів при закінченні досудового розслідування у формі звернення до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка.* 2015. Вип. 2. С. 113–122.
  20. Рось Г. В. Закриття кримінального провадження як форма закінчення досудового розслідування. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ.* 2015. Вип. 3. С. 81–91.
  21. Сисоєнко Г. І. Закінчення досудового розслідування. *Вісник Академії адвокатури України.* 2015. Т. 12. № 2. С. 145–153.
  22. Стоянов М., Гловюк І. Як здійснюється підтвердження відкриття матеріалів досудового розслідування. URL: <https://pravo.ua/iak-zdiisniuietsia-pidtvrdzhennia-vidkryttia-materialiv-dosudovoho-rozsliduvannia/>
  23. Токаренко К. В. Процесуальний порядок закриття кримінального провадження : дис. канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Київ, 2016. 209 с.

24. Торбас О. О. *Форми закінчення досудового розслідування за Кримінальним процесуальним кодексом України* : монографія. Одеса : Юридична література, 2015. 168 с.
25. Торбас О. Проблематика встановлення моменту ознайомлення з матеріалами досудового розслідування відповідно до ст. 290 КПК України. *Правові новели*. 2021. №15. С. 86–93.
26. Шилова Д. В. *Захист прав та законних інтересів учасників кримінального провадження при його закритті на стадії досудового розслідування* : дис. канд. юрид. наук : спец. 12.00.09. Харків, 2014. 228 с.

Тема 7

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Зміст освітнього матеріалу

Поняття, цілі та предмет оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування.

Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування.

Оскарження слідчим рішень, дій чи бездіяльності прокурора.

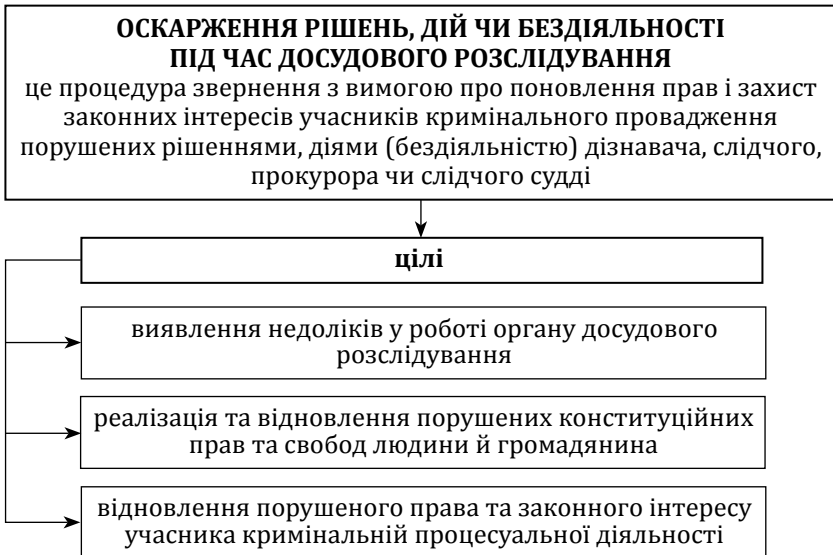
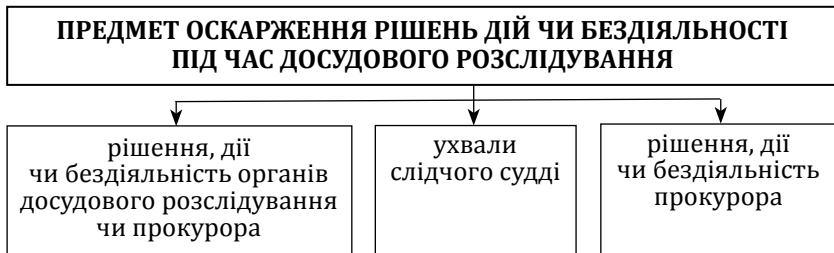
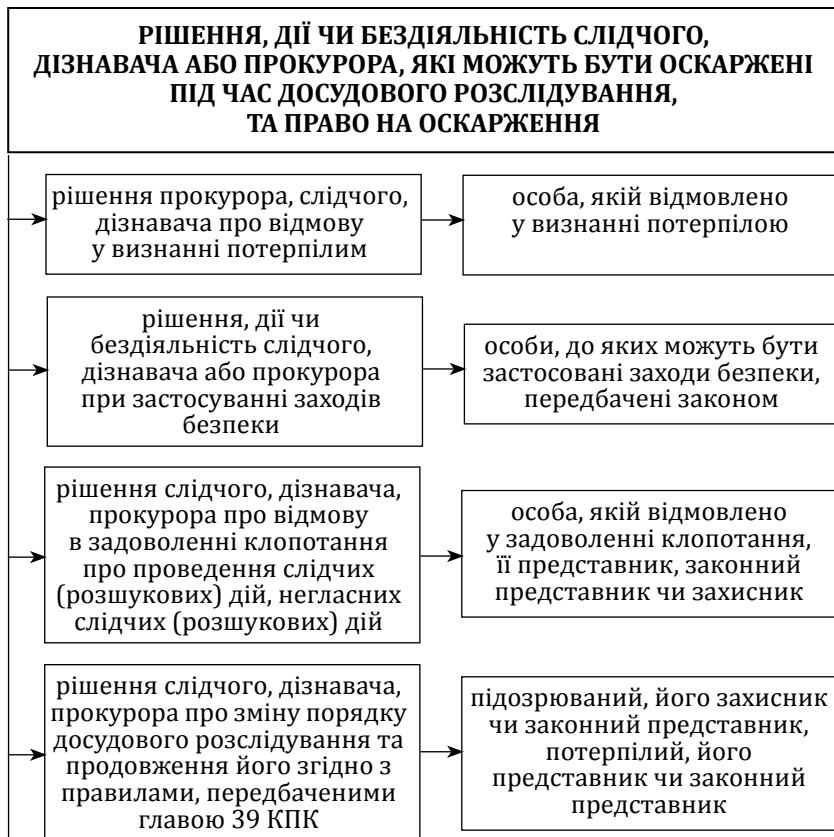

Схема 7.1

Схема 7.2

Закінчення схеми 7.3

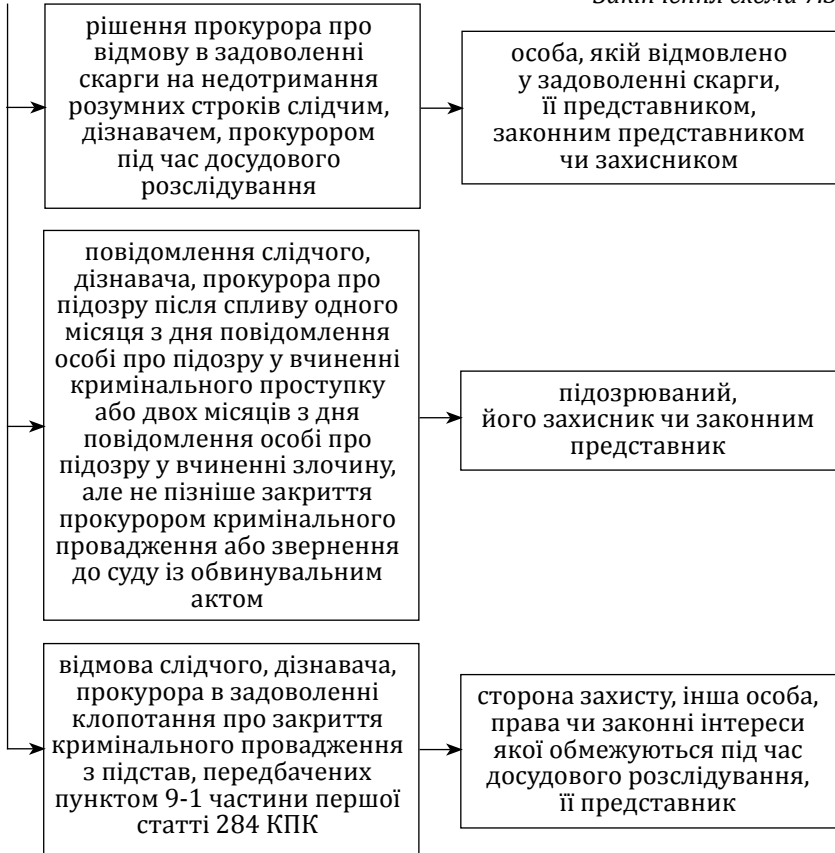
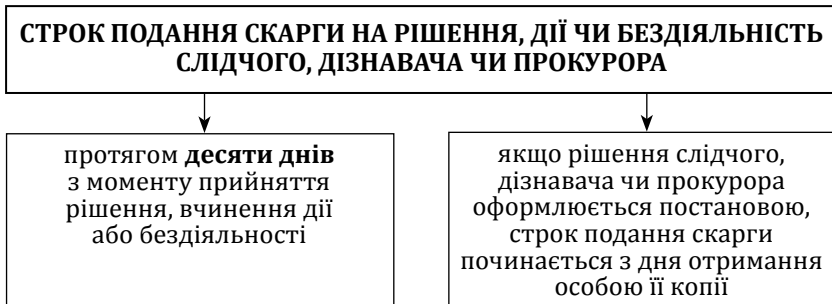
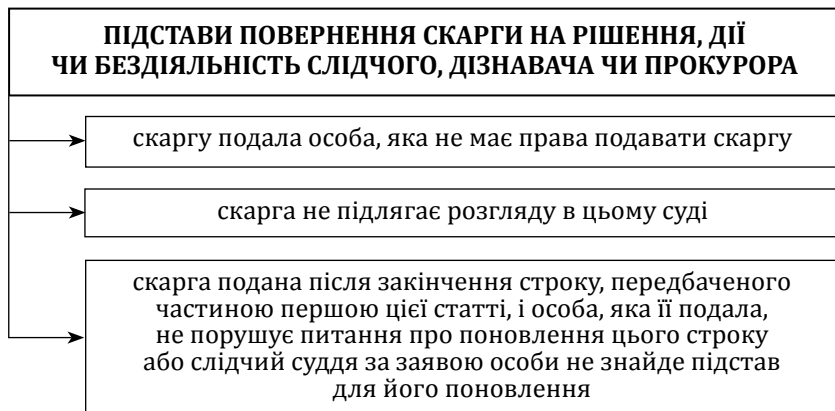

Схема 7.3

Схема 7.4

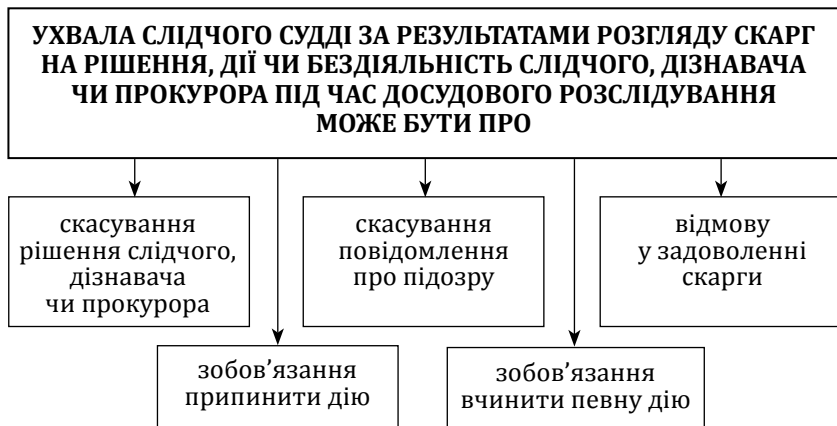

Схема 7.5

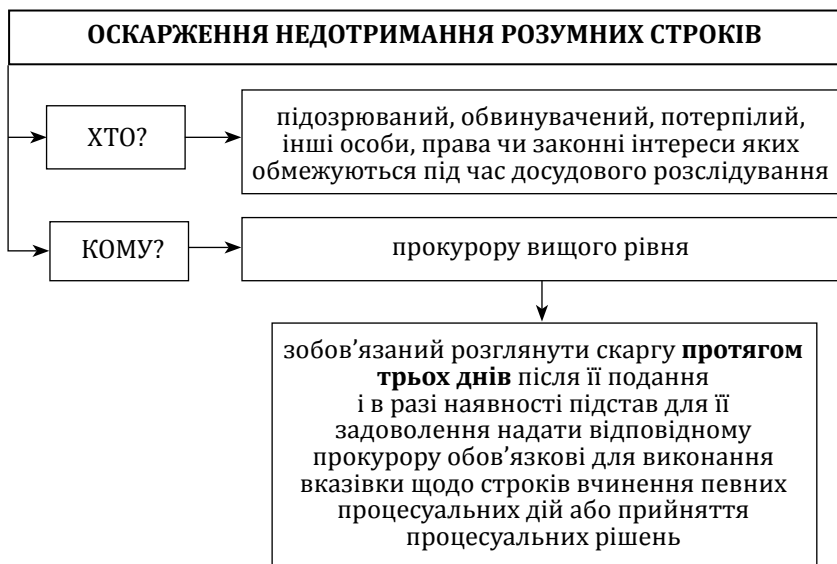

Схема 7.6

Схема 7.7

Схема 7.8

УХВАЛИ СЛІДЧОГО СУДДІ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ ОСКАРЖЕНІ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ

Схема 7.9

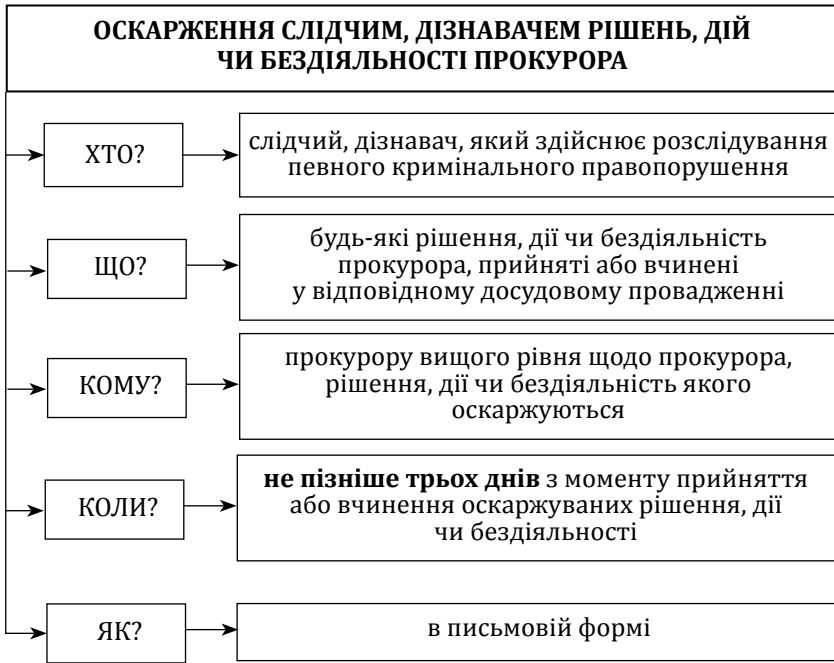

Схема 7.10

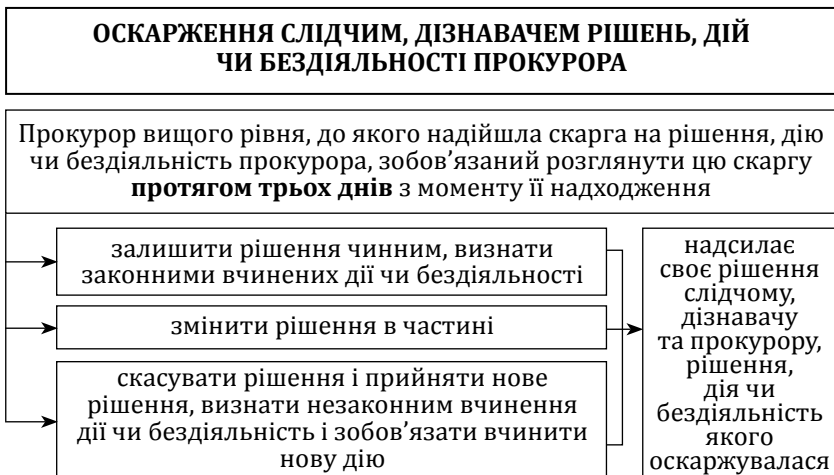

Схема 7.11

Контрольні запитання

1. Що є предметом оскарження рішень, дій або бездіяльності під час досудового розслідування?
2. Якими є форми оскарження під час досудового розслідування?
3. Якими є види рішень, дій та бездіяльності, що можуть бути оскаржені під час досудового розслідування?
4. Якими є суб'єкти оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування?
5. Якими є строки оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування?
6. Яким є процесуальний порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування?

Рекомендована література

1. Горбачов В. П. Питання оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування та прокурора в рішеннях Конституційного суду України. *Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності*. 2015. № 1. С. 110–119.
2. Горбачов В. П. Право на оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування та прокурора (історичний аспект). *Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності*. 2014. № 4. С. 116–123.
3. Камчатна Д. І. Предмет оскарження під час досудового розслідування. *Університетські наукові записки*. 2014. № 1. С. 188–194.
4. Камчатна Д. І. Щодо реалізації права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування. *Право і суспільство*. 2015. № 4 (2). С. 180–185.
5. Корчева Т. В. Щодо проблем реалізації особою права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора під час досудового розслідування. *Форум права*. 2016. № 4. С. 179–184.
6. Лисенкова К. Є. Порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора в досудовому кримінальному провадженні через призму принципу змагальності сторін. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2015. Вип. 3. С. 142–153.
7. Лобойко Л. М. Оскарження початку досудового розслідування: щодо потреби законодавчої регламентації. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2014. Вип. 28. С. 89–98.

8. Лобойко Л. М. Щодо потреби правової регламентації права на оскарження початку досудового розслідування. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 2. С. 50–56.
9. Макаров М. А. Оскарження слідчому судді рішення слідчого, прокурора про зупинення досудового розслідування. *Право і суспільство*. 2015. № 5.2 (2). С. 217–221.
10. Макаров М. А. Судовий контроль у кримінальному процесі: теоретичні та правові основи : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. д-ра юрид. наук: 12.00.09 / Національна академія внутрішніх справ. К., 2018. 46 с.
11. Назаров В. В., Тракало Р. І. Судовий контроль за дотриманням права на повагу до приватного життя при оскарженні рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування. *Правова держава*. 2014. № 17. С. 85–91.
12. Назаров В. В., Тракало Р. І. Роль судового контролю за дотриманням права на повагу до приватного життя при оскарженні рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування. *Міжнародний юридичний вісник* : збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. 2015. Вип. 1. С. 34–42.
13. Олексюк К. Особливості оскарження рішень, дій чи бездіяльності прокурора під час досудового розслідування. *Історико-правовий часопис*. 2014. № 1. С. 149–154.
14. Ольховська М. М. Обрання стороною захисту порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора під час досудового розслідування кримінального провадження. *Часопис Академії адвокатури України*. 2015. Т. 8. № 1. С. 112–114.
15. Ольховська М. М. Оскарження слідчому судді рішення, дій чи бездіяльності слідчого, прокурора стороною захисту як протидія корупції під час досудового розслідування кримінального провадження. *Вісник Академії адвокатури України*. 2016. Т. 13. № 1. С. 93–95.
16. Про деякі питання порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування (Вищий спеціалізований суд) : Лист від 09.11.2012 № 1640/0/4-12. База даних «Законодавство України» /ВР України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v1640740-12>
17. Рогальська В. В. Оскарження бездіяльності слідчого під час досудового розслідування: проблемні питання. *Правові та організаційні засади забезпечення державою правоохоронної функції* : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конференції (м. Дніпро, 30 травня 2017 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. С. 70–71

18. Рогальська В. В. Оскарження рішень слідчого про закриття кримінального провадження / І. О. Гапіч. *Актуальні проблеми діяльності органів досудового розслідування* : матер. Всеукр. наук-практ. конф. (м. Дніпро, 8 червня 2018 р.). Дніпро : ДДУВС, 2018. С. 29–30.
19. Тракало Р. І. Судовий контроль за дотримання права на повагу до приватного життя : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук : 12.00.09 / Акад. адвокатури. К., 2014. 20 с.
20. Туманянц А. Р. Окремі проблеми реалізації права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора під час досудового розслідування. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2014. Вип. 12 (2). С. 142–145.
21. Туманянц А. Р. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування: досвід Франції і Німеччини. *Університетські наукові записки*. 2014. № 1. С. 181–187.
22. Чижмарь К. І., Журавльов Д. В. Оскарження судових рішень у кримінальному судочинстві України. Центр навчальної літератури, 2018. 192 с.
23. Шаповалова І. С., Рогальська В. В. Застосування практики Європейського суду з прав людини слідчим суддею місцевого загального суду під час здійснення судового контролю : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 274 с.

Колектив авторів:

Благута Р. І., кандидат юридичних наук, професор
(теми 1, 6);

Комісарчук Ю. А., кандидат юридичних наук, доцент
(теми 2, 3, 5);

Майстренко М. М., кандидат юридичних наук, доцент
(теми 4, 7);

Татарин І. І., кандидат юридичних наук, доцент
(теми 1, 6);

Хитра А. Я., кандидат юридичних наук, доцент
(тема 1)

Кримінальний процес (досудове розслідування)

Альбом схем

Редагування *Ірина Краївська*

Макетування *Галина Шушняк*

Друк *Іван Хоминець*

Підписано до друку 05.10.2023 р.

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 12-09.

Тираж 100 прим. Зам № 64-23.

Львівський державний університет внутрішніх справ

Україна, 79007, м. Львів, вул. Городоцька, 26.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 2541 від 26 червня 2006 р.